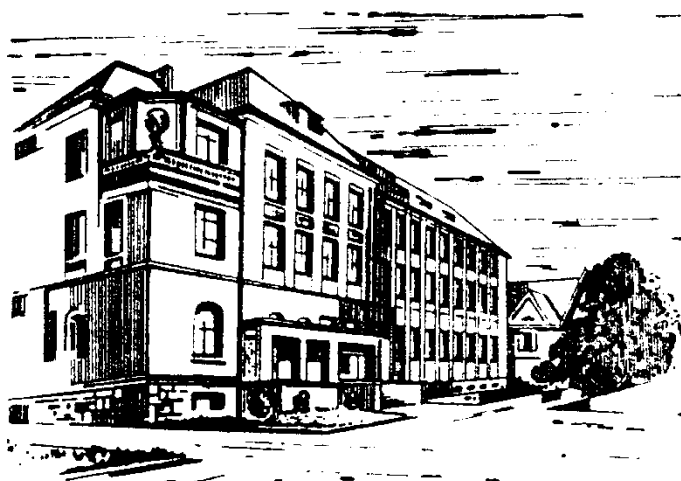

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Ekonomické lyceum Beroun

platný od 1. 9. 2026

OBSAH

Úvodní identifikační údaje	4
Profil absolventa.....	5
Uplatnění absolventa	5
Výsledky vzdělávání	6
Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace	9
Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
Podmínky pro přijetí ke studiu	10
Celkové pojetí vzdělávání v daném programu	10
Celkové pojetí vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	11
Organizace výuky.....	13
Hodnocení žáků a diagnostika.....	14
Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.....	14
Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace	15
Učební plán	16
Poznámky k učebnímu plánu	17
Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku.....	17
Srovnání obsahu vzdělávání v RVP a v ŠVP	18
Učební osnovy.....	19
Český jazyk a literatura	19
Anglický jazyk	32
Konverzace a písemná komunikace v anglickém jazyce	42
Německý jazyk.....	50
Ruský jazyk	68
Francouzský jazyk.....	82
Občanská nauka.....	91
Společenská kultura.....	99
Dějepis.....	105
Matematika.....	115
Zeměpis	130
Fyzika.....	141
Chemie	151
Biologie.....	157
Tělesná výchova.....	164

Informační technologie.....	180
Ekonomika	193
Účetnictví	208
Právo.....	219
Písemná a elektronická komunikace	229
Profesní ústní komunikace	238
Ekonomická cvičení	246
Společenskovědní seminář (OBN+DEJ)	254
Společenskovědní seminář (ZEM)	260
Seminář matematický	270
Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	277
Personální zabezpečení vzdělávání	277
Materiální zabezpečení vzdělávání.....	277
Charakteristika Spolupráce se sociálními partnery při realizaci švp	279
Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP.....	279
Spolupráce se zákonnými zástupci.....	279
Autorský kolektiv	280

ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2026

Ing. Bc. Martina Trojanová
ředitelka školy

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2026

Uplatnění absolventa

Absolvent oboru vzdělání ekonomické lyceum získá především dovednosti, které mu umožní pokračovat v dalším studiu, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a studiu na vyšších odborných školách zaměřených na ekonomiku, podnikání, finančnictví, veřejnou správu, služby apod.

Osvojené klíčové kompetence a základy odborného ekonomiko-právního vzdělávání jsou předpokladem i pro dobré uplatnění na trhu práce nebo pro zahájení vlastního podnikání. Absolvent ekonomického lycea je tak schopen rychle se orientovat a zapracovat, pracovat samostatně, ale i v týmu. Dokáže si dobře zorganizovat svou práci a zvládat činnosti komplexnějšího charakteru. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, sekretářské, poradenské a další činnosti ve firmách, ve službách, v cestovním ruchu, v organizacích veřejné správy apod. Jedná se např. o následující činnosti: zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, statistickou a rozborovou činnost, vedení evidence zaměstnanců a majetku, vedení daňové evidence, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zajišťování odborných administrativně technických činností, příprava a organizace společenských setkání, konferencí a významných shromáždění, příprava podkladů a účast na obchodních jednáních, komplexní zpracování marketingového průzkumu a další.

Výsledky vzdělávání

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence:

Odborné kompetence absolventa

Absolvent bude schopen:

- myslet v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovat hledisko ekonomické efektivnosti,
- dokázat efektivně hospodařit se svými finančními prostředky,
- chovat se racionálně v osobním a profesním životě,
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a provádět potřebné ekonomické propočty,
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávat informace v potřebném rozsahu, pracovat s nimi, pochopit je a aplikovat je,
- samostatně zpracovat odborné projekty a práce, efektivně prezentovat výsledky své práce,
- sledovat průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázat se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí,
- orientovat se v průběhu základních podnikových činností (marketing, nákup a pořízení materiálu, pořízení dlouhodobého majetku, personalistika, prodej),
- orientovat se v činnosti bank a pojišťoven, pracovat s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a provádět výpočty potřebné pro posouzení nabídky bankovních a pojistných produktů,
- účtovat běžné účetní operace, a to i za pomoci softwaru pro účetnictví,
- orientovat se v daňové soustavě a povinných platbách ve prospěch státu,
- ovládat efektivně klávesnici počítače a vyhotovovat základní druhy písemností,
- umět jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovat vhodné komunikační prostředky,
- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svých spolupracovníků, klientů a zákazníků i jako jednu z podmínek pro získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- dodržovat příslušné právní předpisy týkající se BOZP, požární prevence a hygieny,
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, dbát na používání pracovních nástrojů, pomůcek a technického vybavení v souladu s bezpečnostními a protipožárními předpisy,
- uplatňovat oprávněné nároky týkající BOZP či při případném pracovním úrazu,
- poskytnou právní pomoc při náhlém onemocnění nebo úrazu a znát její zásady,
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
- dodržovat stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti,
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb,
- zohledňovat požadavky klienta (zákazníka, občana),
- znát a uvědomit si význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Klíčové kompetence absolventa

Absolvent získá vědomosti, dovednosti a hodnoty, které mu pomohou pro jeho osobní rozvoj, jeho aktivní zapojení do společnosti a umožní mu být plnohodnotným členem občanské společnosti, a tak snáze najít uplatnění na trhu práce. Absolvent bude schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení,
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah,
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání,
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi,
- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním, pracovním i veřejném prostředí, nastavovat a přizpůsobovat jejich použití podle vývoje technologií a vlastních potřeb,
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech, volit efektivní postupy, strategie a nástroje vhodné ke konkrétní situaci a účelu,
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- navrhnout řešení prostřednictvím digitálních technologií, která zlepšují postupy, technologie nebo jejich části, pomáhat ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzovat jejich vliv na společnost, osobní a pracovní život i životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy technologického rozvoje,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat i vlastní tělesné a duševní zdraví, jednat eticky, ohleduplně a s respektem při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace

Studium oboru vzdělání ekonomické lyceum je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalšími prováděcími právními předpisy.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2026

Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání ke studiu se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění. Základní podmínkou je absolvování základního vzdělání a složení přijímacích zkoušek podle pravidel stanovených na příslušný školní rok. Zdravotní způsobilost uchazeče není požadována.

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Vzdělání v oboru ekonomické lyceum je prováděno s cílem umožnit žákům získat a rozvíjet takové klíčové kompetence, všeobecné a odborné vědomosti a dovednosti, které jsou vyžadovány jako studijní předpoklady pro další vzdělávání na vysokých školách nebo vyšších odborných školách. Zároveň vzdělávání v tomto oboru směřuje k získání pozitivního vztahu k učení a motivace pro další studium na VŠ nebo VOŠ. Obecným záměrem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je také připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský život, umožnit jim snadno najít uplatnění na trhu práce, a to vše v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v co možná největším rozsahu naplnil čtyři základní cíle vzdělávání pro 21. století, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Aby byly naplněny základní cíle, používají se různorodé metody výuky. Největší důraz je kladen na metody aktivizující, jejichž prostřednictvím je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Jako doplňkové se využívají metody pasivní, při nichž žák pouze přejímá hotové poznatky.

V průběhu celého studia se klade velký důraz na jazykové vzdělávání. Po celý cyklus studia žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Navíc ve 4. ročníku je maturitnímu cizímu jazyku věnován i předmět konverzace a písemná komunikace, kde si žáci mohou zdokonalit své jazykové kompetence hlavně v oblasti konverzace a písemné komunikace. To vytváří dostatečný prostor pro zvládnutí cizího jazyka, resp. cizích jazyků na úrovni odpovídající požadavkům maturitní zkoušky ale i běžného profesního života.

Navíc žáci mohou za zvýhodněných podmínek využít služeb jazykové školy, a tak svoje jazykové kompetence procvičovat, upevňovat, posilovat a zdokonalovat. A poté získat také státní zkoušku úrovně odpovídající jejich potřebám a požadavkům.

Vzdělávání je v průběhu studia podporováno prostředky digitálních technologií. Kromě výuky předmětů informační technologie a písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, např. účetnictví. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními výukovými programy nebo prací na internetu. Jedná se především o

výuku cizích jazyků, zeměpisu, ekonomiky atd. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubení dovedností práce s počítačem, vyhledávání, třídění a zpracovávání informací a dat z moderních zdrojů.

Velký význam pro rozvoj žáků mají předměty, ve kterých se prakticky procvičují teoretické poznatky získané v průběhu studia. Výuka je doplněna hodinami cvičení a laboratorní prací, včetně předmětu praxe, který probíhá v reálném prostředí. Žáci si zvolí konkrétní firmu, ve které tento předmět absolvují. Jako ukončení předmětu vypracují závěrečnou práci, která je klasifikována. Praktická výuka je systematicky doplňována účastí žáků na nejrůznějších marketingových, společenských a prezentačních akcích na veřejnosti, což žákům umožňuje bezprostřední kontakt s realitou. Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů.

V průběhu studia jsou sestavovány žákovské skupiny pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v týmových soutěžích, komplexní zajištění statistických průzkumů pro sociální partnery, charitativní akce apod. Výchova k občanským a klíčovým kompetencím se realizuje v průběhu výuky jednotlivých předmětů způsobem, který je v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působí přirozeně v závislosti na jejich věku. Výchova k občanským a klíčovým kompetencím také navazuje na předchozí stupně rozvoje. Podobným způsobem jsou do výuky začleněna i průřezová témata, která se vážou k obsahu jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem jej rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

V každém případě je uplatňován individuální přístup k žákům, který respektuje jejich individuální vloh a potřeby a snaží se o jejich rozvoj. Ve zvláštních případech je možné zvolit také individuální studijní plán, který se v nejvyšší možné míře snaží vyjít vstříc např. potřebám profesionálních sportovců.

Celkové pojetí vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných vychází z novely školského zákona č. 82/2015 Sb. Výuka žáků se specifickými poruchami učení, jako je dyslexie, dysgrafie, dysortografie apod., je zabezpečována v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 73/2005 o vzdělávání dětí žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Charakter oboru vzdělání, požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o studium ekonomických oborů a možnosti pracovního uplatnění jejich absolventů umožňují přijímat a vzdělávat některé žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to žáky s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním či žáky s vývojovými poruchami učení nebo chování, dále žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd. Tato integrace přispívá jak k socializaci těchto žáků, k připravenosti na běžný občanský život, tak i k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvářeny vhodné podmínky již při přijímacím řízení, v průběhu vzdělávání i při ukončování studia. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťováno formou individuální integrace, popřípadě pomocí individuálního vzdělávacího plánu.

Vedení školy a výchovná poradkyně sledují legislativu a shromažďují informace o přijímání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání a o ukončování vzdělávání těchto žáků, spolupracují se školským poradenským zařízením.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci běžné výuky.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Tělesné postižení nemůže zahrnovat celkovou pohyblivost, protože podmínky na škole znemožňují zajištění bezbariérového přístupu, a rovněž nesmí jít o tělesné postižení znemožňující zvládnutí normy pro psaní všemi deseti prsty. V případě žáků se zdravotním znevýhodněním, tj. žáků dlouhodobě nemocných, zdravotně oslabených či s lehčími zdravotními poruchami, které vedou k poruchám učení a chování, je vždy volen individuální postup vzhledem k druhu a rozsahu omezení. Žáci jsou vzděláváni stejně jako ostatní žáci. V oblasti tělesné výchovy je ale samozřejmě přihlíženo ke stanovisku odborného lékaře a žáci se zdravotním handicapem jsou zařazováni do hodin zdravotní tělesné výchovy nebo uvolnění z hodin tělesné výchovy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagogové jsou podrobně informováni o žácích s těmito poruchami, o úskalích ve výuce, o individuálních potřebách konkrétního žáka. Výchovný poradce ve svých návrzích individuálního přístupu či individuálního plánu vychází vždy z konkrétních doporučení příslušné pedagogicko-psychologické poradny. Na základě toho volí učitelé vhodné metody a formy výuky a hodnocení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující vždy vycházejí z konkrétních doporučení odborníků poradenských zařízení či lékařů. Dle nich přistupují individuálně k jednotlivým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prioritou je hodnotit žáka tak, aby byl motivován k dalšímu rozvoji ve všech oblastech, tedy i tam, kde je omezen svými speciálními vzdělávacími potřebami, a vyzdvihnout pozitivní výkony žáka.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou uzpůsobeny podmínky též v závěru studia při maturitní zkoušce. Jsou vyškoleni zadavatelé pro státní maturitu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. S ohledem na stupeň znevýhodnění, který posoudí pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, mají tito žáci přiměřeně delší čas na zpracování písemných prací či didaktických testů.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

V případě žáků z odlišného sociálně kulturního prostředí se učitelé seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi těchto žáků, aby mohli lépe pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací metody a společenský přístup k nim. Vždy se vychází z konkrétní situace a vzdělávacích schopností žáka. Se sociálně kulturními zvláštnostmi těchto dětí jsou seznámeni i ostatní žáci. Soustavná pozornost je věnována prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování celé třídy, popř. žáků celé školy.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Škola identifikuje mimořádně nadané a nadané žáky, podporuje je a vytváří podmínky pro jejich další rozvoj. Do identifikace jsou zapojeni všichni učitelé, kteří tyto žáky v rámci výuky jednotlivých předmětů registrují a navrhují další postup, popřípadě škola kontaktuje koordinátorku poradenské podpory v oblasti péče o nadané žáky, která žáka diagnostikuje a pomáhá při sestavování individuálního vzdělávacího plánu. V případě mimořádně nadaných a nadaných žáků je nejen zjišťováno, v čem žák vyniká, ale zároveň i to, jaké má nedostatky a problémy zvláště v sociálně komunikativní oblasti. K žákům je přistupováno diferencovaně tak, aby bylo jejich nadání rozvíjeno v předmětech, kde ho žák uplatní. Konkrétními formami práce s nadanými či zvláště nadanými žáky jsou specifické úkoly zadávané v daném předmětu, využití žáka v projektovém vyučování, a to i při jeho přípravě, využití žáka při pomoci slabším spolužákům (např. při prohlubování učiva ve dvojicích či skupinách), zúčastňují se různých soutěží, olympiád a projektů. Škola u těchto žáků vytváří podmínky pro prevenci konfliktů mezi nimi a pedagogy stejně jako konfliktů mezi nimi a ostatními žáky zvýšeným důrazem na správnou komunikaci.

Mimořádně nadaní žáci jsou klasifikováni stejně jako ostatní dle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou v souladu se Školním řádem OA, SPgŠ a JŠ Beroun platným pro daný školní rok. Ve slovním hodnocení žáka je však nutno vyzdvihnout jeho nadprůměrné schopnosti a dovednosti z důvodu motivace k dalšímu rozvoji a sebereflexi žáka

Organizace výuky

Výuka na ekonomickém lyceu je organizována jako čtyřleté denní studium, zakončené maturitní zkouškou. Výuka je rozvržena do čtyř po sobě jdoucích ročníků, přičemž v jednotlivých ročnících je stanoven počet vyučovacích hodin týdně v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Vyučování probíhá v pětidenním pracovním týdnu a školní rok je rozdělen do dvou pololetí. Organizace výuky zohledňuje termíny školních prázdnin, klasifikačních období i závěrečných zkoušek. Učební plán obsahuje přehled vyučovacích předmětů podle RVP, které jsou rovnoměrně rozloženy do jednotlivých ročníků s ohledem na návaznost učiva a rozvoj klíčových kompetencí. Vyučované předměty jsou rozděleny na všeobecně vzdělávací (např. český jazyk, cizí jazyky, matematika) a odborné (např. ekonomika, účetnictví, právo). Vyučovací proces je realizován formou teoretické výuky, praktických cvičení, seminářů i samostatné práce žáků. Tyto formy jsou vhodně kombinovány s cílem podpořit aktivní zapojení žáků a propojení teorie s praxí. Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách s nejvíce 18 žáky ve skupině. Výuka probíhá v učebnách vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou do vyučování začleněny další organizační formy. V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou to především lyžařský výcvikový kurz, kterého se účastní žáci podle svých materiálních možností, a v každém školním roce sportovní dny, ve kterých soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách. V oblasti estetické výchovy se podle možností školy organizuje školní kulturní den nazývaný Školní akademie. Žáci jednotlivých tříd předvádějí vlastní kulturní vystoupení různého zaměření. Zároveň se podílejí na jeho organizaci, a tak zvyšují své dovednosti i v této oblasti. Pro zvýšení motivace k učení se cizím jazykům jsou pravidelně organizovány konverzační soutěže v angličtině a němčině, znalosti mateřského jazyka mohou žáci prokázat v soutěži Olympiáda v českém jazyce. V odborných předmětech jsou pořádány tradiční soutěže Ekotým, Má dáti – dal a předvánoční soutěž v psaní na klávesnici. Měřit své znalosti mohou žáci i v matematice, a to v mezinárodní matematické soutěži Klokán a v soutěži Matematická olympiáda. Dalšími olympiádami pořádanými během školního roku jsou olympiády v biologii a dějepisu. Ve dvouletých cyklech se před Vánoci koná celoškolní soutěž Den znalostí, ve které si žáci procvičují nabyté znalosti a dovednosti ze všech předmětů. Během školního roku jsou pravidelně pořádány zájezdy na představení do pražských divadel.

Ve třetím ročníku absolvují žáci tři týdny odborné praxe ve vybraných firmách nebo na úřadech. Tato praxe je zaměřena na získání reálných pracovních zkušeností v prostředí odpovídajícím jejich studijnímu zaměření. Jejím cílem je propojit teoretické znalosti s jejich praktickým využitím, získat reálné pracovní zkušenosti v oboru a připravit žáky na budoucí profesní uplatnění.

Běžnou výuku v průběhu celého studia obohacují exkurze, výlety a další aktivity, které žákům zprostředkovávají odborné, kulturní i umělecké zážitky. V rámci estetické výchovy škola organizuje systém poznávacích exkurzí do významných míst České republiky, především do Prahy. Tyto akce jsou odstupňovány podle ročníků a zaměřují se na architekturu, kulturu a historii. Žáci se seznamují také s památkami a institucemi v Berouně a jeho blízkém okolí, například s místním muzeem či knihovnou.

Výuka cizích jazyků je doplněna o pravidelné poznávací zájezdy do Velké Británie a německy mluvících zemí; pro zájemce o němčinu jsou pořádány i výměnné pobyty. Škola nabízí také další tuzemské

i zahraniční výjezdy – např. do Itálie, do Rakouska, na Moravu či do partnerské školy na Slovensku. Tímto způsobem škola podporuje mezinárodní zkušenosti i hlubší propojení teorie s praxí.

V oblasti ekonomického vzdělávání navštěvují žáci peněžní ústavy i místní firmy a účastní se besed s odborníky z praxe, díky čemuž lépe porozumí fungování podniků, jejich řízení a financování.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy v příjemném prostředí. Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými učiteli. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé.

Hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází ze školského zákona a příslušných prováděcích předpisů. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční stupnice 1-5, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků i zaměstnanců školy je zajišťována následujícími opatřeními:

- Školením o Školním řádu – probíhá vždy první den školního vyučování pod vedením třídního učitele.
- Bezpečnostním školením v odborných učebnách – koná se při první vyučovací hodině v tělocvičně, bazénu nebo počítačových učebnách.
- Poučením před rizikovými činnostmi – například před exkurzemi, výlety, sportovními kurzy a dalšími aktivitami s vyšší mírou rizika.
- Instruktáží k používání ochranných pomůcek – vždy, když to povaha činnosti vyžaduje.
- Zajištěním dozoru nad žáky – během výuky, na školních akcích, výměnných pobytech, sportovních a lyžařských kurzech a v jídelně.
- Pravidelnými ročními veřejnými prověrkami BOZP a požární ochrany – provádí ředitel školy ve spolupráci s odpovědnými pracovníky, o prověrce se pořizuje zápis s návrhem případných nápravných opatření.
- Bezpečným stavebním řešením školy – budova má dvě požární únikové cesty, venkovní dveře jsou vybaveny elektronickým zámekem na čip.
- Dodržováním hygienických předpisů při výuce – zajištění vhodné teploty ve třídách, ergonomie při práci s PC, odpovídající osvětlení, vybavení učeben a správný cvičební úbor v bazénu.
- Pravidelnou kontrolou školního prostředí – revize zařízení, nábytku, podlah a schodišť pro zajištění bezpečí.
- Evidencí a řešením školních úrazů – každý úraz je zaznamenán do knihy úrazů a dále řešen dle závažnosti.
- Organizací výuky s ohledem na věk a psychickou zátěž žáků – zajišťuje dostatek času na odpočinek a regeneraci.
- Úpravou rozvrhu a aktivit v souladu s RVP – tak, aby nedocházelo k přetěžování žáků a bylo zachováno zdravé pracovní prostředí.

- Prevencí rizikového chování – vytváření bezpečného a podporujícího klimatu, které brání šikaně, násilí a jiným rizikovým jevům.
- Pravidelným vzděláváním pedagogů – v oblasti prevence rizikového chování, při podezření na nevhodné jednání ihned jednají v souladu se školním preventivním programem.
- Podporou zdravého životního stylu žáků – důraz na dostatečný pohyb, vyvážené stravování a duševní pohodu.
- Výchovou ke zdraví – realizovaná v souladu s principy Národního programu Zdraví pro 21. století.

Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá z povinných a nepovinných zkoušek skládaných z předmětů stanovených v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

1. Český jazyk a literatura – didaktický test
2. Druhý předmět
 - a) Cizí jazyk dle volby žáka – anglický, německý, francouzský, španělský nebo ruský jazyk – didaktický test
 - b) Matematika – didaktický test
3. Nepovinné předměty
 - a) Cizí jazyk dle volby žáka (jiný než v předchozím bodě) – anglický, německý, francouzský, španělský nebo ruský jazyk – didaktický test
 - b) Matematika (pokud si ji žák nevybral v předchozím bodě) – didaktický test
 - c) Matematika rozšiřující – didaktický test

Žák si může vybrat maximálně dvě nepovinné zkoušky.

Profilová část

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z:

1. písemné práce a ústní zkoušky z Českého jazyka a literatury,
2. písemné a ústní zkoušky z cizího jazyka (pokud si žák nevybral ve společné části matematiku, dle volby žáka ve společné části anglický, německý, francouzský, španělský nebo ruský jazyk),
3. praktické odborné zkoušky,
4. dvou povinně volitelných ústních zkoušek z:
 - a) Ekonomiky nebo Účetnictví,
 - b) Ekonomiky (pokud si ji žák již nevybral), Účetnictví (pokud si ho žák již nevybral), Biologie, Chemie, Fyziky, Dějepisu, Matematiky (pokud si ji žák nevybral ve společné části), Informatiky, Občanské nauky, Zeměpisu nebo dalšího cizího jazyka odlišného od toho, který si žák zvolil ve společné části. Zvolí-li si žák další cizí jazyk, vykonává k ústní zkoušce ještě písemnou zkoušku.

UČEBNÍ PLÁN

Název a adresa školy:

Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun,

U Stadionu 486, 266 37 Beroun

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Dosažený stupeň vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Způsob ukončení a certifikace:

maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce

Platnost:

od 1. 9. 2026

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
		1.	2.	3.	4.	Celkem
Základní všeobecné – povinné		29	27	20	20	96
Český jazyk a literatura	CJL	4	3	3	4	14
První cizí jazyk	ANJ	3(3)	3(3)	4(4)	3(3)	13
Druhý cizí jazyk	NEJ, RUJ, FRJ	3(3)	3(3)	3(3)	3(3)	12
Konverzace a písemná komunikace v prvním cizím jazyce	AJK	-	-	-	2(2)	2
Občanská nauka	OBN	2	-	-	1	3
Společenská kultura	SPK	1	-	-	-	1
Dějepis	DEJ	2	2	2	-	6
Matematika	MAT	4	4	3	4	15
Zeměpis	ZEM	-	2	2	-	4
Fyzika	FYZ	2	2	-	-	4
Chemie	CHE	2	2	-	-	4
Biologie	BIO	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	TEV	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8
Informační technologie	INT	2(2)	2(2)	1(1)	1(1)	6
Základní odborné – povinné		5	6	11	8	30
Ekonomika	EKO	3	3	3	3	12
Účetnictví	UCE	-	2(2)	3(3)	4(4)	9
Právo	PRA	-	-	2	1	3
Písemná a elektronická komunikace	PEK	2(2)	1(1)	-	-	3
Profesní ústní komunikace	PÚK	-	-	1(1)	-	1
Ekonomická cvičení	EKC	-	-	2(2)	-	2
Odborná specializace – volitelné		-	-	-	2	2
Seminář společenskovední nebo Seminář matematický	SSV	-	-	-	2(2)	2
	SMA	-	-	-	-	-
Celkem		34	33	31	30	128

Poznámky k učebnímu plánu

1. Ve škole se vyučují dva cizí jazyky. Anglický jazyk je povinným prvním cizím jazykem pro všechny žáky. Jako druhý cizí jazyk si žáci volí z nabídky: německý, francouzský nebo ruský jazyk.
2. Pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:
 - není-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, třída se při vyučování nedělí,
 - je-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, potom tato hodnota určuje počet dělených hodin.
3. Ve 3. ročníku je součástí učebního plánu třítydenní odborná praxe, kterou žáci absolvují ve firmě nebo na úřadě podle vlastního výběru. Náplň této části praxe je připravována ve spolupráci se sociálními partnery a odpovídá požadavkům reálného pracovního prostředí.
4. Výuka je v průběhu celého studia systematicky doplňována zapojováním žáků do reálných akcí odborného charakteru, a to ve spolupráci se sociálními partnery.
5. Do 4. ročníku jsou zařazeny povinně volitelné předměty: Seminář společenskovední (SSV) z občanské nauky a dějepisu nebo ze zeměpisu, a Seminář matematický (SMA).
6. O minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitelka školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu.

Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	26
Sportovní výcvikový kurz	-	-	-	-
Odborná praxe	-	-	3	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva	6	6	3	4
Celkem týdnů	40	40	40	32

Srovnání obsahu vzdělávání v RVP a v ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet		Vyučovací předmět	Skutečný počet	
	týdenní	celkový		týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání Český jazyk Cizí jazyk	6 21	192 672	Český jazyk – jazyk	6	188
			První cizí jazyk	13	418
			Druhý cizí jazyk	12	384
			Konverzace a písemná komunikace v prvním cizím jazyce	2	52
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Občanská nauka	3	94
			Dějepis	6	204
			Zeměpis	1	34
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	4	136
			Chemie	4	136
			Biologie	4	136
			Zeměpis	1	34
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	15	478
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk – literatura	8	256
			Společenská kultura	1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	Informační technologie	6	196
Tržní ekonomika, národní a světová ekonomika	4	128	Ekonomika	4	112
			Zeměpis	2	68
Podnikání, vstupy a výstupy hlavní činnosti, řízení, marketing a prodej	6	192	Ekonomika	5	170
			Právo	3	90
			Ekonomická cvičení	2	68
			Písemná a elektronická komunikace	3	102
			Profesní ústní komunikace	1	34
Finance, daně, finanční trh	9	288	Ekonomika	3	102
			Účetnictví	9	306
Disponibilní hodiny	33	1056	Volitelné předměty	2	52
Celkem	128	4096	Celkem	128	4140
Kurzy	0 týdnů		Kurzy	0 týdnů	
Odborná praxe	2 týdny		Odborná praxe	4 týdny	

UČEBNÍ OSNOVY

Název vyučovacího předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	444 (14)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je:

- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů naučit žáky porozumět čtenému textu,
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl podílet se na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst,
- pomocí znalosti základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla,
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků,
- poskytnout žákům základy jazykovědného vzdělání,
- prohlubovat v žácích kladný vztah k mateřskému jazyku,
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti.

Charakteristika učiva

Učivo se skládá z těchto částí:

- základní poznatky z literární teorie,
- vývoj české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech,
- gramatika,
- stylistika,
- základy rétoriky a komunikačních dovedností,
- základy informační výchovy,
- obecné výklady o jazyce,
- vývoj českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků,
- práce s textem – analýza, reprodukce, interpretace.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka českého jazyka a literatury směřuje k tomu, aby žáci:

- prohlubovali svůj kladný vztah k mateřskému jazyku,

- rozvíjeli empatii a porozumění, dovedli se vcítit do postav, situací a problémů zachycených v textech, a tím lépe chápali lidské jednání a mezilidské vztahy,
- formovali si hodnotové žebříčky, orientovali se v etických otázkách a reflektovali vlastní životní postoje,
- vnímali literaturu jako prostředek sebepoznání a sebereflexe, učili se hledat smysl lidské existence a své místo ve společnosti.

Pojetí výuky

Předmět český jazyk a literatura je v průběhu studia dotován 14 hodinami rozvrženými následujícím způsobem:

Ročník	Literatura	Jazyk	Celkem
1.	2	2	4
2.	2	1	3
3.	2	1	3
4.	2	2	4

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace literárních textů,
- memorování uměleckých textů,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy),
- exkurze (knihovna, galerie),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- využívání digitálních technologií,
- analýza a interpretace literárních textů s využitím digitálních nástrojů, které podporují čtenářské dovednosti,
- tvorba vlastních literárních textů a jejich prezentace v digitální podobě, včetně práce s e-knihami a audioknihami,
- gramatická a stylistická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- řečnická cvičení,
- souvislé slohové práce.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost. Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení,
- písemné testy nestandardizované i standardizované (budou-li k dispozici),
- slohové práce,

- přednes referátů,
- prezentace individuálních i skupinových prací.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- vnímat český jazyk jako prostředek poznání, porozumění, dorozumění a kultivovaného vyjadřování,
- chápat literaturu jako zdroj obohacení vlastního života,
- rozvíjet své schopnosti samostatně si plánovat práci na dlouhodobých úkolech (četba, slohové práce a prezentace,
- vytvářet si osobní strategii pro domácí přípravu a kontrolu osvojených znalostí (např. sebehodnocení slohové práce dle kritérií),
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, číst porozuměním odborné, publicistické i umělecké texty,
- vyhledávat hlavní myšlenky, rozpoznat strukturu a účel textu, analyzovat jazykovou výstavbu textu,
- rozvíjet kritické myšlení při čtení a hodnocení informací,
- s porozuměním poslouchat mluvený projev a pořizovat si poznámky,
- využívat různé informační zdroje,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- rozebrat a interpretovat text,
- aktivně se účastnit diskuzí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat,
- přijímat rady i kritiku,

- rozvíjet empatii,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně,
- umět se vyjádřit kultivovaně a s respektem vůči jiným názorům,
- převzít odpovědnost za své vyjadřování v mluvené i psané formě,
- diskutovat o společenských problémech, které se objevují v literatuře (např. rasismus, totalita, válka, sociální nerovnost),
- vyvozovat poučení z historických souvislostí (např. z děl zachycujících období nesvobody),
- poznávat českou i světovou literaturu jako součást kulturní identity a historického dědictví,
- rozlišovat kulturní složky národního, evropského a světového kontextu,
- porozumět vývoji jazyka a literatury ve vztahu k historickým událostem a proměnám hodnot,
- navštěvovat kulturní akce (divadla, autorská čtení, literární festivaly) a diskutovat o jejich přínosu.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- pracovat s textovými editory,
- vytvářet a upravovat texty,
- pracovat s vyhledávači,
- používat tabulky, grafy a multimediální obsah,
- zlepšovat schopnost vyhledávat a kriticky zpracovávat informace z různých zdrojů,
- komunikovat online (e-mail, chat, sociální sítě) s důrazem na etiku a ochranu proti dezinformacím,
- používat digitální nástroje pro tvorbu a editaci literárních textů,
- využívat digitální platformy pro publikaci a sdílení hodnocení a recenzí literárních děl,
- vytvářet a prezentovat literární a umělecká díla s využitím digitálních technologií, důraz je kladen na dodržování autorských práv,
- využívat digitální zdroje pro studium a interpretaci literárních děl z různých historických období a kulturních kontextů.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k:

- rozvoji funkční gramotnosti,
- úctě k materiálním i duchovním hodnotám,
- rozvoji schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- dovednosti jednat s lidmi,
- orientaci v masových médiích,
- rozvoji komunikativních a personálních kompetencí,
- práci s informacemi.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k:

- vytváření a úpravě textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích,
- kombinování textových, obrazových a zvukových formátů při tvorbě multimediálních projektů,
- efektivnímu využívání digitálních technologií pro správu a zálohování důležitých materiálů,
- systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů,
- rozpoznání manipulativních jazykových prostředků (např. v reklamě, na sociálních sítích),
- respektování autorských práv a etickému chování v online komunikaci.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k:

- efektivní práci s informacemi a jejich kritickému hodnocení.

Člověk a svět práce

Žák je veden k:

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech,
- verbální a neverbální komunikaci při důležitých jednáních,
- komunikaci s potencionálními zaměstnavateli,
- rozvoji schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- spoluutváření obrazu firmy na veřejnosti.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Zeměpis
- Občanská nauka
- Společenská kultura
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Literatura – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, - rozezná umělecký text od neuměleckého, dovede rozeznat umělecký brak a kýč, - rozebere umělecký text za použití znalosti z literární teorie a poetiky, - konkrétní literární díla klasifikuje podle druhů a žánrů, - se orientuje ve folklóru a ÚLS, pozná a dovede charakterizovat jednotlivé formy ÚLS, - umí rozlišit jednotlivé umělecké slohy daného období, zná jejich významné představitele a stěžejní díla, - se orientuje v základních vývojových etapách literární historie světové i české, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - zhodnotí význam daného autora nebo literárního díla pro dobu vzniku i pro současnost, - umí vyjádřit vlastní prožitek z uměleckého díla (knihy, divadelního představení, filmu, výtvarného díla aj.).	1. Úvod do studia literatury - literatura jako součást umění - funkce literatury - literární věda - struktura literárního díla - základní druhy - próza a poezie - lidová slovesnost	20
	2. Preromantismus	3
	3. Romantismus ve světě	7
	4. Počátky národního obrození - periodizace národního obrození - jazykověda - divadlo - novinářství	4
	5. Romantismus u nás	6
	6. Realismus a naturalismus ve světě	12
	7. Česká literatura ve 40. -50. l. 19. stol. – přechod od romantismu k realismu - májovci - ruchovci - lumírovci	5
	8. Česká próza 2. pol. 19. stol. – historická, venkovská, městská	4
	9. České divadlo a realistické drama	
	10. Opakování	7

Literatura – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období.	1. Nové směry v poezii 2. pol. 19. stol. a poč. 20. stol. - impresionismus, symbolismus, dekadence „Prokletí básníci“ - česká moderna a česká dekadence	12
	2. Světová literatura 1. pol. 20. stol. - moderní směry futurismus, kubismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus - poezie, próza, drama v literatuře ruské, anglické, německé, francouzské, americké	17
	3. Česká poezie 1. pol. 20. stol. - proletářská poezie - poetismus - surrealismus - katolická poezie - generace okupace	15
	4. Česká próza 1. pol. 20. stol. - téma 1. světové války - levicový proud - avantgardní proud, imaginativní próza - demokratický proud - psychologická próza - katolická literatura - próza za okupace	17
	5. Opakování	7

Literatura – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období.	1. Rozvoj divadla v 1. pol. 20. stol. - Osvobozené divadlo V+W - D 34 – E. F. Burian	3
	2. Vývoj světové literatury po 2. sv. válce - obraz války, existencialismus, neorealismus, beatnici, postmodernismus a experimentální próza, populární literatura - literatura angloamerická, německá, ruská, francouzská a italská	22
	3. Česká literatura po r. 1945 - charakteristika doby, periodizace	3
	4. Česká poezie po roce 1945	10
	5. Česká próza po roce 1945	20
	6. České drama po roce 1945	3
	7. Opakování	7

Literatura – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte krásnou literaturu, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - navštěvuje divadelní představení a umí je interpretovat.	1. Základy kultury, nejstarší literatury světa - orientální literatury - Bible - antická literatura – Řecko, Řím	10
	2. Středověká literatura - hrdinská epika - staroslověnské písemnictví - latinské písemnictví - česky psaná literatura, doba Karla IV. - husitská literatura	8
	3. Renesance a humanismus - Itálie, Francie, Španělsko, Anglie - český humanismus	12
	4. Baroko v Evropě a u nás - evropské baroko - pobělohorská literatura	5
	5. Klasicismus a osvícenství	8
	6. Maturitní opakování	9

Český jazyk – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - má přehled o předmětu zkoumání jednotlivých jazykovědných disciplín a o jejich vývoji, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, - umí používat příručku Pravidla českého pravopisu, - pracuje s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě, - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.), - orientuje se v hláskoslovném systému, - řídí se zásadami správné výslovnosti, - orientuje se ve vývojových tendencích morfologie, - rozlišuje jednotlivé slovní druhy, - umí správně používat gramatické tvary a konstrukce, - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví, - chápe rozdíl mezi projevem mluveným a psaným, - umí vhodně uplatnit slohové postupy, - vystihne charakteristické znaky vypravování, - posoudí uplatnění vypravování v hovorové a umělecké oblasti, - posoudí kompozici vypravování, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví texty prostého a uměleckého vypravování, - rozlišuje funkční styly, je schopen je rozpoznat v projevech mluvených i psaných.	1. Jazykověda a její disciplíny	2
	2. Racionální studium textu - informace a jejich získávání - výpisky, osnova, konspekt - knihovny a jejich služby - příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě	4
	3. Hláskosloví	6
	4. Obecné poučení o slohu - slohové postupy a útvary - projevy mluvené a psané	5
	5. Tvarosloví - slovní druhy - kategorie jmen - kategorie sloves	20
	6. Vypravování v běžné komunikaci a literatuře	5
	7. Běžná komunikace – komunikační situace	3
	8. Funkční styly	4
	9. Styl prostě sdělovací	3
	10. Slohové práce	4
	11. Pravopis, tvaroslovné rozbor, mluvní cvičení	12

Český jazyk – 2. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - umí správně používat gramatické tvary a konstrukce, - rozlišuje jednotlivé slovní druhy, - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy a argot, dialekty, - umí rozpoznat obměny významu slov, - dokáže určit způsoby obohacování slovní zásoby, - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace, - má přehled o informačních postupech a útvarech, - umí sestavit základní útvary administrativního stylu, - ovládá jejich formální a grafickou úpravu, - umí napsat osobní dopis, - ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, - adekvátně využívá emocionální a emotivní stránky projevu, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní, - je schopen napsat popis i charakteristiku různým funkčním stylem.	1. Tvarosloví - opakování, jazykové rozbory	4
	2. Informativní výchova - práce s textem - média a mediální sdělení	2
	3. Informační postupy a útvary - obsah, forma, jazyk, grafická úprava - zpráva, inzerát, osobní dopis, telegram	2
	4. Popis - popis prostý, subjektivní, statický a dynamický	2
	5. Charakteristika	3
	6. Administrativní styl - žádost, životopis - úřední korespondence	2
	7. Nauka o slovní zásobě - význam slova a jeho obměny - synonyma, homonyma, antonyma - metafora, metonymie, synekdocha - hyperbola, ironie, eufemismus - křestní jména, příjmení, místní jména - práce se slovníky	8
	8. Obohacování slovní zásoby	5
	9. Používání cizích slov v běžné komunikaci	2
	10. Slohové práce	4
	11. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	průběžně

Český jazyk – 3. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu, - na příkladech doloží druhy mediálních produktů, - uvede základní média působící v regionu, - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů, - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky, - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku, je schopen posoudit slovní zásobu, syntaxi i kompozici informačních útvarů v médiích, - dokáže sestavit jednoduchý zpravodajský útvar a přednést jej, - rozpozná základní znaky odborného stylu, - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy, - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva, - umí se odborně vyjádřit o jevech svého oboru, - sestaví konkrétní útvar odborného stylu, - se orientuje ve výstavbě textu, - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby, - vypracuje anotaci a resumé, - uplatňuje znalosti ze skladby ve svém vyjadřování.	1. Publicistický styl - obsahová, formální, grafická výstavba - média, jejich produkty a účinky - útvary – reportáž, fejeton, komentář, recenze - reprodukce zpráv ze sdělovacích prostředků	9
	2. Skladba – věta jednoduchá - druhy vět, věta jednočlenná - větné členy, vztahy ve větě - větné rozbor	7
	3. Skladba – souvětí - druhy souvětí, vztahy mezi větami - druhy vět vedlejších - poměr mezi větami hlavními - pravidlo interpunkce - nepravdivosti ve větné stavbě - větné rozbor	8
	4. Odborný styl - odborný popis, referát - výklad, úvaha, kritika, esej	6
	5. Slohové práce	4
	6. Pravopis, větné rozbor, mluvní cvičení	průběžně

Český jazyk – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - orientuje se v soustavě jazyků, - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, - vystihne charakteristické znaky úvahy, - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu, - sestaví úvahu a kritiku, - je schopen vyjádřit pozitivní i negativní postoje (pochválit, kritizovat, polemizovat), - umí argumentovat a obhajovat svá stanoviska, - je schopen přednést konkrétní řečnický projev, - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy, argot a dialekty, - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, - umí argumentovat a obhajovat svá stanoviska, - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci, - pracuje s normativními příručkami českého jazyka, - rozumí obsahu textu i jeho části, - umí se vhodně prezentovat, - má přehled o pravidlech vhodného vyjadřování a vystupování, volí adekvátní komunikační strategie, - vhodně používá mimojazykové prostředky komunikace, - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně.	1. Původ a příbuznost jazyků	2
	2. Vývoj českého jazyka	3
	3. Současný český jazyk - spisovná čeština, obecná čeština, nářečí	5
	4. Úvahový postup	5
	5. Kultura osobního projevu, mluvené projevy	5
	6. Projev, přednáška	2
	7. Systematizace poznatků ze slohu	8
	8. Pravopis, systematizace poznatků z jazyka	12
	9. Slohová práce	10
	10. Opakování	průběžně

Název vyučovacího předmětu:	ANGLICKÝ JAZYK
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	418 (13)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické atd.), klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní – cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní, účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací – přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Učivo anglického jazyka je koncipováno tak, aby systematicky rozvíjelo receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti žáků – poslech, čtení, mluvení a psaní – s důrazem na porozumění smyslu sdělení a samostatnou jazykovou produkci. Výuka je zaměřena na osvojování slovní zásoby a gramatických struktur v reálných komunikačních situacích a zároveň podporuje dovednosti efektivního učení, práce s jazykovým textem a kritického myšlení. Učivo vychází z tematických celků každodenního života, mezikulturní komunikace a odborného prostředí daného oboru. Využívá autentické materiály a digitální zdroje a směřuje k dosažení jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Nedílnou součástí učiva je také příprava ke společné části maturitní zkoušky z anglického jazyka.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k cizím jazykům jako prostředku mezikulturního porozumění a osobního růstu,

- chápal význam anglického jazyka pro komunikaci v mezinárodním prostředí, vzdělávání i profesním životě,
- projevoval vytrvalost, pečlivost a odpovědnost při osvojování jazykových dovedností a práci s cizojazyčnými texty,
- oceňoval přesnost, srozumitelnost a vhodnost jazykového vyjadřování v různých komunikačních situacích,
- respektoval jazykovou a kulturní rozmanitost a rozvíjel schopnost empaticky naslouchat i spolupracovat při komunikaci,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě pokroku ve schopnosti dorozumět se a používat jazyk samostatně i tvořivě,
- vnímal cizí jazyk jako nástroj pro poznávání světa a rozvoj vlastní flexibility, otevřenosti a přizpůsobivosti v různých sociálních a profesních kontextech,
- chápal význam poctivosti při využívání cizích zdrojů a při samostatné i skupinové práci,
- formoval si hodnoty v oblasti otevřenosti, respektu, porozumění a hledání společné řeči v různorodém světě.

Pojetí výuky

V pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelé se orientují na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování,
- dialogické slovní metody, jako jsou týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting,
- využívání ICT v receptivních tématech,
- sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolio (EJP) — za předpokladu, že jsou žáci dostatečně informováni o konkrétním tématu (např. na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách,
- podporu žáků při zobecňování a srovnávání jevů a při objektivním hodnocení,
- kultivovaný mluvený i písemný projev,
- motivační činitele — zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejných prezentací žáků,
- uplatňování projektové metody výuky a podporu aktivit nadpředmětového charakteru — mimo jiné s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Výuka anglického jazyka v rámci tohoto ŠVP připravuje žáky ke společné (státní) části maturitní zkoušky z anglického jazyka na úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce (SERR).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logicky strukturované vyjadřování v anglickém jazyce,
- schopnost rozvíjet téma a souvisle komunikovat v rámci probíraných tematických celků,
- propojení znalostí s obchodní terminologií a souvisejícími odbornými předměty.

Hodnocení písemného projevu:

- odborná přesnost, věcná správnost a pečlivost při tvorbě textů v anglickém jazyce (formální i neformální styl),

- jazyková správnost (gramatika, slovní zásoba, pravopis).

Hodnocení prezentací:

- výběr relevantních, důležitých a zajímavých informací s využitím odborné slovní zásoby,
- kvalita prezentace – přehlednost, grafická úprava, jazyková správnost a efektivní využití digitálních technologií.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vytvářet si pozitivní vztah k učení cizích jazyků a rozšiřovat své jazykové a kulturní znalosti,
- ovládat různé techniky učení cizího jazyka a vytvářet si efektivní studijní plán a vhodné podmínky,
- využívat různé způsoby práce s anglickým textem (studijní čtení, analytické čtení, práce se slovníkem),
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v angličtině z různých zdrojů, včetně digitálních,
- s porozuměním naslouchat mluveným projevům (výklad, prezentace, rozhovor) a pořizovat si poznámky v anglickém jazyce,
- sledovat a hodnotit svůj pokrok v učení angličtiny a přijímat zpětnou vazbu,
- orientovat se v možnostech dalšího vzdělávání v oblasti jazyků a v souvislosti se svou profesní orientací.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu v angličtině, určit jádro problému a vyhledat potřebné informace,
- navrhnout způsob řešení úkolu v cizím jazyce a zdůvodnit svůj postup,
- využívat při řešení problémů různé strategie, logické uvažování a jazykové dovednosti,
- efektivně volit pomůcky (např. slovníky, odborné texty, internetové zdroje) vhodné pro řešení úkolu,
- spolupracovat s ostatními při skupinovém řešení úkolů v anglickém jazyce.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky v angličtině srozumitelně, logicky a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí v angličtině, obhajovat své názory a respektovat názory druhých,
- vytvářet písemné i ústní projevy na běžná i odborná témata s důrazem na správnost a stylistiku,
- využívat odbornou terminologii související s ekonomikou, obchodem a každodenním životem.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle v oblasti jazykového rozvoje a pracovního uplatnění,
- efektivně se učit a pracovat samostatně i ve skupině při řešení jazykových úkolů,
- využívat vlastní i cizí zkušenosti při učení se angličtině,
- přijímat hodnocení svých výsledků a přizpůsobovat se zpětné vazbě,
- pracovat v týmu, respektovat kulturní rozdíly a přispívat k dobré atmosféře při komunikaci v angličtině.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě,
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i anglicky mluvících zemí,
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním,
- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce,
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu,
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce,
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- komunikovat v anglickém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, v konverzaci se zákazníky nebo obchodními partnery,
- vytvářet profesní dokumenty v angličtině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace),
- orientovat se v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí a přizpůsobit se kulturní odlišnostem,
- používat základní odbornou terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru,
- rozvíjet motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu růstu, včetně využití angličtiny při dalším studiu nebo podnikání,
- efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce,
- s jistotou využívat digitální nástroje při jazykové prezentaci a sebe prezentaci.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- chápat a správně interpretovat údaje v anglickém jazyce (čísla, data, grafy, tabulky),
- využívat matematické dovednosti při práci s grafickými materiály (např. analýza statistik v obchodní angličtině),
- aplikovat kvantitativní informace v praktických komunikačních situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- využívá digitální nástroje a online zdroje k procvičování slovní zásoby, gramatiky a poslechu,
- vyhledává a kriticky hodnotí informace v anglickém jazyce z různých médií (weby, články, videa, podcasty),
- tvoří vlastní digitální obsah v anglickém jazyce (např. prezentace, podcasty, videa, blogové příspěvky),
- využívá online komunikační nástroje (chaty, fóra, e-maily) pro interakci v cizím jazyce,
- spolupracuje v digitálním prostředí při skupinových úkolech, projektech nebo virtuální výměně,
- chápe rizika digitální komunikace, respektuje autorská práva a chrání své digitální soukromí i ostatních,
- rozvíjí své jazykové dovednosti samostatně pomocí dostupných aplikací a vzdělávacích platform (např. LearningApps, Quizlet, Duolingo, Moodle).

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se dokázal orientovat v anglicky psaných médiích, kriticky hodnotil informace a ověřoval jejich pravdivost,
- uměl diskutovat v angličtině o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení,
- rozvíjel ochotu angažovat se v mezinárodním a globálním kontextu,
- projevoval úctu k materiálním a duchovním hodnotám a k ochraně životního prostředí prostřednictvím tematické práce v angličtině.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal vnímat ekologické problémy a diskutovat o nich v angličtině,
- uměl vyhledávat, zpracovávat a kriticky hodnotit informace o životním prostředí v cizím jazyce.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- získal dovednosti potřebné k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů v anglickém jazyce (životopis, motivační dopis),
- rozvíjel komunikační dovednosti pro pracovní pohovory a profesní prezentace v anglickém jazyce,
- porozuměl základním právům a povinnostem v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí,
- osvojil si schopnost efektivní mezinárodní komunikace.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální technologie při vyhledávání, zpracování a porozumění autentickým materiálům v anglickém jazyce,
- používal digitální nástroje pro tvorbu a úpravu textů, procvičování gramatiky a rozšiřování slovní zásoby,
- rozvíjel dovednosti pro samostatné i týmové řešení jazykových úkolů s podporou ICT,
- prezentoval své jazykové výstupy (např. projekty, prezentace, texty) prostřednictvím digitálních platforem.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Informační technologie
- Ekonomika
- Biologie
- Fyzika
- Matematika
- Český jazyk a literatura

Realizace učiva a odborných kompetencí

Anglický jazyk – 1. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - používá slovní zásobu k popisu pocitů a městského prostředí, - rozlišuje časy přítomné, - popisuje každodenní aktivity, - rozumí základnímu čtenému textu.	1. Welcome to my world - přídavná jména + předložky (po-city), složená podstatná jména (běžné předměty, místa ve městě) - přítomný čas prostý a průběhový	20
Žák - popisuje místa, plánuje pohyb, - vyjadřuje děje v minulosti, - užívá minulý čas v kontextu vyprávění a popisu míst.	2. Going places - antonyma, popis míst, zeměpisné prvky, předložky pohybu - minulý čas prostý a průběhový	19
Žák - vyjadřuje názory na výživu a výběr jídel, - chápe informace o potravě, - pracuje s texty o jídle a výživě, - formuluje jednoduché argumenty, - vyhledá relevantní informace v anglickém jazyce na internetu a ověří jejich důvěryhodnost.	3. Spoiled for choice - cykly jídla, složená podstatná jména a přídavná jména spojená s jídlem - determinátory (neurčité členy, množství, ukazovací zájmena)	19
Žák - porovnává osoby a prostředí, - hodnotí vybavení místností, - používá komparaci pro popis a srovnávání, - popisuje obrázek a vysvětluje rozdíly a podobnosti mezi dvěma obrázky.	4. Personal space - příslovce způsobu a komentáře, složená přídavná jména - stupňování přídavných jmen, (not) as ... as, too, enough	19
Žák - popisuje zkušenosti, - rozlišuje časy, - formuluje závěry, - vyjadřuje osobní pokrok a úspěchy v časové posloupnosti.	5. No limits - přídavná jména končící na – ing a -ed, přípony -ment a -ion - předpřítomný a minulý čas, already, just, yet	19
	6. Disponibilní hodiny	6

Anglický jazyk – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - plánuje budoucnost a odhaduje důsledky činů, - diskutuje o trestných činech, - rozlišuje budoucí plány a podmíněné situace v rozhovoru.	1. You live and learn - kolokace s tématem kriminality, záporné předpony (un-, im-, ir-, il-) - will / going to, první kondicionál	20
Žák - vysvětluje školní pravidla a povinnosti, - porovnává přístupy v různých školách, - formuluje pravidla a rozlišuje míru závaznosti.	2. Progress report - statistika, podstatná jména s dvojitým významem - must, mustn't, have to, don't have to	19
Žák - popisuje úspěch a chronologii událostí - rozumí biografickému textu, - používá složitější minulost při popisu děje, - prezentuje informace v digitální podobě (např. PowerPoint, Canva, Padlet) v angličtině.	3. Overachiever - slovesa + předložky (úspěch), přípony podstatných jmen -ant, -ent, -ance, -ence - předminulý čas	19
Žák - rozlišuje fakta a názory v médiích, - převádí přímou řeč na nepřímou, - zvládá vyjádření názorů a převyprávění výpovědí, - se orientuje v běžné korespondenci, formulářích a informačních materiálech	4. Breaking news - slovní zásoba k médiím, sport, falešné zprávy - nepřímá řeč	19

Žák - mluví o nákupech, - rozlišuje žánry a účely textu, - rozumí médiím a žánrovému rozlišení, - používá pasivní věty - zpracuje a okomentuje krátké video, audio nahrávku nebo digitální plakát v anglickém jazyce, - vysvětlí základní ekonomické pojmy v anglickém jazyce.	5. Material world - frázová slovesa (nakupování), části novin, žánry filmů - trpný rod v přítomném, minulém a předpřítomném čase	19
	6. Disponibilní hodiny	6

Anglický jazyk – 3. ročník: celkem 136 hod. (4 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popisuje vzhled a chování, - interpretuje osobní dojmy, - spekuluje a rozlišuje přítomné časy ve vyprávění.	1. First impressions - vzhled, složená přídavná jména - přítomný čas prostý a průběhový	27
Žák - popisuje cesty, - určuje časovou posloupnost událostí, - vypráví příběhy a používá cestovatel-skou slovní zásobu, - zhodnotí vliv globalizace na každodenní život a vyjádří vlastní názor, - porovná ekonomické ukazatele nebo trendy z různých zemí.	2. On the move - cestování, složená podstatná jména, typy dovolených - narativní časy	27
Žák - rozlišuje nálady a emoce, - diskutuje o zdraví, - vyjadřuje názory, důvody, - rozpoznává hlavní myšlenky, - využívá překladače, slovníky a jazykové aplikace kriticky a účelně.	3. Health matters - idiomy štěstí a smutku, podstatná jména s příponami - minulý čas a předpřítomný čas	27
Žák - interpretuje informace o změně, - plánuje a hodnotí řešení, - diskutuje o globálních otázkách a chari-tativních aktivitách.	4. Stand up, speak out - životní prostředí, předpony (semi-, under-, over-, ...) - vyjádření budoucnosti	26
Žák - řeší etická dilemata, - spekuluje o možnostech, - formuluje stanoviska a posuzuje morální otázky, - porovnává různé zdroje informací a vy-jádří vlastní stanovisko v angličtině.	5. Do the right thing - vliv, předpony podstatných jmen (mis-, dis-) - první a druhý kondicionál	27
	6. Disponibilní hodiny	2

Anglický jazyk – 4. ročník: celkem 78 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - analyzuje dopad reklamy, - popisuje spotřebitelské chování, - diskutuje o spotřebě a prezentuje poznatky.	1. At a price - reklama, kolokace - trpný rod	15
Žák - popisuje smyslové vjemy, - převádí přímou řeč, - formuluje zprávy a vyjadřuje názory jiných.	2. It makes sense - vnímání, kolokace příslovce + přídavné jméno - nepřímá řeč	15
Žák - hodnotí rozhodnutí, - diskutuje o pracovních zkušenostech, - píše o hypotetických situacích a reflektuje rozhodnutí, - vytvoří a představí svůj životopis a motivační dopis v angličtině, - simuluje pracovní pohovor v anglickém jazyce, - sestaví obchodní e-mail, objednávku nebo dotaz v AJ.	3. Decisions, decisions - popis povolání, idiomy práce - třetí kondicionál, přání a lítost	14
Žák - diskutuje o digitální realitě, - definuje osoby a pojmy, - popisuje technologie a mezilidské vztahy.	4. Born digital - vztahová frázová slovesa, zaměňovaná slova - definiční vztahné věty	14
Žák - popisuje nadání a tvořivost, - shrnuje informace, - píše tvořivé texty a používá abstraktní slovní zásobu.	5. Getting creative - talent, fráze s and - vedlejší věty s přičestím (participle clauses)	14
	6. Disponibilní hodiny	6

Název vyučovacího předmětu:

**KONVERZACE A PÍSEMNÁ
KOMUNIKACE V ANGLICKÉM JAZYCE**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

52 (2)

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka konverzace v anglickém jazyce je významnou součástí všeobecného a odborného jazykového vzdělávání žáků. Rozvíjí především jejich schopnost efektivně komunikovat v mluveném projevu, přispívá ke zlepšení plynulosti, správnosti a spontánnosti v cizojazyčné interakci a zároveň prohlubuje jejich kulturní rozhled a připravuje je na praktické využití anglického jazyka v běžném i profesním životě.

Výuka konverzace se zaměřuje nejen na rozšiřování jazykových vědomostí (slovní zásoba, výslovnost, gramatika v kontextu komunikace), ale klade důraz i na aktivní využití těchto dovedností v reálných komunikačních situacích.

Cílem je motivovat žáky k sebevědomému a samostatnému vyjadřování v cizím jazyce, k rozvoji schopnosti naslouchat partnerům v komunikaci a adekvátně reagovat.

Ve výuce je nezbytné vytvářet podnětné prostředí, které žákům umožní rozvíjet komunikativní kompetenci prostřednictvím:

- využívání autentických materiálů (poslechy, videa, články),
- zapojení do konverzačních cvičení, her, debat a projektů,
- využití digitálních technologií a online zdrojů,
- simulací reálných situací (např. pohovory, cestování, pracovní komunikace).

Aktivní zvládnutí mluvené angličtiny je v současné době klíčové jak v globálním, tak v osobním i profesním kontextu – umožňuje lepší mobilitu, přístup k informacím, studium i pracovní uplatnění.

Výuka konverzace si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní cíl – hlavní cíl, zaměřený na rozvoj plynulého, srozumitelného a věcného mluveného projevu, podporující schopnost efektivně se zapojit do přímé i nepřímé komunikace v angličtině,
- výchovně vzdělávací cíl – rozvoj tolerance, respektu k hodnotám jiných kultur a jazykového povědomí jako součásti osobnostního růstu žáků.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Konverzace v anglickém jazyce je zaměřeno na prohlubování komunikačních dovedností žáků v mluveném projevu a poslechu s porozuměním. Vyučování je založeno na praktickém používání jazyka v různých životních situacích a na rozvíjení schopnosti samostatně a srozumitelně se vyjadřovat v angličtině. Témata zahrnují osobní život, studium, profesní orientaci, mezilidské vztahy, společnost, kulturu a aktuální dění. Důraz je kladen na slovní zásobu, výslovnost, schopnost reagovat v konverzaci a argumentaci v běžných i odborných kontextech. Významnou součástí učiva je využívání digitálních nástrojů

(např. online prezentace, poslechy, videa), práce s autentickými materiály a rozvoj schopnosti samostatné jazykové produkce. Výuka směřuje k úrovni B1 a zároveň podporuje přípravu ke státní maturitní zkoušce.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka konverzace v anglickém jazyce směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k aktivnímu používání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a vzájemného porozumění mezi lidmi z různých kultur,
- chápal význam angličtiny jako prostředku pro osobní rozvoj, studium, práci i mezilidské vztahy v mezinárodním prostředí,
- projevoval vytrvalost, soustředěnost a odpovědnost při rozvoji komunikačních dovedností a překonávání jazykových bariér,
- oceňoval jasnost, přesnost, přiměřenost a kultivovanost vyjadřování při mluveném projevu,
- respektoval jazykovou i kulturní odlišnost, rozvíjel empatii, naslouchání a schopnost efektivně komunikovat i spolupracovat v týmu,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě schopnosti vyjádřit své názory, reagovat v reálných situacích a zlepšovat se na základě zpětné vazby,
- vnímal konverzaci jako prostředek k navazování vztahů, výměně zkušeností a rozšiřování obzorů,
- chápal význam poctivosti, respektu a důvěry v komunikaci, a to i v online prostředí a při práci s cizojazyčnými zdroji,
- rozvíjel hodnoty tolerance, kulturní otevřenosti, spolupráce a dialogu, které tvoří základ mezinárodní komunikace a porozumění.

Pojetí výuky

Ve výuce konverzace v anglickém jazyce je kladen důraz na respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků a rozvoj jejich samostatného jazykového projevu. Učitelé se zaměřují na:

- podporu samostatného učení – využívání autodidaktických metod, vedení žáků k osvojování různých technik samostatného studia, práce s jazykovými portfolii, rozvoj schopnosti samostatné přípravy a sebehodnocení,
- rozvoj sociálně komunikativních dovedností – aplikace dialogických metod výuky: týmová práce, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, role-play aktivity a simulační hry, kde žáci aktivně komunikují v různých sociálních situacích,
- praktické využívání ICT – práce s autentickými materiály (videokonference, podcasty, interaktivní cvičení), tvorba vlastních prezentací a využití online zdrojů ke zpracování témat,
- kultivaci mluveného projevu – důraz na správnou výslovnost, intonaci, gramatickou správnost projevu a rozvoj stylistiky mluveného jazyka,
- motivaci žáků – zařazování herních a soutěžních aktivit (např. konverzační soutěže, jazykové kvízy, simulační cvičení), projektové výuky a veřejných prezentací v angličtině,
- podporu přesahu do jiných oblastí – zapojení témat z reálného života, aktuálních událostí a odborného zaměření (např. cestování, práce, společenské otázky) za účelem rozvoje funkční jazykové komunikace.

Vyučující podporují aktivní zapojení žáků do konverzačních situací, vedou je k zobecňování poznatků, srovnávání různých způsobů vyjadřování a k objektivnímu hodnocení vlastního i cizího projevu.

Výuka konverzace v anglickém jazyce v rámci tohoto ŠVP směřuje k systematickému rozvoji mluvených jazykových dovedností žáků tak, aby byli připraveni splnit požadavky společné (státní) části maturitní zkoušky z anglického jazyka na úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, plynulé, věcné a logicky uspořádané vyjadřování v anglickém jazyce,
- schopnost rozvíjet a udržovat téma konverzace, přirozeně reagovat na otázky a podněty,
- schopnost efektivní interakce v různých komunikačních situacích (formálních i neformálních),
- správné používání slovní zásoby, gramatických struktur a výslovnosti v reálné komunikaci,
- schopnost využívat poznatky z běžného života, kultury a osobních zkušeností při vyjadřování.

Hodnocení písemného projevu:

- stručná, přehledná a jazykově správná příprava k ústnímu projevu (např. osnovy, plánování hlavních bodů),
- schopnost strukturovat argumenty, vyjádřit myšlenky srozumitelně a přehledně,
- jazyková správnost (gramatika, pravopis, stylistika) v rámci podpůrných písemných materiálů.

Hodnocení prezentací:

- výběr relevantních a zajímavých informací odpovídajících zadání a cíli komunikace,
- schopnost jasného a plynulého ústního projevu při prezentaci tématu,
- vhodné využití informačních technologií pro podporu mluveného projevu (prezentace, videa, obrázky),
- jazyková správnost, schopnost reagovat na dotazy a interagovat s publikem během prezentace.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení cizího jazyka a rozvoji jazykových dovedností, zejména v mluveném projevu,
- využíval různé techniky samostatného učení jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovní zásobou, využívání audiovizuálních materiálů),
- aktivně pracoval s poslechovými a konverzačními texty v anglickém jazyce,
- efektivně vyhledával a kriticky zpracovával informace z autentických anglických zdrojů,
- rozvíjel porozumění mluvenému slovu (výklady, rozhovory, debaty) a uměl si pořizovat poznámky v anglickém jazyce,
- refleктоval vlastní pokrok v konverzačních dovednostech a plánuje další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- rozuměl zadání komunikačních úkolů v angličtině a dokázal identifikovat hlavní body tématu,
- aktivně navrhoval řešení situací prostřednictvím mluvené komunikace,
- využíval logické myšlení a strategické přístupy při vedení rozhovoru nebo debaty,
- volil vhodné jazykové prostředky pro řešení různých komunikačních situací,
- spolupracoval v týmu na řešení modelových jazykových úkolů.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- samostatně, plynule a srozumitelně formuloval své myšlenky v anglickém jazyce,
- aktivně se zúčastňoval diskusí, rozhovorů a prezentací v angličtině,

- využíval bohatou slovní zásobu, odpovídající komunikační situaci,
- vyjadřoval a obhajoval své názory, reagoval na partnera v komunikaci,
- rozvíjel schopnost adaptovat jazykový projev podle kontextu a komunikačního partnera.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- stanovoval si jazykové cíle v oblasti mluvené komunikace a sledoval jejich plnění,
- efektivně se učil z vlastních zkušeností i ze zpětné vazby od učitelů a spolužáků,
- přijímal radu a kritiku, pracoval na rozvoji svých slabších stránek v mluveném projevu,
- spolupracoval při týmových konverzačních aktivitách, respektoval různé názory,
- podílel se na vytváření vstřícné atmosféry v rámci skupinové práce.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě,
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i anglicky mluvících zemí,
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním,
- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce,
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu,
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce,
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák měl možnost získat:

- dovednosti komunikace v anglickém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery,
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v angličtině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace),
- orientaci v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem,
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru,
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití angličtiny při dalším studiu nebo podnikání,
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce,
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebeprezentaci.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- správně interpretovat základní číselné údaje a informace (např. při diskusi o statistikách, grafech),
- využívat jednoduché numerické údaje v běžné komunikaci v angličtině (např. v tématech jako nakupování, cestování, data).

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- efektivně využíval digitální technologie k vyhledávání a prezentaci informací v angličtině,

- využíval digitální nástroje (např. online slovníky, konverzační aplikace, videokonference) pro zlepšení svých jazykových dovedností,
- ověřoval důvěryhodnost informací získaných v digitálním prostředí,
- choval se bezpečně a eticky při využívání digitálních nástrojů v rámci jazykového vzdělávání.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden ke:

- schopnosti orientovat se v anglicky psaných médiích, kriticky hodnotit informace a ověřovat jejich pravdivost,
- umění diskutovat v angličtině o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- rozvíjení ochoty angažovat se v mezinárodním a globálním kontextu,
- úctě k materiálním a duchovním hodnotám a k ochraně životního prostředí prostřednictvím tematické práce v angličtině.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden ke:

- schopnosti vnímat ekologické problémy a diskutovat o nich v angličtině,
- dovednosti vyhledávat, zpracovávat a kriticky hodnotit informace o životním prostředí v cizím jazyce.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby

- získal dovednosti potřebné k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů v anglickém jazyce (životopis, motivační dopis),
- rozvíjel komunikační dovednosti pro pracovní pohovory a profesní prezentace v anglickém jazyce,
- porozuměl základním právům a povinnostem v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí,
- osvojil si schopnost efektivní mezinárodní komunikace.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal digitální technologie jako nástroj pro rozvoj mluveného projevu (např. záznam a analýza vlastního projevu, videohovory, podcasty),
- vyhledával a využíval autentické multimediální materiály (video, rozhovory, diskuze) k posílení porozumění mluvené angličtině,
- vytvářel prezentace a jiná sdělení v anglickém jazyce za použití digitálních nástrojů.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Informační technologie
- Ekonomika
- Biologie
- Fyzika
- Matematika
- Český jazyk a literatura

Realizace učiva a odborných kompetencí

Konverzace a písemná komunikace v anglickém jazyce – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše vzhled, oblečení a osobnostní rysy lidí pomocí přiměřené slovní zásoby a gramatických struktur, - reaguje na otázky týkající se osobního života, vzhledu a charakteru v běžné konverzaci, - dokáže diskutovat o různých typech mezilidských vztahů (rodina, přátelství, práce) a vyjadřovat vlastní názory v angličtině.	1. People - povahové vlastnosti, oblečení, vzhled, vztahy	5
Žák - popíše svůj domov, jeho zařízení, místnosti a okolí pomocí základní i rozšířené slovní zásoby, - porozumí popisům lokalit a staveb v anglicky mluvených i psaných textech a umí na ně reagovat, - vyjadřuje vlastní preference a názory na typy bydlení a životní styl (např. dům vs. byt, město vs. vesnice), - dokáže vést jednoduchý rozhovor o hledání bydlení, nakupování a poskytování pokynů v anglickém jazyce.	2. Home - nábytek, části domu, místnosti, přídavná jména související s prostorem - části města, obchody	5
Žák - popíše různé profese a pracovní náplň, - rozumí požadavkům inzerátů a reaguje na pracovní nabídky, - představí své schopnosti a dovednosti při pohovoru, - používá budoucí čas, modální slovesa a fráze v pracovních situacích, - reaguje na otázky a píše základní životopis nebo motivační dopis, - vyjadřuje preference ohledně profesní orientace.	3. Work - profese a povolání, pracovní náplň, hledání zaměstnání, pracovní pohovor	6

Žák - plánuje cestu a rozlišuje dopravní prostředky, - popíše své cestovatelské zážitky, - rozumí orientačním informacím (cedule, jízdní řády, otázky). - vyjadřuje pokyny a dotazy spojené s cestováním, - formuluje přání a žádosti v turistických situacích, - vytvoří stručný popis místa nebo výletu.	4. Travelling and tourism - doprava, orientace ve městě, plánování cesty, ubytování, turistická místa	5
Žák - mluví o svých zájmech a koníčcích, - popíše kulturní akce, které navštívil, - porovná různé kulturní zvyky, - používá minulý čas pro vyprávění zážitků, - formuluje názor na film, hudbu, knihu, - píše krátký text o volnočasové aktivitě. - popisuje obrázek a vysvětluje rozdíly a podobnosti mezi dvěma obrázky	5. Culture and free time - hudba, film, divadlo, knihy, sport, hobby, kulturní zvyklosti	5
Žák - pojmenuje části těla a běžné nemoci, - popíše symptomy a reaguje při návštěvě lékaře, - diskutuje o zdraví a prevenci, - používá výrazy pro popis zdravotního stavu, - formuluje jednoduché rady a doporučení, - vytvoří rozhovor pacient-lékař, - vyhledá relevantní informace v anglickém jazyce na internetu a ověří jejich důvěryhodnost.	6. Health - tělo, nemoci, návštěva lékaře, lékárna, zdravý životní styl	5
Žák - popíše přírodu, zvířata, rostliny, - diskutuje o ochraně životního prostředí, - porovná ekologické přístupy, - používá slovní zásobu o přírodních jevech, - vyjadřuje návrhy řešení ekologických problémů, - píše krátký názorový text.	7. Nature and Environment - příroda, ekologie, recyklace, přírodní katastrofy, ochrana zvířat	5

Žák - představí základní informace o anglicky mluvících zemích, - popíše typické znaky kultury, geografie a historie, - porovná rozdíly mezi jednotlivými zeměmi, - používá reálie při prezentaci a diskusi, - formuluje shrnutí o životě v jiné zemi, - rozumí článkům o kultuře a cestování, - prezentuje informace v digitální podobě (např. PowerPoint, Canva, Padlet) v angličtině.	8. The English-speaking World (GB, USA, Australia, Czech Republic) - Velká Británie, USA, Austrálie, Česká republika – reálie, historie, kultura, jazyk	10
	9. Disponibilní hodiny	6

Název vyučovacího předmětu:	NĚMECKÝ JAZYK
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384 (12)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz jak na jazykové znalosti a vědomosti žáků (gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické apod.), tak na jejich motivaci a zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným světem, tj. využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, a to pro účinnější mezinárodní komunikaci i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím. Přispívá k vytváření osobních kontaktů, čímž vytváří předpoklady pro budoucí uplatnění na mezinárodním trhu práce.

Dalším důležitým cílem je schopnost rozumět základním pojmům a příkazům při práci s počítačem, zvládnout komunikaci prostřednictvím lokálních a dálkových sítí včetně informační sítě Internet.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, hlavní cíl, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáka a učí ho toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá alespoň stupni A2 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících receptivní, produktivní i interaktivní,
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stánky jazyka,
- reálií zemí příslušné jazykové oblasti v porovnání s reáliemi České republiky.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení),

- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost, schopnost),
- emoce (zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost),
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost),
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení),
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka),
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.),
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce.

Tematické okruhy

- domov, rodina,
- mezilidské vztahy,
- osobní charakteristika, kultura a umění,
- sport, volný čas,
- bydlení, obchody a služby, stravování, péče o zdraví,
- cestování, doprava, ubytování, škola a studium, zaměstnání,
- člověk a společnost,
- příroda, životní prostředí, věda a technika,
- podnebí, počasí, roční období,
- realie České republiky a jejich porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti. □ Realie zemí příslušné jazykové oblasti,
- význam daného jazyka, realie příslušných zemí,
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas), kultura, tradice a zvyky,
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, aktuální internetové stránky).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka německého jazyka přispívá nejen k rozvoji komunikačních dovedností, ale také k formování osobnosti žáků v oblasti citů, postojů a hodnot. Umožňuje žákům porozumět kulturním odlišnostem, podporuje toleranci a respekt k jinakosti a vede k uvědomění si vlastních hodnot a postojů v interkulturním kontextu.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k cizím jazykům a jiným kulturám,
- projevoval otevřenost, empatii a respekt při komunikaci s lidmi z odlišného kulturního prostředí,
- získal zdravé sebevědomí při vyjadřování vlastních názorů, postojů a emocí v cizím jazyce,
- vnímal jazyk jako prostředek dorozumění a porozumění, nikoliv pouze jako školní předmět,
- byl veden k odpovědnému přístupu k vlastnímu učení, k sebehodnocení a stanovování vlastních cílů,
- chápal význam jazykové vybavenosti pro osobní i profesní život, a tím si vytvářel motivaci k celoživotnímu učení,
- dokázal kultivovaně a vhodně vyjadřovat své preference, přání, souhlas i nesouhlas, a to v souladu s kulturními normami daného jazykového prostředí.

Výuka rovněž přispívá k rozvoji hodnot jako jsou pravdivost, úcta, spravedlnost a odpovědnost, a to prostřednictvím autentických materiálů, dialogů, tematických okruhů a projektů, které žákům umožňují reflektovat reálné životní situace a postoje.

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody, tzn. vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce, diskuse, brainstorming, využívání ICT, sebehodnocení žáků,
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, stimulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit směřující k potřebám žáků dorozumět se mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je nutné zavést takové způsoby hodnocení, které omezí reproduktivní pojetí výuky.

Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje metoda společného hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky. Ta vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému.

Významnější písemné práce se píše dvakrát za rok (respektive jednou krát za pololetí). Forma a obsah písemné práce je na volbě jednotlivých vyučujících.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1–5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení cizího jazyka a rozvoji jazykových dovedností, zejména v mluveném projevu,
- využíval různé techniky samostatného učení jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovní zásobou, využívání audiovizuálních materiálů),
- aktivně pracoval s poslechovými a konverzačními texty v německém jazyce,
- efektivně vyhledával a kriticky zpracovával informace z autentických německých zdrojů,
- rozvíjel porozumění mluvenému slovu (výklady, rozhovory, debaty) a uměl si pořizovat poznámky v německém jazyce,
- refleктоval vlastní pokrok v konverzačních dovednostech a plánuje další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- rozuměl zadání komunikačních úkolů v němčině a dokázal identifikovat hlavní body tématu,
- aktivně navrhoval řešení situací prostřednictvím mluvené komunikace,
- využíval logické myšlení a strategické přístupy při vedení rozhovoru nebo debaty,
- volil vhodné jazykové prostředky pro řešení různých komunikačních situací,
- spolupracoval v týmu na řešení modelových jazykových úkolů.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná odborná témata.

Personální a sociální kompetence,

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace, dále se vzdělávat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům k jiným lidem a kulturám.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě,
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i německy mluvících zemí,
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním,
- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce,
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu,
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce,
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák měl možnost získat:

- dovednosti komunikace v německém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery,
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v němčině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace),
- orientaci v pracovním prostředí německy mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem,
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru,
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití němčiny při dalším studiu nebo podnikání,
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce,
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebe prezentaci.

Digitální technologie

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně vyhledávat, hodnotit a zpracovávat informace z cizojazyčných zdrojů,
- využívat digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebeprezentace),
- pracovat s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností, rozvíjet digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty,
- respektovat autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, využíval je a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk
- Dějepis
- Informační technologie
- Občanská nauka
- Písemná a elektronická komunikace
- Tělesná výchova

Realizace učiva a odborných kompetencí

Německý jazyk – 1. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - umí pozdravit, představit se, rozloučit se, zeptat se na jméno, - na zemi původu a pojmenovat vlastní i jiné cizí jazyky. Písemné dovednosti: Žák - dokáže vyplnit jednoduchý formulář. Gramatika: Žák - získá poznatky o členu, osobních zájmech a slovesech, - umí napočítat do 20. Reálie: Žák - zvládá rozdílnost pozdravů v jednotlivých německy mluvících zemích.	1. Představování a první kontakty - německá abeceda, výslovnost, - hláskování, pravopis - rod podstatných jmen, členy urč. a neurč. – pozdravy, názvy jazyků, zemí - základy časování sloves, "sein" – číslovky do 20 - osobní zájmena – tykání x vykání - slovosled věty oznamovací - tázací zájmena a příslovce (wie, wer, wo)	18
Řečové dovednosti: Žák - na základě získané slovní zásoby vytvoří krátký popis osob, - umí názvy různých zemí. Písemné dovednosti: Žák - dokáže jednoduše popsat osobu. Gramatika: Žák - umí napočítat do 2000, - ovládá časování sloves v přít. čase.	2. Osobní charakteristika – lidé z celého světa - časování prav. sloves v přít. čase - časování neprav. sloves v přít. čase – nepřímý slovosled ve větě oznamovací - číslovky 21–2000 - tázací zájmena a příslovce (was, woher)	18

Řečové dovednosti: Žák - na základě získané slovní zásoby pojmenuje rodinné příslušníky a představí je, - umí určit rodinný stav a věk, blíže popíše své bydliště. Písemné dovednosti: Žák - dokáže napsat jednoduchou pohlednici s pozdravem a e-mail, - vytvoří jednoduchý rodokmen rodiny. Gramatika: Žák - naučí se používat zájmena, ovládá skloňování ve 4. pádě. Reálie: Žák - získá základní informace o německy mluvících zemích - informace si vyhledá na internetu a odpresentuje.	3. Rodina a přátelé - přivlastňovací zájmena - časování pravidelných sloves - časování nepravidelných sloves – nepřímý slovosled ve větě oznamovací – časování slovesa "haben" - 1. a 4. pád členu neurčitého	18
Řečové dovednosti: Žák - dokáže popsat školu a školní aktivity. Písemné dovednosti: Žák - umí vytvořit rozvrh a stručně popsat svůj školní den. Gramatika: Žák - vyzná se v používání příslovcí místa, zvládá používat modální slovesa, upevňuje negaci a použití neprav. sloves, zvládá záporné otázky a odpovědi, - zná používání plurálu.	4. Škola - slovní zásoba daného tématu – školní pomůcky - rozvrh hodin – barvy - školní výlet - množné číslo podstatných jmen – modální slovesa - člen určitý a neurčitý	18

Řečové dovednosti: Žák - pojmenuje potraviny, - určí jejich množství a cenu, vede jednoduchý rozhovor při nakupování a o jídle. Písemné dovednosti: Žák - dokáže vytvořit jednoduchý recept, umí zapsat ceny v eurech. Gramatika: Žák - zvládá záporné otázky a odpovědi, - zná používání nulového členu a plurálu. Reálie: Žák - rozlišuje pojmenování některých potravin v německy mluvících zemích.	5. Stravování, zdravý způsob života – slovní zásoba daného tématu - číslovky - přítomný čas neprav. sloves – rozkazovací způsob - složená slova – podmět "man" - vyjadřování cen - zápor "nicht" a "kein" – nulový člen - časování dalších sloves - konjunktiv II slovesa "mögen" – přídavná jména odvozená od vlastních - jmen zeměpisných	18
Řečové dovednosti: Žák - zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, - naučí se vést rozhovory v bance a na poště, - procvičuje telefonické rozhovory. Písemné dovednosti: Žák - se seznámí s německou podobou obchodní korespondence, - zvládne napsat jednoduché dokumenty, - seznámí se s podobou německého životopisu, pro tvorbu korespondence a životopisu - využije šablony textového editoru.	6. Obchodní korespondence a odborná slovní zásoba - banka – pošta - telefonování – životopis - žádost o místo - obchodní korespondence (nabídka, poptávka, objednávka)	6
	7. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	6

Německý jazyk – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - se seznámí se základními časovými údaji, - umí popsat každodenní aktivity. Písemné dovednosti: Žák - dokáže zaznamenat daný časový údaj, naplánuje program dne v písemné podobě. Gramatika: Žák - osvojí si používání časových předložek, seznámí se s odluč. předponami.	1. Režim dne – čas, dny v týdnu, činnosti – denní rozvrh - předložky v časových údajích – odluč. a neodluč. předpony – slovosled ve větách - domluva schůzky - předložky se 4.pádem - osobní zájmena ve 4. pádě	18
Řečové dovednosti: Žák - umí vyprávět o svých kamarádech a členech svojí rodiny, jejich aktivitách a zájmech. Gramatika: Žák - ovládá skloňování podstatných jmen, přivlastňovacích a osobních zájmen ve 3. pádě, - je schopen formulovat své plány do budoucna, - upevňuje tvoření otázek. Písemné dovednosti: Žák - umí písemně formulovat informace o svých zálibách, - je schopen popisu a charakteristiky osob.	2. Vzhled a charakter člověka - slovní zásoba z oblasti vzhledu a povahy, mezilidských vztahů, volnočasových aktivit - plánování oslavy - skloňování podstatných jmen ve 3.pádě po členu určitém a neurčitém, přivlast. zájmenech - časování dalších nepravidelných v přít. č. – 2. pád jmen vlastních - 3. pád osobních zájmen	18

Řečové dovednosti: Žák - umí vyprávět o nakupování, umí popsat trávení volného času. Gramatika: Žák - ovládá předložky se 3.pádem, "in" a "auf", zná řadové číslovky a umí je použít. Písemné dovednosti: Žák - umí písemně formulovat nákupní seznam.	3. Nakupování - slovní zásoba daného tématu – názvy obchodů, zboží a institucí s předložkami "in" a "auf" - orientace v obchodním domě – zboží a jeho balení - předložky se 3.pádem – přeložky "in" a "auf" – určení času - řadové číslovky	18
Řečové dovednosti: Žák - umí vyprávět o svém bydlení, umí popsat svůj byt, svůj pokoj a oblíbené místo, - umí popsat cestu. Písemné dovednosti: Žák - umí popsat písemně svůj byt a pokoj. Gramatika: Žák - umí použít předložky se 3. a 4. pádem při popisu obrázku.	4. Bydlení a popis bytu – slovní zásoba daného tématu – inzeráty - předložky se 3. a 4.pádem – předložky pro popis cesty - časování nepravidelných sloves	18
Řečové dovednosti: Žák - žák se naučí vyprávět o školním výletu, prázdninách, - vyjádřit se k nabídce volnočasových aktivit, - vést rozhovory na téma dovolená, o zimních a letních aktivitách, - je schopen pohovořit o cestování a dovolené v minulém čase.	5. Prázdniny a dovolená, Rakousko – základní informace o Rakousku - Vídeň - příslovečné určení času – préteritum a perfektum	18

Písemné dovednosti: Žák - napíše pozdrav z dovolené, napíše dopis s vyprávěním o prázdninových zážitcích - zpracuje prezentaci na téma Rakousko – turistický cíl. Gramatika: Žák - umí použít slovesa "haben" und "sein" v minulém čase (préteritum), - umí použít perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves. Reálie: Žák - seznámí se s nabídkou volnočasových aktivit v německy mluvících zemích, - seznámí se s reáliemi Rakouska a Vídně, - informace vyhledá na internetu.		
Řečové dovednosti: Žák - zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, naučí se vést rozhovory v bance a na poště, - procvičuje telefonické rozhovory. Písemné dovednosti: Žák - se seznámí s německou podobou obchodní korespondence, - zvládne napsat jednoduché dokumenty, seznámí se s podobou německého životopisu, pro tvorbu korespondence a životopisu využije šablony textového editoru.	6. Obchodní korespondence a odborná slovní zásoba - banka – pošta - telefonování – životopis - žádost o místo - obchodní korespondence (nabídka, poptávka, objednávka)	6
	7. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	6

Německý jazyk – 3. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - umí pojmenovat různé kulturní akce ve městě, - umí se domluvit na návštěvě nějaké akce a zajistit si vstupenku na akci, naučí se orientovat v jízdním řádu a dopravních prostředcích, zvládá rezervování cesty a ubytování. Písemné dovednosti: Žák - dokáže podrobně popsat místo, dokáže reagovat na nabídku ubytování, ubytování zajisti. Gramatika: Žák - ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem, ovládá minulé časy, - ovládá tvorbu vedlejších vět se spojkami "dass" a "weil", vazby sloves. Reálie: Žák - orientuje se v jízdních řádech v německy mluvících zemích, - orientuje se v nabídce ubytování a kulturních akcí v německy mluvících zemích.	1. Kulturní akce, cestování, veřejná doprava, služby - slovní zásoba týkající se dopravních prostředků - jízdní řády a dopravní prostředky - ubytování a komunikace v hotelu - minulý čas - časové předložky - spojky "dass" a "weil" - préteritum způsobových sloves	22
Řečové dovednosti: Žák - rozumí a interpretuje hlášení o dopravní situaci, - dokáže se zorientovat ve městě, rozumí dopravnímu značení, - dokáže se doptat na konkrétní místo, dokáže popsat, jak se na místo dostane.	2. Německo, cestování – základní informace o Německu - základní informace o Berlíně – navigace - hlášení o dopravní situaci – zeměpisné názvy - předložky se zeměpisnými názvy – stupňování přídavných jmen - srovnání na základě stupňování	22

Písemné dovednosti: Žák - umí napsat dle předlohy informace o vlastním městě. Gramatika: Žák - osvojí si stupňování a srovnávání - umí používat předložky se zeměpisnými názvy, - umí používat zvrtná slovesa, vazby sloves. Reálie: Žák - seznámí se s reáliemi a získá informace o Německu a Berlíně, - vytvoří prezentaci na téma Německo, popř. můj školní výlet do Německa.		
Řečové dovednosti: Žák - umí pojmenovat různé druhy oblečení, vyjádřit libost a nelibost, - naučí se orientovat a jednat v obchodním domě, vyjádřit prosbu o pomoc a radu, - je schopen mluvit o počasí v souvislosti s oblečením. Písemné dovednosti: Žák - učí se popisovat osobu v určitém oblečení. Gramatika: Žák - ovládne časování slovesa "werden", seznámí se se skloňováním příd. jmen, zvládne použití tázacích zájmen "welcher" a "was für ein", - zopakuje si některé vazby sloves.	3. Oblékání, móda a životní styl, počasí - slovní zásoba týkající se počasí a oblečení – názvy oblečení a módních doplňků - nákupy v obchodním domě – popis osob - skloňování přídavných jmen – sloveso "werden" - zájmena "welcher" a "was für ein"	22

Reálie: Žák - rozlišuje oblékání k různým příležitostem.		
Řečové dovednosti: Žák - pojmenuje části lidského těla a umí popsat vzhled osoby, - dokáže nazvat různé druhy nemocí a udělit jednoduché rady, - dokáže vést rozhovor u lékaře a v lékárně. Písemné dovednosti: Žák - naučí se zformulovat odpověď na fóru s doporučením. Gramatika: Žák - naučí se používat spojky souřadící, vazby sloves. Reálie: Žák - orientuje se v odlišnostech zdravotnických zařízení u nás a v německy mluvících zemích, - natočí video či anketu jak se spolužáci/učitelé starají o své zdraví.	4. Péče o zdraví, lidské tělo, u lékaře – popis lidského těla, názvy nemocí - názvy léčiv - souvětí souřadné, spojky souřadící	22
Řečové dovednosti: Žák - zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, naučí se vést rozhovory v bance a na poště, - procvičuje telefonické rozhovory. Písemné dovednosti: Žák - se seznámí s německou podobou obchodní korespondence, - zvládne napsat jednoduché dokumenty, seznámí se s podobou německého životopisu, pro tvorbu korespondence	5. Obchodní korespondence a odborná slovní zásoba - banka – pošta - telefonování – životopis - žádost o místo - obchodní korespondence (nabídka, poptávka, objednávka)	8

a životopisu využije šablony textového editoru.		
	8. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	6

Německý jazyk – 4. ročník: celkem 78 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - se naučí popsat sporty, - naučí se hovořit o sportovních aktivitách a vybavení, - naučí se interpretovat sportovní výsledky, dokáže hovořit o zdravém stylu života. Písemné dovednosti: Žák - umí přečíst a napsat e-mail v rámci daného tematického celku, - umí přečíst a napsat zprávu o sportovním utkání. Gramatika: Žák - zvládne problematiku slovosledu vět vedlejších, vazby sloves. Reálie: Žák - seznámí se s významnými sportovci německy mluvících zemí.	1. Sport, zdravý styl života - druhy sportů, sportovní vybavení, sportovní výsledky - souvětí podřadné a spojky podřadící - 3. stupeň přídavných jmen v přívlastku	16
Řečové dovednosti: Žák - se umí informovat o různých kulturních akcích. Písemné dovednosti: Žák - nacvičí si tvorbu pozvánky na kulturní akci. Gramatika: Žák - zvládne použití spojky "damit", - seznámí se s vazbou "um – zu" a vazbou infinitivu s "zu".	2. Kultura a umění, literatura, historie - slovní zásoba ke kulturním akcím - popis uměleckého díla – recenze filmu - popis lit./film. postavy – "um – zu" - "damit" ve vedlejší větě – infinitiv s "zu" - zkracování vedlejších vět d "dass"	16

Reálie: Žák - seznámí se s film. festivalem Berlinale, získá základní informace o historii Německa po 2. sv.válce, - shlédne krátkou ukázkou filmu.		
Řečové dovednosti: Žák - se naučí porozumět novin. článku, odlišuje fake news od seriózních zpráv, zvládá hovořit o každodenních aktivitách spojených s novými médii. Písemné dovednosti: Žák - umí přispívat na sociální sítě, naučí se napsat jednoduchý článek s použitím elektronického slovníku, - orientuje se v cizojazyčných zdrojích. Gramatika: Žák - zvládá použití préterita a perfekta, seznámí se s vedl. větami vztažnými. Reálie: Žák - seznámí se se sociálními sítěmi používanými v německy mluvících zemích, seznámí se s novinami vycházejícími v německy mluvících zemích.	3. Komunikace, média - slovní zásoba k tématu komunikace a médií - stará a nová média – fake news - soc. sítě a společnost – préteritum - použití préterita a perfekta – vedlejší věty vztažné	16
Řečové dovednosti: Žák - umí poradit ohledně dalšího vzdělávání, - naučí se porozumět a vyjednat studijní pobyt v zahraničí, - naučí se hovořit o své cestě za vzděláním, - naučí se jednat po telefonu. Písemné dovednosti: Žák - umí popsat systém školství, dokáže napsat životopis.	4. Vzdělání, studium - slovní zásoba k danému tématu – autoškola - konjunktiv II	16

Gramatika: Žák - seznámí se s konjunktivem II, vazby sloves. Reálie: Žák - seznámí se se školským systémem v německy mluvících zemích.		
Řečové dovednosti: Žák - zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, naučí se vést rozhovory v bance a na poště, - procvičuje telefonické rozhovory. Písemné dovednosti: Žák - se seznámí s německou podobou obchodní korespondence, - zvládne napsat jednoduché dokumenty, seznámí se s podobou německého životopisu, pro tvorbu korespondence a životopisu využije šablony textového editoru.	5. Obchodní korespondence a odborná slovní zásoba - banka – pošta - telefonování – životopis - žádost o místo - obchodní korespondence (nabídka, poptávka, objednávka)	8
	6. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	6

Název vyučovacího předmětu:	RUSKÝ JAZYK
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384 (12)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní – hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací – přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní, -přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500–600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20 %), mluvnic, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení),
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost),
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost),
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost) -pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení),
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis),

- žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika) -delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.),
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce.

Tematické okruhy

- domov, rodina,
- mezilidské vztahy,
- osobní charakteristika,
- kultura a umění,
- sport, volný čas,
- bydlení, obchody a služby-stravování, péče o zdraví,
- cestování, doprava, ubytování,
- škola a studium, zaměstnání-člověk a společnost,
- příroda, životní prostředí,
- věda a technika,
- podnebí, počasí, roční období,
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti.

Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka,
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura),
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas),
- tradice a zvyky,
- forma státu, demokratické tradice – kultura a tradice – literatura a umění,
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC – aktuální, internetové stránky).

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost,
- osobní a úřední dopis,
- e-mail – obchod a trh (sjednání a průběh služebního jednání, uzavírání smluv, zápis jednání apod.),
- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty.

Obchodní korespondence

- dopis, fax, mail,
- formální úprava obchodního dopisu,
- základní frazeologie obchodní korespondence,
- poptávka a nabídka, odpověď na nabídku,
- objednávka, potvrzení objednávky, vyřízení objednávky, avízo,
- reklamace, vyřízení reklamace.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k cizím jazykům a jiným kulturám,
- projevoval otevřenost, empatii a respekt při komunikaci s lidmi z odlišného kulturního prostředí,
- získal zdravé sebevědomí při vyjadřování vlastních názorů, postojů a emocí v cizím jazyce,

- vnímal jazyk jako prostředek dorozumění a porozumění, nikoliv pouze jako školní předmět,
- byl veden k odpovědnému přístupu k vlastnímu učení, k sebehodnocení a stanovování vlastních cílů,
- chápal význam jazykové vybavenosti pro osobní i profesní život, a tím si vytvářel motivaci k celoživotnímu učení,
- dokázal kultivovaně a vhodně vyjadřovat své preference, přání, souhlas i nesouhlas, a to v souladu s kulturními normami daného jazykového prostředí.

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. V hodinách ruského jazyka budou využívány následující metody a formy práce:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování,
- dialogické slovní metody,
- týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebesposuzování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatku a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Významnější písemné práce jsou:

- dvě za školní rok, resp. jedna za pololetí, která se skládá ze čtyř částí: gramatická část, poslechový subtest, čtení textu s porozuměním a tvorba slohového útvaru na zadané téma. Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1-5.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení cizího jazyka a rozvoji jazykových dovedností, zejména v mluveném projevu,
- využíval různé techniky samostatného učení jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovní zásobou, využívání audiovizuálních materiálů),
- aktivně pracoval s poslechovými a konverzačními texty v ruském jazyce,
- efektivně vyhledával a kriticky zpracovával informace z autentických ruských zdrojů,
- rozvíjel porozumění mluvenému slovu (výklady, rozhovory, debaty) a uměl si pořizovat poznámky v ruském jazyce,
- reflektoval vlastní pokrok v konverzačních dovednostech a plánuje další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- rozuměl zadání komunikačních úkolů v ruštině a dokázal identifikovat hlavní body tématu,
- aktivně navrhoval řešení situací prostřednictvím mluvené komunikace,
- využíval logické myšlení a strategické přístupy při vedení rozhovoru nebo debaty,
- volil vhodné jazykové prostředky pro řešení různých komunikačních situací,
- spolupracoval v týmu na řešení modelových jazykových úkolů.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná odborná témata.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace, dále se vzdělávat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům k jiným lidem a kulturám.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě,
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i v Rusku,
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním,

- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce,
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu,
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce,
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák měl možnost získat:

- dovednosti komunikace v ruském jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery,
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v ruštině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace),
- orientaci v pracovním prostředí ruský mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem,
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru,
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití ruštiny při dalším studiu nebo podnikání,
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce,
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebe prezentaci.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně vyhledávat, hodnotit a zpracovávat informace z cizojazyčných zdrojů,
- vytvářet a smysluplně využívat digitální prezentace v cizím jazyce a chápat jejich praktický význam,
- používat online slovníky a jazykové aplikace ke zlepšení svých jazykových dovedností,
- reagovat na změny v digitálních technologiích a posuzovat jejich možná rizika i přínosy v reálném využití,
- kriticky přistupovat k informacím z digitálního prostředí a rozvíjet schopnost ověřovat jejich důvěryhodnost (např. dohledáním původního zdroje a nespoleháním pouze na automatizované nástroje ověřování faktů),
- chovat se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi, včetně respektu k sobě i druhým,
- uvědomovat si důsledky digitální stopy a možného zneužití osobních údajů, zejména s ohledem na přístupnost dat provozovatelům digitálních platforem.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se dokázal orientovat v masových médiích, uměl je využívat, ale také je kriticky hodnotit a byl odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i ve prospěch veřejných zájmů a lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech, myslel globálně a jednal lokálně,
- si vážil materiálních a duchovních hodnot a usiloval o jejich ochranu a zachování pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí,

- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Zeměpis
- Informační technologie
- Občanská nauka
- Biologie
- Písemná a elektronická komunikace
- Právo
- Ekonomika
- Další cizí jazyk

Realizace učiva a odborných kompetencí

Ruský jazyk – 1. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte jednoduché texty, orientuje se v textu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu, - umí přeložit text a používat online slovníky, - střídá receptivní a produktivní činnosti, - vede dialogy, - umí se představit, podat základní informace o sobě, své rodině a způsobu života, - umí napsat jednoduchý osobní dopis. Jazykové prostředky: Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky, jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti, - má základní slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - se domluví v běžných jednoduchých situacích.	1. Základní informace o ruském jazyce - výslovnost - azbuka - číslovky 1–10 - pozdravy - obraty při představování	16
	2. Komunikace, oslovení - časování sloves - omluva, poděkování - slovosled ve větě oznamovací i tázací	13
	3. Přátelé, návštěva, telefonování - skloňování podstatných jmen (tvrdé) - časování slovesa být - základní číslovky 1–100 - osobní zájmena	12
	4. Rodina, povolání - zvrtná slovesa - sloveso chtít - zájmena přivlastňovací - vazby s číslovkami 2, 3, 4 - osobní zájmena	12
	5. Zájmy volný čas - zvrtná slovesa - slovesa se změnou kmene v přít. čase - vyjádření „rád“	14
	6. Kultura, divadlo, koníčky - skloňování osobních zájmen - slovesné vazby se 7. pádem - řadové číslovky, datum - psaní adresy	15
	7. Škola, předměty, rozvrh hodin - minulý čas	9

	- vykání	
	8. Písemné práce - ohodnocení - práce s chybami	4
Žák - vytvoří prezentaci např. na téma Moje rodina, Já a volný čas, Povolání, Kultura, Sport.	9. Samostatná práce žáků – prezentace	7

Ruský jazyk – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - rozumí souvislým projevům ve standardním řečovém tempu, čte s porozuměním, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen jednoduchého ústního i písemného vyjádření situačně zaměřeného, - umí přeložit text a používat slovníky, - vede jednoduché dialogy, - umí získávat i podávat informace, - umí se zeptat na cestu a cestu vysvětlit, - domluví se při nákupu, umí podat informace o hlavním městě. Jazykové prostředky: Žák - má základní slovní zásobu včetně frazeologie k daným tematickým okruhům, - v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy, - umí napsat inzerát, vyplnit dotazník, napsat jednoduchou charakteristiku a popis. Země příslušné jazykové oblasti: Žák - má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti, - má informace o turisticky atraktivních oblastech, největších městech, - orientuje se v oblastech ruské kultury (malířství, literatura).	1. Vzdělání, jazykové kurzy - ruské a české školství - podstatná jména mužského a ženského rodu - zájmena tázací - minulý čas	16
	2. Orientace ve městě, dopravní prostředky, obchody, nakupování - slovesa pohybu - slovesa se změnou v kmeni - infinitivní věty - životnost u podstatných jmen	17
	3. Paměťhodnosti - Moskva, Petěrburg, Praha - předložky s 2. a 3. pádem - podstatná jména středního rodu - nesklonná podstatná jména - množné číslo podstatných jmen - možnost, nemožnost, zákaz	18
	4. Setkání po čase, telefonování - společenská frazeologie - přání, lítost, - vyjádření jeden, sám - vedlejší věta příčinná	9
	5. Člověk, vzhled, oblékání - přídavná jména tvrdá - vyjádření podobnosti, srovnání - řadové číslovky - předložkové vazby	16
	6. Člověk ve společnosti, vztahy, vlast. - slovesné vazby se 4. pádem - vyjádření vzájemnosti - možnost, nemožnost - zájmena vztažná - omluva, politování	15
	7. Písemné práce - ohodnocení - práce s chybami	4

Žák - vytvoří prezentace např. na téma Dopravní prostředky, Obchody-nákupy, Vzhled člověka, Oblékání, Moskva, Praha, Petrohrad.	8. Samostatná práce žáků – prezentace	7
---	--	---

Ruský jazyk – 3. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - rozumí přiměřeným souvislým proje- vům (monografickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - vyjadřuje se v běžných předvídatelných situacích, - umí přeložit text a používat slovníky, - vede dialogy, - domluví se v restauraci, hotelu, při cestování. Jazykové prostředky: Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti: Žák - má faktické znalosti o realitách Ruska, - zná společenské zvyklosti, geografické a kulturní poznatky, tradice Ruska, - má informace o významných spisovate- lích, - má informace o jídelních zvyklostech Ruska.	1. Turistika, počasí, roční období - přídavná jména měkká - číslovky a vazby - časové údaje, hodiny - stupňování přídavných jmen - slovesné vazby	19
	2. Příroda, ochrana životního pro- středí - podstatná jména rodu ženského měkká - číslovky 100–1000 - třetí stupeň přídavných jmen - sloveso dávat - zeměpisné údaje	18
	3. Komunikace na letišti, v hotelu - vyjadřování potřeby, přání - podmiňovací způsob - věta podmínková - jednoslabičná slovesa	18
	4. V restauraci, jídelně, stravování - česká a ruská kuchyně - rozkazovací způsob - sloveso jíst, pít - vedlejší věta předmětná	18
	5. Životní styl, svátky, tradice - slovesné vazby odlišné od češtiny - zájmena a příslovce neurčitá - srovnávání – 2 st. přídavných jmen - zájmena ukazovací	18
	6. Písemné práce - ohodnocení- - práce s chybami	4

Žák - vytvoří prezentace na téma Cestování, Roční období, Ochrana živ. prostředí, Ruská a česká kuchyně – srovnání, Svátky a tradice.	7. Samostatná práce žáků – prezentace	7
--	--	---

Ruský jazyk – 4. ročník: celkem 78 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, - odhaduje význam neznámých výrazů, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - formuluje vlastní myšlenky, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - vede dialogy, - je schopen vést dialog u lékaře, - umí popsat systém českého školství, - umí napsat obchodní dopis, - umí popsat byt a napsat inzerát na koupi bytu, - umí napsat životopis. Jazykové prostředky: Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu. Země příslušné jazykové oblasti: Žák - má faktické znalosti o realitách Ruska (společenské, geografické a kulturní poznatky), - má znalosti o školském systému v Rusku, - orientuje se v oblasti ruského sportu.	1. Školství, vyšší vzdělání, jazykové kurzy - vazby se 2., 4., a 7. pádem - přechodníky - věta předmětná a účelová	12
	2. Bydlení, pronájem, koupě bytu - rozkazovací způsob - skloňování zájmen přivlastňovacích - nepravidelné množné číslo - vazby s infinitivem - předložkové vazby s 6. pádem - přičestí trpné	17
	3. Sport, druhy sportu - slovesné vazby se 4. a 7. pádem - předložky s 2. pádem	13
	4. Zdraví, nemoci, zdravý styl života - 3. st. přídavných jmen s příponou - přídavná jména ve jmenném tvaru - množné číslo mužského rodu (a/ja) - podstatná jména na ž, š, č, c	13
	5. Obchodní činnost firmy: služební jednání, telefonování, obchodní korespondence - zájmena záporná, - slovesné vazby, slovesný vid - základní stavební prvky dopisů (poptávka, nabídka, objednávka)	13
	6. Písemné práce - ohodnocení - práce s chybami	6

Žák - vytvoří prezentace např. na téma Bydlení, Sport, Zdravý styl života, Služební cesta.	7. Samostatná práce žáků – prezentace	4
--	--	---

Název vyučovacího předmětu:	FRANCOUZSKÝ JAZYK
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384 (12)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka francouzštiny je významnou součástí všeobecného humanitního vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, schopnosti respektu a tolerance k tradicím a hodnotám jiných národů. Rozšiřuje celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní vzdělávání. Aktivní znalost francouzštiny usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka v rámci Evropské Unie i jiných zemí světa.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících receptivní, produktivní i interaktivní,
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- reálií zemí příslušné jazykové oblasti v porovnání s reáliemi České republiky.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení),
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost, schopnost),
- emoce (zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost),
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost),
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení),
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka),
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.),
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce.

Tematické okruhy

- domov, rodina,
- mezilidské vztahy,
- osobní charakteristika, kultura a umění,
- sport, volný čas,
- bydlení, obchody a služby, stravování, péče o zdraví,
- cestování, doprava, ubytování, škola a studium, zaměstnání,
- člověk a společnost,
- příroda, životní prostředí, věda a technika,
- podnebí, počasí, roční období,

- reálie České republiky a jejich porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti. Reálie zemí příslušné jazykové oblasti,
- význam daného jazyka, reálie příslušných zemí,
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas), kultura, tradice a zvyky,
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, aktuální internetové stránky).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka francouzského jazyka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k francouzštině jako nástroji pro poznávání světa a jeho významnou roli v rámci fungování Evropské Unie,
- chápal význam francouzštiny pro rozvoj komunikačních schopností, jazykového citu a pro každodenní i profesní život,
- projevoval vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematickosti při osvojování jazyka,
- respektoval rozdílné vyjadřovací prostředky a strategie ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce a diskuse při společném hledání jazykových vyjádření a řešení,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků a osobního pokroku v jazykovém vzdělávání,
- vnímal francouzštinu jako prostředek k podpoře tvořivosti a k rozvoji schopnosti přizpůsobit se novým komunikačním situacím,
- formoval své hodnoty v oblasti otevřenosti, spolupráce, mezikulturního porozumění a snahy o hlubší poznání světa, které studium cizích jazyků přirozeně podporuje.

Pojetí výuky

Výuka cizího jazyka kromě jazykových dovedností klade důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Využívá k tomu metody směřující k propojení školního prostředí s reálným prostředím mimo školu za využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů apod.

Výuka francouzštiny probíhá ve skupinách v učebně jazyků vybavené projekční a počítačovou technikou. V hodinách jsou aktivně využívány doprovodné učební materiály, videonahrávky, písničky, mapy, žáci pracují na PC, tabletech či jiných mobilních zařízeních. Jednotlivé gramatické jevy jsou procvičovány prostřednictvím digitálních aplikací a specializovaných webových stránek. Pro žáky organizujeme také poznávací a vzdělávací pobyty ve Francii. Součástí výuky je i každoroční návštěva Francouzského institutu v Praze, tematické výstavy či jiné kulturní akce zaměřené na Frankofonii.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáka v cizím jazyce je kladen důraz na individuální přístup k žákovi a na podporu jeho osobnostního rozvoje. Cílem hodnocení je nejen zjistit dosažené výsledky, ale také motivovat žáky k dalšímu vzdělávání a zlepšování. Hodnocení se provádí pravidelně a komplexně, přičemž zahrnuje různé formy a metody (ústní, písemné, projektové úkoly, referáty) zahrnuje také sebehodnocení žáka a jeho osobní pokrok v učení. Hodnocení probíhá formou známek, slovního hodnocení, nebo kombinací obou přístupů. Vyučující se zaměřují na objektivitu a spravedlnost hodnocení a pravidelně poskytují žákům zpětnou vazbu. Cílem je, aby hodnocení bylo nástrojem pro zlepšení, nikoli pouze pro zjištění úspěchu či neúspěchu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně i ve skupině pracovat na projektech, při nichž vyhledává a třídí informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa),
- v rámci domácí přípravy rozvíjet správné učební návyky a upevňovat slovní zásobu,
- hodnotit vlastní práci a rozvíjet kritický postoj k jejím výsledkům,
- osvojit si klíčové poznatky ve vhodných tematických celcích a na jejich základě správně a samostatně komunikovat v cizím jazyce.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět různým komunikačním situacím a adekvátně na ně reagovat,
- využívat fantazii, intuici a představivost při řešení komunikačních úkolů,
- rozpoznat problémové situace a hledat jejich vhodná řešení,
- zdokonalovat své schopnosti řešit problémy prostřednictvím cílených jazykových cvičení.

Kompetence komunikativní

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- projevovat otevřenost a vstřícnost v různých komunikačních situacích,
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace při slovním projevu,
- srozumitelně formulovat a prezentovat své poznatky,
- obhájit své názory v diskusi,
- sebevědomě vystupovat před kolektivem i rodilým mluvčím.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- respektovat schopnosti a potřeby ostatních členů týmu,
- aktivně se zapojovat do týmové práce a přispívat k řešení problémů,
- projevovat ochotu ke spolupráci,
- rozvíjet pozitivní interpersonální vztahy prostřednictvím společné práce.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- komunikovat ve francouzském jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery,
- vytvářet profesní dokumenty ve francouzštině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace),
- orientovat se v pracovním prostředí frankofonních zemí a přizpůsobit se kulturní odlišnostem,
- používat základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru,
- rozvíjet motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu růstu, včetně využití francouzštiny při dalším studiu nebo podnikání,
- efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce,
- používat digitální nástroje při jazykové prezentaci a sebe prezentaci s jistotou.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně vyhledávat, zpracovávat a hodnotit informace z cizojazyčných zdrojů,
- využívat digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace),
- pracovat s on-line slovníky a jazykovými aplikacemi pro rozvoj jazykových dovedností,
- uplatňovat digitální strategie při práci s elektronickými texty,
- respektovat autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Zeměpis
- Tělesná výchova

Realizace učiva a odborných kompetencí

Francouzský jazyk – 1. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - se seznámí s francouzským jazykem a kulturním prostředím Francie, - rozpozná francouzštinu mezi ostatními jazyky, - odhadne význam jednoduchých výrazů, - identifikuje slova převzatá z francouzštiny, - se seznámí se strategiemi porozumění a učení, osvojí si práci s učebnicí, slovníkem a používanými zkratkami, - získá přehled o frankofonním světě, státech Frankofonie a zemích, kde se mluví francouzsky.	1. Představování a první kontakty - pozdravy a gesta - "mezinárodní" slova, nejznámější fenomény z frankofonního světa v obrázcích - strategie porozumění nahrávce a jednoduchému textu - Francie a její území mimo Evropu, Frankofonie	18
Žák - naučí se základy francouzské výslovnosti, - naučí se číslovky 1-100, - stručně se představí – dokáže uvést svou národnost, věk, popíše svou rodinu, poskytne telefonní číslo a adresu, o stejné údaje dokáže požádat.	2. Osobní charakteristika - základy fonetiky, abeceda - číslovky 1-100 - slovesa être, avoir v přítomném čase, upevnění jejich používání - pravidelná slovesa a zápor - členy a jejich užívání - osobní zájmena	28
Žák - klade jednoduché otázky, - zná názvy vybraných zemí Evropy a světa a jejich hlavní města, - hovoří o své národnosti a zemi, kde žije, - hovoří o profesích, které ho zajímají, prezentuje své oblíbené osobnosti, které ho inspirují.	3. Národnosti, profese - tvoření otázky - předložky a státy - národnosti – rody - profese, známé osobnosti kulturního světa - Wikipédie français	28

Žák - hovoří o své rodině, jejich profesi a věku, - popisuje fyzický vzhled oblíbených osobností či rodiny, přátel, - zvládá popsat základní údaje o sobě, - určuje den v týdnu a datum.	4. Rodina a přátelé - rodina, popis fyzického vzhledu, základní barvy - základní údaje o sobě - datum a měsíce v roce - dny v týdnu	28
---	--	-----------

Francouzský jazyk – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - mluví o své škole, rozvrhu hodin, - poznává odlišnosti vzdělávacích systémů v ČR a ve světě, - v rozhovoru popisuje, které předměty jsou pro něj důležité, jakou specializaci si vybral a proč.	1. Škola - popis školy a třídy - srovnání vzdělávacího systému u nás a ve Francii - maturita ve Francii a u nás - tážací zájmena, - nepravidelná slovesa	18
Žák - vede rozhovor na téma bydlení, - rozumí inzerci bydlení, - popisuje vlastní bydlení, rozeznává druhy.	2. Bydlení - popis bytu, domu - výrazy il y a, etre – užití - nepravidelná slovesa 3. třídy	28
Žák - popisuje jednotlivé části a budovy ve městě, - porovnává výhody a nevýhody jednotlivých druhů bydlení, - dokáže popsat cestu při rozhovoru, - vytvoří projekt – mé bydlení snů, - popisuje cestu do školy, - poznává nejznámější místa Paříže a její umělecké památky – referáty.	3. Město, dopravní prostředky - město a jeho části - služby, obchody - orientace ve městě - dopravní prostředky - rozkazovací způsob - Paříž	28
Žák - popisuje svou každodenní rutinu, zná jednotlivé činnosti – projekt – natáčí video, - seznamuje s rozdíly ve stravování Čechů a Francouzů – výhody a nevýhody, - diskutuje na téma volného času – jaké aktivity provozuje.	4. Denní rutina, volný čas - hodiny, čas - každodenní činnosti - trávení volného času - sloveso faire - jídlo během dne - zvrtná slovesa, nepravidelná slovesa - příslovce času	28

Francouzský jazyk – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - umí popsat jednotlivé meteorologické jevy, - jednotlivá roční období, - rozumí předpovědi počasí v psané i mluvené formě, - vyjadřuje své preference ve vztahu k ročním obdobím a vlastním zájmovým aktivitám.	1. Počasí, roční období, svátky - počasí, meteorologie - roční období - svátky u nás a v ostatních zemích - zájmové aktivity – sport v jednotlivých ročních obdobích	18
Žák - diskutuje na téma oblíbených a méně oblíbených aktivit, - diskutuje na téma zdraví a životního stylu, - seznamuje se se zdravým životním stylem.	2. Sport, zdraví a životní styl - sport, zábava, koníčky - modální slovesa - zdraví a životní styl - podmínka „si“	28
Žák - popíše fyzický vzhled osoby, - zadává a předvádí fyzická cvičení spolužákům, - dokáže poradit a vyjádřit svůj názor, - popisuje své aktivity v passé composé (minulém složeném čase), - natáčí video s prezentací svých aktivit a prezentuje ho před ostatními.	3. Tělo, nemoci - minulý čas složený - tělo a jeho části - tázací zájmena a postavení přídavného jména ve větě	28
Žák - hovoří o svých oblíbených jídlech a nápojích, - rozlišuje různé typy obchodů a místa nákupů, - seznamuje se s prvky francouzské a regionální kuchyně a zkouší vařit podle receptu, - rozpoznává známé výrobky pocházející z frankofonního světa, - umí si objednat jídlo v restauraci.	4. Gastronomie, obchody - jídlo, pití - obchody - francouzská a regionální gastronomie - typické frankofonní produkty (marché hexagonale, ekonomika Francie) - minulý čas průběhový	28

Francouzský jazyk – 4. ročník: celkem 78 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popisuje oblečení, - srovnává různé módní styly, - konverzuje a nakupuje v obchodech s oblečením, - vede dialog na téma móda a nákupy.	1. Móda, oblečení - móda a oblečení (CV, motivační dopis – hledání brigády) - výrazy srovnání - zájmena v přímém a nepřímém předmětu - ukazovací zájmena	20
Žák - vede telefonický rozhovor se spolužákem, - umí vyjádřit své oblíbené aktivity, povinnosti a domácí práce, - představuje frankofonní města a jejich zajímavosti formou referátu.	2. Komunikace, frankofonie - komunikace po telefonu - situování v čase - domácí práce - frankofonní města	20
Žák - hovoří o možnostech dopravy a cestování v budoucím čase, - diskutuje na téma ekologického cestování, - vyjadřuje svůj názor na téma ekologie.	3. Doprava, ekologie - futur proche - druhy dopravy a jejich výhody a nevýhody (francouzský export, technická SZ, Peugeot, Airbus – projekt) - doprava ve městech a ekologie	20
Žák - rozeznává jednotlivé literární žánry a hovoří o svých preferencích, - formou referátů ve francouzštině představuje vybrané francouzské autory a jejich nejvýznamnější díla, - doplňuje si znalosti k maturitě z českého jazyka, - čte a reprodukuje originální texty vybraných děl, - rozumí filmům ve francouzském originále za pomoci titulků.	4. Literatura, film - francouzská literatura - literární žánry - vybraní francouzští autoři a jejich díla - francouzská filmová tvorba	18

Název vyučovacího předmětu:	OBČANSKÁ NAUKA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	94 (3)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu občanská nauka je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do následujících tematických celků:

- v 1. ročníku: Člověk v lidském společenství – Člověk jako jedinec, Člověk a společnost, Člověk jako občan v demokratickém státě,
- ve 4. ročníku: Česká republika, Evropa a světové společenství, Člověk a svět – Filozofické a etické otázky v životě člověka.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel smysl pro spravedlnost, odpovědnost a aktivní občanství,
- si uvědomoval význam právního státu a demokratických principů,
- projevoval toleranci, empatii a respekt k odlišným názorům,
- dokázal eticky reflektovat společenské problémy a životní situace,
- formoval si vlastní postoje a hodnoty na základě racionální úvahy.

Pojetí výuky

V hodinách občanské nauky budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad, řízený rozhovor,
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet,
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou),
- využívání digitálních technologií,
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací v tištěné/online verzi,
- exkurze,
- kooperativní učení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při hodnocení bude důraz kladen na:

- sebehodnocení výsledků práce,
- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- kultivovanost verbálního projevu,
- schopnost jasně formulovat svůj názor,
- schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápal význam životního prostředí pro člověka, jednal v duchu udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- kriticky ověřovat věrohodnost zdrojů a orientovat se v digitálních službách státu a územní samosprávy,
- utvářet si a rozvíjet etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí,
- rozvíjet a uplatňovat odpovědné chování a jednání v digitálním světě,
- zapojovat se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- posuzovat přínosy a rizika digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k:

- upevňování postojů a hodnotové orientace potřebné pro fungování demokracie,
- budování občanské gramotnosti, tedy k tomu, aby se stal odpovědným a aktivním občanem,
- diskuzi o kontroverzních otázkách současnosti,
- úctě k materiálním a duchovním hodnotám,
- tolerování názorů druhých,
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností,
- ochotě angažovat se i pro veřejný prospěch.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k:

- seznamování se s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost,

- učení se kriticky a odpovědně zapojovat do digitálního prostředí a jak ho využívat k lepšímu, porozumění historickým, politickým, sociálním a právním kontextům,
- rozvíjení digitálního občanství, porozumění právním normám a etickým otázkám v digitálním světě prostřednictvím digitálních technologií.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Společenská kultura
- Zeměpis
- Ekonomika
- Právo
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Občanská nauka – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - si uvědomuje význam vzdělání pro život, - přistupuje k učení tak, aby bylo efektivní, a správně využívá volný čas, - rozlišuje biologické a sociální determinanty psychiky, - vymezuje a rozpoznává základní charakteristiky jednotlivých etap lidského života, - vymezuje předpoklady zdravého duševního vývoje, - charakterizuje základní náročné životní situace člověka (stres, frustrace, depri-vace), jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím.	1. Tělesná a duševní stránka osobnosti - vzdělání pro život a celoživotní vzdělávání, učení a volný čas - vývoj a rozvoj osobnosti, forma-tivní vlivy působící na člověka životní cykly, sociální vztahy, je-jich vývoj a výchova - psychohygiena – zdraví a jeho ochrana, životní styl - náročné životní situace - sociálně patologické jevy	20
Žák - popisuje hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny, - vysvětluje vztah mezi společností, příro-dou a kulturou, - na příkladu objasňuje význam procesu socializace, - vymezuje základní pojmy z oblasti kul-tury, - posuzuje na konkrétních příkladech klady a zápory činnosti masmédií v současné české společnosti, - vysvětluje pojem sociální struktura, - na příkladu demonstruje, jak mohou soci-ální skupiny ovlivňovat chování člověka, - popisuje sociální stratifikaci současné společnosti, - vymezuje hlavní funkce rodiny a vysvět-luje její význam, popisuje charakteristiky soudobé rodiny, - uvádí příklady genderově založené ne-rovnosti, charakterizuje další společenské skupiny.	2. Člověk jako společenská bytost - předmět sociologie, základní soci-ologické pojmy - vztah životního prostředí a člověka - kultura, média, veřejné mínění, kritika - skupinová struktura společnosti - rodina a rodinné vztahy, postavení mužů a žen - normální a patologické ve společ-nosti – normy a deviantní chování	10

Žák - vymezí účel a funkci státu, - uvede, jak lze získat české státní občanství, - vysvětlí základní charakteristiky právního státu, - rozliší různé formy státu na konkrétních příkladech, - rozhodne na konkrétních příkladech, zda jsou dodržována či porušována lidská práva, - rozliší hlavní problémy, se kterými se potýkají jednotlivé etnické skupiny žijící v ČR, - vysvětlí význam politických stran a politické plurality, - rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních ideologických směrů, - popíše základní symboly české státnosti a objasní jejich význam, - doloží na konkrétních příkladech, co vymezuje Ústava ČR, - charakterizuje hlavní subjekty státní moci ČR, - popíše základní články státní správy a samosprávy v ČR, - vymezí na konkrétních příkladech pojem a projevy občanské společnosti.	3. Člověk jako občan v demokratickém státě - účel a funkce státu, znaky demokratického státu, národ a stát - lidská práva - rasy, etnika, národy, národnosti multikulturní společnost – migranti, azylanti, emigranti - demokracie, ideologie, politické strany, volby - ústava, práva a povinnosti občanů - nejvyšší orgány státní moci - občan ve státě a v obci - občanská společnost	38
Žák - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, - zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, - zpracovává informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	4. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Občanská nauka – 4. ročník: celkem 26 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - charakterizuje podstatu evropské integrace, - posoudí na příkladech výhody ekonomické integrace, - posoudí na konkrétních příkladech, jak zapojení ČR do evropských struktur ovlivňuje život občanů, - uvede významné mezinárodní organizace a jejich cíle, vysvětlí význam zapojení ČR, - rozliší na konkrétních příkladech hlavní globální problémy současného světa, - uvede konkrétní příklady projevů globalizace.	1. Česká republika, Evropa a světové společenství - ČR a její postavení v soudobém světě, evropská integrace - význam mezinárodních organizací - globalizace a její důsledky	6
Žák - vysvětlí vliv a význam náboženství, - na příkladech rozliší specifičnost největších světových náboženství, - zdůvodní nebezpečí náboženských sekt a náboženského fanatismu pro lidskou společnost, - se brání vůči názorové manipulaci a duchovní závislosti.	2. Náboženství - náboženství a jeho podstata - judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus - nebezpečí sekt	12
Žák - postihne smysl etiky pro život člověka a fungování společnosti, - definuje etiku a vymezí její předmět, - uvede, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti, - na konkrétní situaci vymezí mravní povinnosti člověka, - na různých životních situacích (rodina, práce, politika) rozliší mravné a nemravné z hlediska obecně uznávaných principů mravnosti, - vysvětlí, v čem spočívá morální zralost člověka, - si uvědomuje důležitost etiky ve vlastním životě.	3. Etické otázky v životě člověka - etika, morálka - základní etické kategorie: mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost, lidské jednání, pojem viny, svědomí, spravedlnost, odplata, svobodná vůle a lidská činnost - otázky praktické a sociální etiky: morálka a právo, morálka a politika	5

Žák - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, - pochopí roli filozofie v životě člověka, - vysvětlí relativnost lidského poznání, - na konkrétním příkladu rozliší specifčnost přístupu filozofie od tzv. selského rozumu.	4. Filozofie - co je filozofie, její smysl - základní filozofická otázka - problém bytí a poznání ve filozofii - filozofie a problémy člověka	3
Žák - formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internetového vyhledávače na ně najde odpovědi, - kriticky vyhodnocuje věrohodnost nalezených informací dle zdroje, ověřuje je ve více zdrojích a kontroluje, zda se navzájem nepřebírají, - využívá online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla etikety.	5. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Název vyučovacího předmětu:	SPOLEČENSKÁ KULTURA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	34 (1)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu Společenská kultura je:

- poskytnout žákům základní informace z oblasti kultury a umění,
- prostřednictvím poznání vybraných uměleckých děl se podílet na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- pěstovat u žáků potřebu kulturního vyžití a života v kulturním prostředí,
- naučit žáky orientovat se v nabídce kulturních akcí,
- vést žáky k uvědomělé ochraně kulturního dědictví,
- naučit žáky uplatňovat v praxi pravidla společenské etikety,
- vést žáky k respektování a toleranci v rámci společenských vztahů,
- prohlubovat kultivované komunikační dovednosti žáků.

Charakteristika učiva

V 1. ročníku jsou žákům poskytovány poznatky z estetiky, pravidla společenské etikety, základní informace o kultuře národnostních menšin žijících na území České republiky a charakteristika kulturního bohatství včetně metod jeho ochrany.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka společenské kultury směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel estetické vnímání, cit pro kulturu a mezilidské vztahy,
- osvojil si zásady společenského chování a respektoval kulturní a etické normy,
- projevoval úctu k druhým lidem, empatii a ohleduplnost v komunikaci i jednání,
- pěstoval kultivovaný jazykový i neverbální projev v různých společenských situacích,
- formoval si pozitivní hodnotový systém založený na úctě, toleranci a zodpovědnosti.

Pojetí výuky

V hodinách občanské nauky budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele, řízený rozhovor,
- samostatná práce individuální i skupinová – vyhledávání a zpracovávání informací (tištěné/dostupné online),
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou),
- využívání digitálních technologií,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- kulturní exkurze,
- společná návštěva kulturních institucí (knihovna, divadlo, výstavy, muzea aj.),

- kooperativní učení,
- multimediální metody (podle možností využití videa).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení,
- písemné testy nestandardizované,
- klasifikace referátů.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení),
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku nebo proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápal význam životního prostředí pro člověka, jednal v duchu udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- kriticky ověřovat věrohodnost zdrojů,
- odpovědně přistupovat k tvorbě digitálního obsahu, využívat digitální technologie při organizování kulturních akcí a projektů, včetně tvorby digitálních plakátů, pozvánek a programů,
- utvářet si a rozvíjet etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí,
- rozvíjet a uplatňovat odpovědné chování a jednání v digitálním světě,
- zapojovat se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- posuzovat přínosy a rizika digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- projevoval přiměřenou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- rozvíjel dovednost jednat s lidmi,
- projevoval úctu k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- se seznamoval s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost,
- využíval digitální média jako prostředek pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů,
- se učil kriticky a odpovědně zapojovat do digitálního prostředí a využívat ho k lepšímu porozumění,

- se učil kriticky hodnotit kulturní a mediální produkty celosvětově dostupné v digitálním prostředí, s důrazem na etické aspekty tvorby a konzumace digitálního obsahu.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Občanská nauka
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Společenská kultura – 1. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - chápe vliv prostředí na člověka, - si uvědomuje, že i jeho osobní životní styl ovlivňuje životní prostředí a dosažení stavu udržitelného rozvoje.	1. Člověk a prostředí - přírodní prostředí, ekologie - sociální prostředí	2
Žák - vysvětlí termín kultura oblékání, - rozliší oděvy pro různé příležitosti a do různých prostředí.	2. Kultura těla, hygiena, oblékání	2
Žák - shrne podmínky a zásady efektivní komunikace, - využívá základní dovednosti a sociální návyky pro styk s lidmi, - objasní důležitost zodpovědné volby životního partnera a předpoklady dobrého fungování rodiny, - ovládá základní normy kulturního chování, - popíše vhodné společenské chování v dané situaci a umí je použít v praxi.	3. Objevování sebe a okolí - interakce a komunikace - asertivita - vztahy mezi pohlavími - volba životního partnera - rodina a rodinné vztahy - normy právní, mravní, etiketa - řešení standardních společenských a pracovních situací	10
Žák - vysvětlí rozdíl mezi uměním a kýčem, - osvojí si estetická kritéria a uplatňuje je v běžném životě, - vysvětlí, co je kulturní dědictví, - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - charakterizuje jednotlivé typy kulturních památek, - charakterizuje hlavní vývojové etapy výtvarného umění, - účastní se různých kulturních akcí.	4. Estetické a kulturní podněty a aktivity - estetika, vkus, kýč, životní styl - základní druhy umění - kulturní instituce v ČR a v regionu (knihovny, muzea, divadla, výstavy) - dějiny umění - návštěvy výstav a muzeí dle aktuální nabídky	18

Žák - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území.	5. Kultura národností na našem území (Češi, Ukrajinci, Vietnamci, Romové)	2
Žák - používá informace z různých informačních zdrojů, ověřuje jejich věrohodnost, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, - zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, - zpracovává informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	6. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Název vyučovacího předmětu:	DĚJEPIS
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	188 (6)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu Dějepis je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- kultivovat historické vědomí,
- vytvářet kritické myšlení,
- být hrdí na tradice a hodnoty svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří ročníků, jedná se o systémový výběr nejdůležitějších událostí světových, česko-slovenských a českých dějin. Žáci by měli na základě vybraných událostí pochopit mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby žák:

- si uvědomoval hodnotu demokracie, svobody a lidských práv a chápal historické souvislosti jejich formování a ohrožení,
- rozvíjel úctu k různým kulturám a národům, uvědomoval si přínos kulturní a náboženské různorodosti,
- vnímal historické události v širších souvislostech a dokázal je reflektovat z různých úhlů pohledu,
- formoval si odpovědný postoj k minulosti, chápal význam historické paměti a byl schopen kritického přístupu k jejímu zneužívání,
- rozvíjel vlastenecké cítění bez nacionalismu, pěstoval respekt k evropské i světové historii a chápal vlastní identitu v rámci širšího celku.

Pojetí výuky

V hodinách dějepisu budou využívány následující metody a formy výuky:

- výklad, řízený rozhovor,
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet,
- samostatná práce s textem a mapou,
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou),
- využívání digitálních technologií,
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací (knihovna, internet – digitalizované historické prameny – mapy, obrazy, archivy),

- exkurze,
- kooperativní učení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při hodnocení bude důraz kladen na:

- sebehodnocení výsledků práce,
- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- kultivovanost verbálního projevu,
- schopnost jasně formulovat svůj názor,
- schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem,
- práci s historickou mapou a dokumentem,
- aplikaci obecných poznatků na dějiny regionu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení),
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,

- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápal význam životního prostředí pro člověka, jednal v duchu udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- kriticky hodnotit informace, porovnávat různé zdroje a ověřovat si pravost dat,
- rozvíjet a uplatňovat odpovědné chování a jednání v digitálním světě,
- odpovědně přistupovat k tvorbě digitálního obsahu,
- využívat digitální technologie k lepšímu porozumění historickým, politickým, sociálním a právním kontextům.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k:

- úctě k materiálním a duchovním hodnotám,
- vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace,
- toleranci vůči odlišným názorům,
- orientaci v globálních problémech současného světa.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k:

- využívání digitálních technologií k vyhledávání, zpracování a prezentaci historických informací, posuzování důvěryhodnosti online zdrojů a orientaci v historických datech v digitálním prostředí,

- kritickému přístupu k historickým informacím v médiích a na internetu, rozpoznávání dezinformací, mýtů a ideologické manipulace,
- analýze proměn společnosti v souvislosti s technologickým vývojem a pochopení role technologií v dějinách (např. tisk, rozhlas, televize, internet),
- reflexi digitální paměti společnosti, seznámení s digitálními archivy, databázemi, mapami a muzei a hodnocení jejich přínosu pro uchování a interpretaci historie,
- etickému využívání digitálního obsahu a dodržování autorských práv při práci s historickými materiály (texty, obrázky, videa).

Mezipředmětové vztahy

- Zeměpis
- Občanská nauka
- Právo
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Dějepis – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího vývoje, - uvede několik kritérií dělení pravěku, - popíše nejvýznamnější změny v paleolitu, - analyzuje neolitickou revoluci, - vysvětlí nerovnoměrnost společenského vývoje.	1. Úvod do dějepisu Pravěk - periodizace - nejstarší, starý, střední, mladší paleolit - neolit - chalkolit, eneolit – hmotná kultura	11
Žák - charakterizuje příklady přínosu starověkých civilizací, - vymezí periodizaci dějin starověkého Řecka, - vysvětlí počátky demokracie v Řecku, - objasní význam helénismu, - zhodnotí přínos řecké kultury, - objasní hlavní vývojové mezníky v dějinách starověkého Říma, - posoudí příčiny zániku Západořímské říše, - zhodnotí přínos římské kultury, - popíše vývoj Evropy v 8. století př. n. l. až 5. století n. l.	2. Staroorientální státy Klasické otrokářské státy - Řecko - čas. dělení, Kréta, Mykény - doba archaická a klasická - helénistická doba – Alexandr Veliký - vzdělanost a umění starověkého Řecka - Řím – počátky dějin, boj o Středomoří - krize římské republiky - principát, dominát - zánik západořímské říše - vzdělanost a umění starověkého Říma Evropa - 8.st.př.n.l. - 5.st.n.l.	26
Žák - vysvětlí rozdíl mezi starověkou a středověkou společností, - ilustruje na příkladech vývoj nejvýznamnějších říší v Evropě, - objasní počátky českého státu, - charakterizuje znaky románské kultury.	3. Raný středověk (5. -12. stol.) - charakteristika raného středověku - říše Byzantská, Francká, Arabská - Velkomoravská říše - počátky evropských států - románská kultura	15

Žák - vysvětlí významné změny ve vrcholném středověku, - objasní nerovnoměrnost vývoje evropských zemí, - popíše situaci v českém státě ve 12.–15. století, - charakterizuje znaky gotické kultury.	4. Vrcholný středověk (12.–15. stol.) - základní znaky vrcholného středověku - přehled vývoje evropských zemí - český stát za Přemyslovců a Lucemburků - gotická kultura	16
Žák - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, - zpracovává informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví, - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a digitálními archivy.	5. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Dějepis – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vysvětlí příčiny krize středověké společnosti a konkrétní situaci v Čechách, - popíše vývoj husitského revolučního hnutí, - charakterizuje situaci v Čechách po porážce husitů.	1. Vrcholný středověk (12.-15. stol.) - husitství – příčiny krize - boj husitů 1419–1421, 1421-1437 - upevnění moci panstva v Čechách - český stát za Jagellonců	10
Žák - popíše změny v hospodářství v 15. století, - charakterizuje renesanci a humanismus, - objasní příčiny a důsledky zámořských objevů, - vysvětlí reformaci, - posoudí situaci v českých zemích po nástupu Habsburků a důsledky třicetileté války u nás.	2. Pozdní středověk (15. - pol. 17.stol.) - hospodářský rozvoj v Evropě - humanismus a renesance - zámořské objevy a jejich důsledky - reformace - české země v habsburské monarchii - třicetiletá válka	18
Žák - popíše hospodářskou, kulturní a politickou situaci v Evropě v 17.–18. století, - vysvětlí situaci v Anglii v 17. století, - objasní význam osvícenství a osvícenského absolutismu na konkrétním příkladu, - vysvětlí na příkladu občanských revolucí boj za občanská a národní práva.	3. 17. – 18. stol. - hospodářství v Evropě, baroko - absolutismus, parlamentarismus - anglická buržoazní revoluce - osvícenství - české země v době osvětského absolutismu - americká buržoazní revoluce - francouzská revoluce	17
Žák - vysvětlí proces modernizace, - objasní roli dělnického hnutí v boji za demokracii, - objasní příčiny revolucí v polovině 19. století, - zhodnotí důsledky sjednocení Itálie a Německa, - popíše vznik novodobého českého národa, - vysvětlí situaci v USA v 19. století, - charakterizuje vědu a umění v 19. století.	4. 19. stol. - počátky průmyslové společnosti - počátky dělnického hnutí - revoluce 1848 v Evropě - sjednocení Itálie a Německa - evropské země ve 2. pol.19. století - české země ve 2. pol.19. století - občanská válka v USA - věda a umění v 19. století	15

Žák - popíše hlavní znaky nejvýznamnějších velmocí, - vysvětlí rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi, - objasní růst dělnického hnutí, - charakterizuje na příkladech umění na konci 19. století.	5. Nejnovější dějiny – počátek 20. století - mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. stol. - ohniska válečného napětí - moderní umění konce 19. stol.	8
Žák - formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internetového vyhledávače na ně nachází odpovědi, - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a digitálními archivy, - kriticky vyhodnocuje věrohodnost nalezených informací podle informačního zdroje, ověřuje je ve více zdrojích a kontroluje, zda se informace neopakují, - využívá online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu, - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla etikety.	6. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Dějepis – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - objasní cíle válčících stran v 1. sv. válce, - popíše výsledky 1. světové války, - vyloží situaci ve světě po 1. světové válce, - vysvětlí cíle 1. čs. odboje a úlohu jeho významných představitelů.	1. První světová válka - příčiny, průběh, výsledky - versailleský systém - vznik ČSR	15
Žák - popíše politiku ruských bolševiků a důsledky jejich ovládnutí Ruska, - objasní důsledky 1. světové války na situaci v Německu, Maďarsku, Itálii, - vysvětlí vliv hospodářské krize na život lidí, - popíše znaky demokracie, - srovná ideologii komunismu a nacismu, - rozpozná charakteristické znaky fašismu, - objasní pojmy občanská válka a intervence, - doloží demokratický charakter 1. čsl. republiky, - doloží projevy a důsledky politiky usmířování na konci 30. let, - popíše na příkladu stalinismu hlavní rizika ohrožení demokracie.	2. Svět mezi světovými válkami - občanská válka v Rusku, vznik SSSR - revoluční vření v Německu, Maďarsku - nastolení faš. diktatury v Itálii. - stabilizace, světová hospodářská krize, USA - nástup fašismu v Německu - útoky faš. států proti demokracii (Itálie, Španělsko) - Československá republika - Mnichov 1938 a jeho důsledky - industrializace a kolektivizace v SSSR, Stalinova diktatura	19
Žák - popíše válečné cíle států Osy a protihitlerovské koalice, - orientuje se ve vývoji 2. svět. války, - popíše situaci v Protektorátu Čechy a Morava, - vysvětlí, jak výsledky války ovlivnily Československo, Evropu a svět.	3. Druhá světová válka - příčiny, průběh, výsledky - český odboj proti nacistické okupaci doma i v zahraničí - poválečné uspořádání světa	14

Žák - popíše poválečné uspořádání světa, - objasní pojem studená válka, - popíše nedemokratický charakter komunistického režimu po únoru 1948, - charakterizuje situaci v SSSR po r. 1945, - popíše vývoj států sovětského bloku, - uvede projevy a význam "Pražského jara", - vysvětlí vývoj ve vyspělých demokraciích, - popíše rozpad vybraných států na konci 20. stol., - vyloží dekolonizaci a problémy třetího světa.	4. Vývoj po r. 1945 - poválečné uspořádání světa - studená válka - Československo 1945–1953 - sovětská společnost po r. 1945 - evropské země sovět. bloku po r. 1945 - Československo 60. leta – 1989 - záp. společnost a USA po 1945 - krize a pád komun. režimů - dekolonizace – nástup 3. světa	20
Žák - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, - zpracovává informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví, - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a digitálními archivy.	5. Shrnutí a systematizace učiva	průběžně

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATIKA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	478 (15)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák dovedl:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulátoru,
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek,
- rozvíjet prostorovou představivost,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně,
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídít je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky,
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 15týdenních vyučovacích hodin za studium.

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory,
- rozvoj představivosti,

- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka matematiky směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k matematice jako nástroji pro poznávání světa a řešení praktických problémů,
- chápal význam matematiky pro rozvoj logického a kritického myšlení a pro každodenní život,
- projevoval vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematickosti při řešení matematických úloh,
- oceňoval přesnost, jasnost a objektivitu matematického vyjadřování,
- respektoval různá řešení a strategie ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce a diskuse při společném hledání postupů a řešení,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků a osobního pokroku v matematickém vzdělávání,
- vnímal matematiku jako prostředek k podpoře tvořivosti a k rozvoji schopnosti přizpůsobit se novým situacím,
- chápal význam poctivosti a intelektuální čestnosti při samostatné i týmové práci,
- formoval své hodnoty v oblasti racionality, systematickosti a hledání pravdy, které matematika přirozeně podporuje.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat a vyučovací metody:

- výklad,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh),
- tvorba projektů (např. finanční matematika – návrh na zhodnocení financí částky),
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky bankovních ústavů),
- práce s PC (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů),
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, Klokán, matematická soutěž odborných škol),
- diskuze (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využití modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. funkce, planimetrie, stereometrie),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí – ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat kalkulátor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků,
- účelně využívat digitální technologie při analýze dat,
- samostatně pracovat s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat,
- využívat geometrický software k řešení praktických úloh a rozvíjet tím svou prostorovou představivost.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledků řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Účetnictví
- Právo
- Zeměpis

- Fyzika
- Ekonomie
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Matematika – 1. ročník: celkem 136 hod. (4 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - uvádí vztahy mezi číselnými obory, - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel, - zvládá pořadí početních operací ve složitějších aritmetických výrazech, - používá různé zápisy reálného čísla, zlomky, desetinná čísla, - užívá znaků dělitelnosti při rozkladech čísel na součin prvočinitelů, - umí určit přímou a nepřímou úměrnost ve slovních úlohách, - sestrojí graf přímé (grafem je přímka) a nepřímé úměrnosti (grafem je hyperbola), - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu využitím Excelu.	1. Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ - číselné obory – přirozená, celá, racionální, iracionální, reálná čísla a jejich vlastnosti - základní početní operace s reálnými čísly, absolutní hodnota reálného čísla - prvočísla a čísla složená - nejmenší společný dělitel, největší společný násobek - poměr, úměra, trojčlenka - graf přímé a nepřímé úměrnosti - procentový počet	20
Žák - používá množinovou terminologii a symboliku, - provádí množinové operace, - umí zobrazit množiny na číselnou osu, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - interval zapíše symbolicky a znázorní ho na číselné ose, - provádí operace s intervaly, - zapíše interval pomocí množiny určené charakteristickou vlastností, - používá absolutní hodnotu, - chápe definici absolutní hodnoty i její geometrickou interpretaci, - vysvětlí pojem výrok, - rozlišuje jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku, - rozlišuje výrok, výrokovou formu, algebraický výraz, - interpretuje a formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů.	2. Množiny a základní poznatky z výrokové logiky - základní množinové pojmy a vztahy - operace s množinami - Vennovy diagramy - interval – podmnožina množiny všech reálných čísel - operace s intervaly a množinami - absolutní hodnota reálného čísla - výrok a jeho pravdivostní hodnota - základní operace s výroky – negace, konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence - tabulky pravdivostních hodnot - složený výrok - kvantifikované výroky (rozšiřující učivo)	20

Žák - definuje pojem n-tá mocnina čísla a provádí operace s mocninami, - interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření velkých a malých čísel, - rozlišuje umocnění reálného čísla a mocniny, - uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou, - kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh, - částečně odmocňuje, - zvládá, usměrnění zlomku, - využívá znalostí o mocninách a odmocninách při úpravách výrazů, - demonstruje jeho použití v jiných oborech.	3. Mocniny a odmocniny - mocniny s přirozeným a celočíselným mocnitelem (exponentem) - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - operace s mocninami o stejném základu a různých exponentech, o různých základech a stejných exponentech - mocniny s racionálním exponentem a operace s nimi - definice n-té odmocniny - početní výkony s odmocninami - usměrnění zlomků	20
Žák - rozlišuje typy výrazů aritmetické a algebraické, - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - stanoví obor proměnnosti výrazu, - vyjádří neznámou z výrazu, - vysvětlí pojem mnohočlen, - provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součin), - odvodí základní vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^3 + b^3$, $a^3 - b^3$, - rozhodne o jejich využití při úpravách lomených výrazů, - provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozšiřování, krácení), - vysvětlí matematické poznatky jako abstraktní nástroj pro zjednodušení formálních zápisů, - navrhne matematizaci reálných situací pomocí výrazů, - využívá Excel pro řešení problémových úloh.	4. Algebraické výrazy - výrazy s proměnnými a operace s nimi - číselná hodnota výrazu - obor proměnnosti výrazu - početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení a vytýkání výrazů) - rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a užitím vzorců - vzorce pro druhou na třetí mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých a třetích mocnin - úpravy výrazů s využitím vzorců - lomené výrazy - definiční obor výrazu - početní operace s lomenými výrazy	23
Žák - řeší lineární rovnice s využitím ekvivalentních úprav rovnic, - vysvětlí souvislosti mezi lineární funkcí a lineární rovnicí,	5. Lineární rovnice a nerovnice - řešení lineární rovnice - vyjádření neznámé z technického vzorce	25

- ovládá grafické řešení lineárních rovnic, - u rovnic s neznámou ve jmenovateli určí podmínky řešitelnosti a zdůvodní je, - rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic, - provede rozbor počtu řešení rovnice, soustavy rovnic, - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - řeší nerovnice a jejich soustavy užitím ekvivalentních úprav nerovnic, - užívá metodu mezních bodů, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení lineárních rovnic a nerovnic, - formuluje pojem parametr, - řeší rovnice s parametrem, provádí diskusi o počtu řešení rovnice vzhledem k parametru.	- řešení lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - stanovení podmínek řešitelnosti - soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - slovní úlohy - řešení lineární nerovnice - soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou - řešení rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - lineární rovnice s parametrem	
Žák - rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, - rozhodne o metodě řešení, - zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, - umí rozhodnout o počtu řešení rovnice na základě hodnoty diskriminantu, - počet řešení porovná s podmínkami řešitelnosti rovnice.	6. Kvadratické rovnice a nerovnice - řešení úplné a neúplné kvadratické rovnice pomocí diskriminantu - alternativní metody řešení neúplných kvadratických rovnic pomocí vzorců nebo vytknutím - kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli - stanovení podmínek řešitelnosti	20
	7. Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika – 2. ročník: celkem 136 hod. (4 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, o rozkladu kvadratického trojčlenu a o řešení lineárních nerovnic v součinném a podílovém tvaru při řešení kvadratických nerovnic, - vyjádří řešení a prověří jeho správnost, - využívá znalosti metod řešení soustav dvou lineárních rovnic při řešení soustavy kvadratické a lineární rovnice se dvěma neznámými, - využívá získaných poznatků při matematizaci reálných situací, - využívá znalosti dvojčlenu při řešení iracionálních rovnic, - rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky.	1. Opakování a rozšíření učiva o kvadratických rovnicích a nerovnicích, iracionální rovnice. - kvadratické rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - soustava kvadratické a lineární rovnice se dvěma neznámými - kvadratické nerovnice a jejich početní a grafické řešení slovní úlohy - iracionální rovnice	18
Žák - rozumí pojmu funkce jako předpisu i jako zobrazení definičního oboru na obor hodnot funkce, - objasní vztahy mezi veličinami a dokáže zapsat funkční závislosti úloh z praxe, - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti, - ovládá pojmy: funkce rostoucí, klesající, sudá, lichá, omezená, prostá, určí extrémy funkce, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě a popíše vlastnosti funkce v intervalech, - správnost grafického řešení ověří výpočtem, - sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, průsečíky grafu se souřadnými osami, - řešení zapíše jako uspořádanou dvojici reálných čísel nebo interval a umí zdůvodnit proč, - sestrojí graf lineární lomené funkce,	2. Elementární funkce - pojem funkce - funkční závislost veličin - definiční obor, obor hodnot funkce - graf funkce, průběh funkce - vlastnosti funkce - shrnutí poznatků o funkcích ze ZŠ - lineární funkce, konstantní funkce, lineární funkce s absolutní hodnotou - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - funkce kvadratická, grafem je parabola - grafické řešení kvadratické rovnice i nerovnice - lineární lomená funkce, grafem hyperbola - střed hyperboly, asymptoty - lineární lomená funkce, grafem je hyperbola	35

- zapíše souřadnice středu a rovnice asymptot, - umí převést lineární lomenou funkci na nepřímou úměrnost se středem v posunutí, - užívá znalostí pravidel pro počítání s mocninami při zobrazení mocninných a exponenciálních funkcí, - určí $D(f)$, $H(f)$, průběh funkce a její vlastnosti, - vyjádří předpis inverzní funkce, její definiční obor a obor hodnot, sestrojí graf inverzní funkce, - použije znalostí o inverzní funkci k definování funkce logaritmické pomocí exponenciální funkce, - určí $D(f)$, $H(f)$, průběh funkce a její vlastnosti, - využívá grafických programů pro určování funkcí a průběhu funkce, - využívá Geogebra, Excelu.	- mocninné funkce, grafem je mocninná křivka - exponenciální funkce, grafem je exponenciální křivka - inverzní funkce - logaritmická funkce, grafem je logaritmická křivka	
Žák - řeší exponenciální rovnice na základě pravidel pro počítání s mocninami a odmocninami, - umí vypočítat logaritmus čísel, - využívá logaritmů o různých základech, - charakterizuje dekadický a přirozený logaritmus, - uvede vztah mezi logaritmy o různých základech, - používá vět pro počítání s logaritmy, - stanoví podmínky řešitelnosti, - řeší logaritmické rovnice, - prokáže platnost řešení na základě porovnání s definičním oborem proměnné, - využívá kalkulátor.	3. Exponenciální, logaritmické rovnice, logaritmus čísla - operace s mocninami - exponenciální rovnice - logaritmus čísla - vlastnosti logaritmů - dekadický logaritmus - výpočet pomocí kalkulačky - věty pro počítání s logaritmy - úpravy logaritmických výrazů - logaritmická rovnice	30

Žák - definuje základní goniometrické funkce pomocí poměru stran v pravoúhlém trojúhelníku, - umí odvodit hodnoty goniometrických funkcí pro úhel 0°, 30°, 45°, 60°, 90° ze čtverce o straně $a = 1$ cm, z rovnostranného trojúhelníku o straně $a = 2$ cm, z jednotkové kružnice o poloměru $r = 1$ cm, - užívá znalosti z úprav algebraických výrazů při úpravách goniometrických výrazů, - navrhne využití goniometrických funkcí při dopočtu délek stran a velikostí úhlů pravoúhlého trojúhelníku, vypočte o, S, v, t, r, p, - určí základní velikost orientovaného úhlu, - rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře, - uvede a použije vztah mezi stupňovou a obloukovou mírou, - definuje goniometrické funkce obecného úhlu, - načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti (včetně periodicity), - uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi, - umí tyto vztahy odvodit, - stanoví podmínky řešitelnosti výrazu, - řeší rovnice a upravuje výrazy s využitím vzorců, - analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku s využitím sinové a kosinové věty, - využívá kalkulátor.	4. Goniometrie a trigonometrie - definice goniometrických funkcí ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku - tabulka hodnot funkcí pro úhel 0°, 30°, 45°, 60°, 90° - použití kalkulátoru k vyhledání hodnot funkcí a jejich argumentů - užití vlastností funkcí při úpravách goniometrických výrazů - řešení pravoúhlého trojúhelníku - orientovaný úhel, základní velikost úhlu, zobrazení na jednotkové kružnici - oblouková míra, velikost úhlu v obloukové míře na jednotkové kružnici a ve stupňové míře převody (stupně na radiány a zpět) - goniometrické funkce obecného úhlu – sinus, kosinus, tangens a kotangens, jejich vlastnosti a grafy - vztahy mezi goniometrickými funkcemi - úpravy lomených goniometrických výrazů - goniometrické rovnice - sinová a kosinová věta - řešení obecného trojúhelníku, užití v praxi	45
	5. Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika – 3. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování i s opakováním, - umí definovat pojem faktoriál a řešit rovnice s faktoriály, - rozumí definici počtu kombinací bez opakování, - aplikuje definice kombinatorických operací při řešení slovních úloh, - umí rozlišit skupiny, kdy záleží na uspořádání a kdy nezáleží na uspořádání, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - využívá vlastností kombinačních čísel, - sestaví Pascalův trojúhelník, - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty, - umí určit, člen binomického rozvoje dané vlastnosti, - vybere vhodný vzorec pro řešení úloh z praxe, - využívá kalkulátor.	1. Kombinatorika - variace a permutace bez opakování - faktoriál, vlastnosti faktoriálu - rovnice s faktoriály - variace a permutace s opakováním - kombinace bez opakování - kombinační čísla, rovnice s kombinačními čísly vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník - binomická věta - člen binomického rozvoje - slovní úlohy	25
Žák - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, popíše jejich vlastnosti, - rozliší: jev jistý, nemožný, elementární, jev příznivý jinému jevu, jevy rovnocenné, disjunktní, opačný jev k danému jevu, jevy slučitelné a neslučitelné, jevy závislé a nezávislé, - vysvětlí vztah mezi relativní četností a pravděpodobností náhodného jevu, - vyčíslí pravděpodobnost ve slovních úlohách, - umí číst statistické tabulky a grafy, - vyjádří statistické střední hodnoty, - využívá kalkulátor a Excelu pro řešení úloh.	2. Pravděpodobnost a statistika - náhodný pokus a náhodný jev - četnost a pravděpodobnost náhodného jevu - pravděpodobnost sjednocení jevů, opačného jevu, průniku jevů - podmíněná pravděpodobnost - slovní úlohy - statistický soubor, jednotka a znak - modus, medián - aritmetický průměr - vážený aritmetický průměr	15
Žák - zobrazí vektor na přímce i v rovině,	3. Lineární algebra - pojem n-členného vektoru - vektory - opačný vektor, nulový vektor	20

- vysvětlí pojmy a charakterizuje vektor (nulový, jednotkový, základní, opačný, rovnost vektorů), - vysvětlí i graficky absolutní hodnotu vektoru, - ovládá operace s vektory i grafické (součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru), - rozliší rovnoběžné vektory (souhlasně a nesouhlasně rovnoběžné), - převede tento vzorec později na výpočet odchylky dvou přímek.	- základní vektor - absolutní hodnota vektoru - jednotkový vektor - operace s vektory (rovnost vektorů, součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru) - skalární součin vektorů - odchylka vektorů	
Žák - přiřadí obraz bodu v pravouhlé kartézské soustavě souřadnic, - použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky, - popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem, určí souřadnice vektoru, - vysvětlí pojmy: směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky, - rozpoznává různá vyjádření přímky, - analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro její řešení, - užívá vzorce pro odchylku vektorů k výpočtu odchylky dvou přímek, - užívá vztahy pro rovnoběžnost a kolmost dvou vektorů.	4. Analytická geometrie v rovině - souřadnice bodu v rovině i v prostoru - vzdálenost dvou bodů, střed úsečky - vektory (operace s vektory) - odchylka vektorů - přímka a její analytické vyjádření - parametrické vyjádření přímky - obecná rovnice přímky - směnicový tvar rovnice přímky - vzájemná poloha dvou přímek - odchylka dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky - rovnoběžnost a kolmost dvou přímek	34
	5. Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika – 4. ročník: celkem 104 hod. (4 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozliší druhy kuželoseček z obecné rovnice kuželoseček, - převede obecnou rovnici kuželosečky do středového tvaru, - vypočte S, a, b, e, ε, vrcholy a ohniska nebo S, r, - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky na základě řešení soustavy lineární a kvadratické rovnice, - zapíše průsečíky přímky a kuželosečky, jako uspořádanou dvojici reálných čísel, - umí vypočítat souřadnice průsečíku kuželosečky s osami souřadnic, - zapíše rovnici tečny ke kuželosečce, - využívá kalkulátor a Geogebra pro řešení úloh.	1. Kuželosečky - ve středové i nestředové poloze - kružnice, určení S, r - elipsa, určení S, a, b, e, ε, vrcholy a ohniska - hyperbola, určení S, a, b, e, ε, vrcholy, ohniska a rovnice asymptot - parabola s osami rovnoběžnými s osami souřadnými, určení parametru řídící přímky, V, F - vzájemná poloha přímky a kuželosečky (sečna, tečna, nesečna) - průsečíky kuželosečky se souřadnými osami - tečny ke kuželosečkám v bodě	30
Žák - umí zobrazit číselnou posloupnost v kartézské soustavě souřadnic, - zapsat posloupnost výčtem prvků, - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, - prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost, rozhodne o jejich použití při řešení úloh, - řeší slovní úlohy pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti, - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky, - využívá kalkulátor.	2. Posloupnosti - posloupnosti zadané výčtem několika prvních členů, symbolickým zápisem, rekurentním vzorcem - grafy posloupností a jejich vlastnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - jejich interpolace - slovní úlohy - užití posloupností zejména v úlohách ekonomického charakteru (jednoduché a složené úrokování, odúročení, umořování dluhů)	30
Žák - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžnost, kolmost, odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu), - zvládá převody jednotek délkové a plošné, - převádí jednotky délky, obsahu,	3. Planimetrie - základní planimetrické pojmy: bod, přímka, polopřímka, úsečka - polohové a metrické vztahy mezi nimi - trojúhelník - shodnost a podobnost trojúhelníků - Thaletova věta	16

- využívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních úlohách, - používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty, umí narýsovat odmocninu čísla, - řeší pravoúhlý trojúhelník s využitím Euklidových vět a Pythagorovy věty, - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, - určí jejich obvod a obsah, výšku, úhlopříčky..., - určí obvodové a středové úhly, - aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe, - využívá kalkulátor.	- Pythagorova věta - Euklidovy věty - rovinné obrazce: rovnoběžníky - obvody a obsahy rovinných obrazců	
Žák - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, - vzdálenost bodu od přímky, - určuje povrchy a objemy základních těles s využitím funkčních vztahů planimetrie a trigonometrie, - využívá kalkulátor.	4. Stereometrie - základní stereometrické pojmy - polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek a rovin - povrchy a objemy těles (hranol, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan, komolý kužel, komolý jehlan a koule)	16
	5. Systematizace a opakování učiva před maturitní zkouškou	6
	6. Písemné práce a jejich opravy	6

Název vyučovacího předmětu:	ZEMĚPIS
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128 (4)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry v prostoru a čase. Zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světového hospodářství.

Žáci:

- jsou schopni pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně,
- provádějí srovnání makroregionů, států, popř. oblasti daných kritérií včetně srovnání se svou zemí,
- získávají informace vztahující se k problematice z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu a zpracovávají je do určité obdoby,
- orientují se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí.

Charakteristika učiva

Výuka zeměpisu je zařazena do 2. a 3. ročníku a rozdělena do dvoutýdenních vyučovacích hodin.

Učivo zeměpisu vychází z následujících klíčových geografických disciplín:

- z obecné geografie, která se zabývá obecnými zákonitostmi a principy geografických jevů a procesů na Zemi. Věnuje se přírodním složkám krajiny (fyzická geografie) i činností člověka v prostoru a čase (socioekonomická geografie).
- z regionální geografie Evropy, která propojuje poznatky z fyzické a socioekonomické geografie a uplatňuje je při poznávání konkrétních států a regionů Evropy. Důraz klade na rozmanitost přírody i společnosti.
- z regionální geografie České republiky, která se zaměřuje na podrobné poznávání jednotlivých částí Česka z hlediska přírodních, hospodářských i kulturních charakteristik.
- z geoinformatiky a kartografie, která tvoří technickou stránku geografie. Zahrnuje práci s mapami, orientaci v prostoru a využívání geografických informačních systémů (GIS) a dalších nástrojů prostorové analýzy.

Tato struktura učiva pomáhá žákům chápat souvislosti mezi přírodou a společností, rozvíjí prostorové myšlení a podporuje odpovědný přístup k životnímu prostředí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka zeměpisu směřuje k tomu, aby žák:

- chápal význam odpovědného vztahu k přírodnímu a společenskému prostředí, uvědomoval si dopady lidské činnosti na krajinu a planetu a byl veden k ochraně životního prostředí,

- rozvíjel postoj globální solidarity a respektu k různorodosti kultur, náboženství a způsobů života v jednotlivých regionech světa,
- formoval hodnoty udržitelného rozvoje, zejména v souvislosti s přírodními zdroji, klimatem, urbanizací a hospodářskými aktivitami,
- vnímal význam geografických souvislostí pro porozumění současným globálním problémům (klimatická změna, migrace, chudoba, konflikty) a dokázal na ně reagovat s respektem k právům člověka a hodnotám demokracie,
- vytvářel vlastní postoje a preference na základě ověřených informací, analýz a kritického myšlení, a to i při hodnocení hospodářských, ekologických či politických procesů,
- projevoval aktivní zájem o dění v místním, národním i mezinárodním prostoru a reflektoval svůj vlastní podíl na globálních i lokálních změnách,
- vážil si kulturního a přírodního dědictví a byl motivován k jeho zachování pro budoucí generace.

Pojetí výuky

V zeměpisu je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s tabulemi). Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žáci budou orientováni na autodidaktické metody (osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajících jejich schopnostem). Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace – projeví se zejména při shrnutí a opakování učiva). Učitel bude dbát na aktualizaci učiva. Důraz je kladen i na motivační činitele (zařazení her, veřejné prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku a projekci.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky,
- schopnost navázat i na ostatní odborné předměty.

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného,
- jazyková správnost.

Hodnocení prezentací:

- výběr důležitých a zajímavých informací,
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl kladný a aktivní vztah k učení a osobnímu rozvoji,
- používal různé techniky učení a dokázal si vytvořit vhodný studijní režim a prostředí,

- efektivně pracoval s textem, zejména při studijním a analytickém čtení,
- uměl vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů,
- rozuměl mluvenému projevu (např. výkladu, přednášce, proslovu) a pořizoval si z něj poznámky,
- využíval ke svému učení nejen informační zdroje, ale i vlastní i cizí zkušenosti,
- sledoval a hodnotil svůj pokrok při učení a přijímal zpětnou vazbu od ostatních,
- znal možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oblasti svého oboru a budoucího povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a důstojnost ostatních lidí a aktivně vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění v České republice i ve světě, stejně jako o veřejné záležitosti místního charakteru,
- chápal význam ochrany životního prostředí a jednal v souladu s principy udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a rozuměl jeho historii i současnosti v evropském a světovém kontextu,
- dokázal myslet kriticky – ověřoval si věrohodnost informací, nenechal se manipulovat, utvářel si vlastní názor a byl schopen o něm diskutovat s ostatními,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim pozitivní vztah.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit,
- popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně využívat digitální technologie při práci s prostorovými daty, chápat jejich význam a uplatňovat je v praktických úlohách i při řešení problémů z reálného světa,
- samostatně volit a vhodně používat digitální nástroje při školní práci i v každodenním životě s ohledem na účel a efektivitu,
- rozpoznat různé typy prostorových digitálních dat a informací, zvolit k nim odpovídající analytické a prezentační postupy a interpretovat jejich výsledky,
- reagovat na změny v digitálních technologiích a aplikacích, porozumět jejich vývoji a posuzovat možná rizika i přínosy jejich využívání,
- kriticky přistupovat k informacím z digitálního prostředí, ověřovat jejich věrohodnost a důvěryhodnost, zejména při práci s geografickými daty,
- chovat se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi, včetně respektu k druhým a prevence nebezpečných situací.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se dokázal orientovat v masových médiích, uměl je využívat a kriticky hodnotit jejich obsah,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních tématech a hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen ve prospěch vlastního života, ale i pro veřejné zájmy a podporu lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- projevoval úctu k materiálním i duchovním hodnotám, chránil dobré životní prostředí a usiloval o jeho zachování pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel schopnost poznávat svět v souvislostech a lépe mu porozumět,
- si osvojil dovednost efektivně pracovat s informacemi – umět je získávat, zpracovávat a kriticky vyhodnocovat.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel dovednosti pracovat s informacemi a efektivně využívat komunikační prostředky, včetně moderních technologií.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Informační technologie
- Ekonomika
- Biologie
- Fyzika
- Matematika

Realizace odborných kompetencí

Zeměpis – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vysvětlí vznik Země a postavení Země ve vesmíru, - popíše složení vesmíru, - najde informace o velikosti Země a Měsíce a dalších komponentech Sluneční soustavy v atlasech nebo odborné literatuře, - objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu.	1. Obecná geografie - Země jako vesmírné těleso - Země jako součást vesmíru a Sluneční soustavy - pohyby Země a jejich důsledky - složky vesmíru	4
Žák - určí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu, - popíše jednotlivé části mapového pole, - využívá digitální mapové nástroje a kartografické aplikace (např. Mapy.cz, Google Earth).	2. Zobrazení Země na mapách - historie mapování - měřítko mapy - části mapového pole - zeměpisné souřadnice	4
Žák - načrtne průřez zemským tělesem s vyznačením geosféry Země, - vysvětlí působení, vznik a následky endogenních, exogenních a antropogenních činitelů na reliéf Země.	3. Stavba zemského tělesa Utváření reliéfu Země - výřez Zemí, litosférické desky - endogenní, exogenní a antropogenní činitelé utvářejí reliéf Země - tvary zemského povrchu	8
Žák - uvede složení vzduchu, - objasní princip všeobecné zásob vody v hydrosféře, - uvede základní charakteristiky povrchových toků, - uvede příklady řek podle jejich režimu odtoku, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu, - porovnává salinitu moří a uvede příčiny její rozdílnosti, - vysvětlí vznik půd,	4. Fyzicko-geografické sféry Atmosféra - pojem atmosféra - části atmosféry - meteorologické prvky - všeobecná cirkulace atmosféry Hydrosféra - koloběh vody v přírodě - rozdělení objemu vody na Zemi - vody pevnin - vody oceánů	22

- uvede příklady půdních typů ve světě v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, - posuzuje, jak se mění klima, přírodní krajina a půdní druhy v jednotlivých přírodních oblastech světa, - využívá digitální nástroje a zdroje (např. mapové servery, interaktivní modely, vizualizace) k rozpoznání a porovnání jednotlivých fyzicko-geografických sfér Země - umí pracovat s prostorovými daty, znázorňuje a analyzuje vztahy mezi sférami a jejich vliv na přírodní procesy a krajinné změny.	Pedosféra - vznik půdy - půdní typy - půdní druhy Kryosféra - vznik ledovců - ledovcové typy - význam ledovců Biosféra - složky živého prostředí - členění - výškové stupně - biosféra a člověk	
Žák - objasní klimatické podmínky jednotlivých biomů, - charakterizuje faunu a floru biomů, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, - vyhledává a porovnává informace o geobiomech pomocí digitálních map, grafických modelů a databází.	5. Geobiomy - tropický pás - subtropický pás - pouště - savany - stepi - lesy mírného pásu - tajga - tundra - polární a subpolární oblasti	10
Žák - dokáže charakterizovat vztah člověka k přírodě, - vyjmenuje aktuální i dlouhodobé problémy životního prostředí, - dokáže diskutovat nad opatřeními pro zlepšení živ. prostředí.	6. Člověk a příroda - životní prostředí - porušování ekologické rovnováhy - přírodní a civilizační rizika - trvale udržitelný rozvoj	4
Žák - vytvoří interaktivní prezentaci (např. v PowerPointu, Prezi, Canvě), - využívá videí, map, obrázků a datových vizualizací v prezentacích, - hodnotí prezentaci spolužáků podle předem daných kritérií (peer review).	7. Samostatná práce žáků, prezentace	7
Žák - vysvětlí rozdíl mezi světadílem a kontinentem,	8. Základní pojmy - pojem geografie - světadíly a kontinenty - vyspělý Sever, chudý Jih	6

- objasní pojmy vyspělý Sever a nerozvinutý Jih v ekonomické geografii, - rozdělí svět z ekonomického hlediska na tři hospodářské makroregiony, - uvede význam jádrových oblastí, - vysvětlí primární, sekundární, terciární a kvartérní sektor, - vytvoří diagram zaměstnanosti v ekonomických sektorech.	- jádrové a periferní oblasti - hospodářské makroregiony světa - základní pojmy HDP, HNP - členění hospodářství na sektory	
Žák - dokáže charakterizovat poválečný vývoj v Evropě, - objasní důvody vzniku evropských integrací.	9. Politický a ekonomický vývoj Evropy, EU - poválečný politický a ekonomický vývoj Evropy - Evropská unie – význam, orgány EU - další evropské integrace	3

Zeměpis – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - charakterizuje přírodní podmínky Evropy, - vyhledá informace o struktuře obyvatelstva a náboženství Evropy v atlase, v odborné literatuře, - vymezí geografickou polohu jednotlivých regionů Evropy, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství jednotlivých regionů Evropy, - srovná hospodářství Spojeného království a Francie, zemí Beneluxu, - diskutuje o současných problémech v západní Evropě, - prezentuje místa cestovního ruchu Spojeného království a Francie, - srovná ekonomickou situaci vyspělých států severní Evropy a pobaltských států, - objasní vývoj severní Evropy a jeho současné postavení, včetně obyvatelstva, - porovná hospodářství jednotlivých států jihozápadní Evropy, - diskutuje o současných problémech v jihozápadní Evropě (ETA a národnostní problémy ve Španělsku, italská mafie), - charakterizuje nejmenší evropské státy a prezentuje jejich turistické zajímavosti, - diskutuje o současných problémech a jejich kořenech v jihozápadní Evropě, - charakterizuje hospodářství černomořských, jihobalkánských států, - charakterizuje hospodářskou situaci jaderných států s ohledem na historický vývoj po roce 1989, - charakterizuje ekonomickou situaci Německa, alpských států, - charakterizuje hospodářství východních zemí střední Evropy,	1. Evropský kontinent - přírodní podmínky - obyvatelstvo - vymezení regionů Západní Evropa - hospodářství států západní Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace Severní Evropa - hospodářství států severní Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace Jihozápadní Evropa - hospodářství států JZ Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace a současné problémy (migrace, italská mafie) - cestovní ruch Evropské ministáty - ekonomika ministátů Evropy (Andorra, Monako, San Marino, Vatikán, Malta, Lichtenštejnsko, autonomní oblast Gibraltar) - cestovní ruch Jihovýchodní Evropa - hospodářství států JV Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace - válečné konflikty	40

- charakterizuje ekonomickou situaci Ruské federace, - objasní poválečný politický a hospodářský vývoj Evropy vedoucí ke vzniku Evropské unie, - vysvětlí význam Evropské unie, - vyhledá potřebné informace o Evropské unii na internetu, v odborné literatuře, - objasní vznik dalších evropských integrací, - pracuje s online mapami, - ověřuje informace z digitálních zdrojů, porovnává data z různých atlasů, webů (např. World Bank, Our World in Data, CIA, atlas.mapy.cz), - diskutuje nad správností údajů, pracuje s hoaxy a manipulativními mapami, - vyhledává, zaznamenává, porovnává a vyhodnocuje geografická data pomocí digitálních nástrojů (tabulek, grafů a map), na základě zpracovaných údajů formuluje závěry a vysvětluje prostorové souvislosti mezi ukazateli přírodního a socioekonomického prostředí.	Střední Evropa - hospodářství států střední Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace - cestovní ruch Ruská federace - ekonomika evropské části Ruské federace	
Žák - posoudí vliv přírodních poměrů na hospodářství ČR, - vysvětlí přirozený a územní pohyb obyvatelstva, - uvede průmyslové oblasti s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví průmyslu, - posoudí vliv přírodních faktorů na zemědělství, - vymezí jednotlivé regiony České republiky včetně jejich charakteristik a zvláštností, - prezentuje místní region z hlediska přírodních podmínek, hospodářství, cestovního ruchu, - charakterizuje jednotlivé dopravy ČR, - vyhodnotí situaci ČR z hlediska zásob nerostných surovin, - porovná data z různých atlasů, webů (např. ČSÚ, atlas.mapy.cz).	2. Česká republika - přírodní podmínky - obyvatelstvo a sídla - česká ekonomika ve 20. století - zemědělství, průmysl ČR - nerostné suroviny ČR - doprava ČR - služby ČR - energetika ČR	22

Žák - vytvoří interaktivní prezentaci (např. v PowerPointu, Prezi), - využívá videí, map, obrázků a datových vizualizací v prezentacích, - hodnotí prezentaci spolužáků podle předem daných kritérií (peer review).	3. Samostatná práce žáků, prezentace	4
---	--	----------

Název vyučovacího předmětu:	FYZIKA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136 (4)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět fyzika na oboru Ekonomické lyceum není předmětem profilovým, představuje součást všeobecného přírodovědného vzdělání. Přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Cílem je především naučit žáky využívat fyzikálních poznatků v profesním i v praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Fyzikální vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model,
- získal základní představy o formách hmoty, její struktuře a fyzikálních vlastnostech,
- správně používal jazyk fyziky a odpovídající symboliku,
- uměl pracovat s fyzikálními rovnicemi a příslušnými jednotkami,
- aplikoval získané poznatky při řešení praktické úlohy,
- uplatnil obecné poznatky k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je zpracován pro vyučování s čtyřhodinovou týdenní dotací za studium. Tomu je přizpůsoben výběr učiva, hloubka výkladu a náročnost matematického aparátu. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy za předpokladu dodržení kurikulárního rámce RVP.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žák získal:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Pojetí výuky

Ve fyzice je využíváno tradičních metod (motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, jednoduché pokusy s improvizovanými prostředky, fixační – různé druhy opakování, domácí cvičení, společné řešení a rozbor, expoziční – popisy postupů, zobecňování, znázorňování). Je nutné žáky orientovat k osvojení různých technik samostatného učení. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně. Důležitá je aktualizace učiva – soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě, hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, uzavřené testy, klasické písemné práce), průběžné hodnocení práce v hodině.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně nebo ve spolupráci vyhledávat a zpracovávat nové poznatky z oblasti fyziky s důrazem na jejich využití v odborné praxi,
- plánovat a řídit vlastní učení, stanovovat si cíle, hodnotit pokrok a využívat zpětnou vazbu k dalšímu rozvoji,
- vybírat vhodné strategie učení (práce s textem, grafem, tabulkami, simulacemi, měřeními),
- chápat fyzikální jevy a zákony v kontextu technické praxe a každodenního života,
- ověřovat své poznatky prostřednictvím pokusů, měření a analýzy výsledků,
- kriticky přistupovat k informacím, porovnávat různé zdroje a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu, identifikovat podstatu problému a stanovit vhodný postup řešení,
- aplikovat fyzikální poznatky a zákony na řešení praktických a technických úloh,
- volit vhodné prostředky (např. měřicí přístroje, výpočetní nástroje, modely), využívat dříve získané znalosti a zkušenosti,
- analyzovat výsledky měření, hodnotit jejich správnost a spolehlivost,
- tvořivě přistupovat k hledání řešení, přizpůsobovat se novým okolnostem a učit se z vlastních chyb.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- přesně a srozumitelně se vyjadřovat o fyzikálních jevech a principech, používat správnou odbornou terminologii,
- prezentovat výsledky své práce ústně i písemně v přehledné a logické podobě,
- aktivně se zapojovat do odborných diskusí, obhajovat svůj názor a argumentovat na základě faktů,
- naslouchat názorům druhých, reagovat na ně konstruktivně a respektovat odlišné pohledy,
- spolupracovat při řešení úloh a sdílet informace v týmu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně spolupracovat s ostatními při fyzikálních aktivitách (např. měření, pokusy, zpracování dat),
- přispívat k týmové práci vlastními poznatky, nápady a zodpovědným přístupem,
- přijímat hodnocení a zpětnou vazbu, reagovat na ni se sebereflexí a využít ji ke zlepšení,
- dodržovat pravidla bezpečnosti práce při experimentech a zodpovědně přistupovat k pracovním úkolům,

- přizpůsobovat se měnícím se podmínkám ve výuce i praxi a rozvíjet schopnost dalšího vzdělávání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- chápat význam fyziky pro moderní společnost, techniku a udržitelný rozvoj,
- zvažovat dopady využívání technologií na životní prostředí a lidské zdraví,
- jednat odpovědně při manipulaci s elektrickými zařízeními a jinými fyzikálními pomůckami,
- vystupovat slušně a ohleduplně, dodržovat pravidla bezpečnosti a respektovat kulturní a společenské normy,
- aktivně přispívat k vytváření pozitivního a bezpečného pracovního i studijního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- chápat význam fyzikálních poznatků a dovedností pro výkon odborné profese a jejich využití v praxi,
- aplikovat fyzikální zákony a principy při řešení úloh souvisejících s daným oborem (např. měření, výpočty, provoz zařízení),
- rozumět technickým popisům, návodům, schémátům a dokumentaci a bezpečně s nimi pracovat,
- dodržovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při manipulaci s fyzikálními přístroji, materiály a zařízeními,
- pracovat přesně, systematicky a s ohledem na kvalitu výsledků,
- orientovat se v možnostech uplatnění fyzikálních znalostí v různých pracovních činnostech i v podnikání,
- uvažovat ekonomicky při výběru materiálů, zařízení či postupů v souladu s fyzikálními zákonitostmi a ekologickými zásadami,
- rozvíjet dovednosti pro samostatnou i týmovou práci v odborném kontextu a osvojit si odpovědný přístup ke svěřeným úkolům.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat matematické postupy, výpočty a logické uvažování při řešení fyzikálních úloh a technických problémů,
- provádět základní i pokročilé výpočty fyzikálních veličin (např. síla, výkon, práce, odpor, energie, hustota, tlak, rychlost apod.) s využitím příslušných vzorců a jednotek,
- číst, vytvářet a interpretovat tabulky, grafy, schémata a diagramy využívané při fyzikálních měřeních a pokusech,
- analyzovat a zpracovávat naměřená data, včetně výpočtu průměrných hodnot, odchylek, závislostí a trendů,
- využívat kalkulačky, softwarové nástroje a digitální technologie pro efektivní řešení matematických částí fyzikálních úloh,
- posuzovat správnost výsledků z hlediska reálného fyzikálního kontextu, uvědomovat si význam přesnosti, odhadu a zaokrouhlování.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat digitální technologie při vyhledávání, zpracování a prezentaci fyzikálních informací,

- pracovat s měřicími senzory, simulačními programy a dalšími ICT nástroji využitelnými ve fyzice,
- získávat data z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotit a správně je interpretovat,
- dokumentovat a analyzovat experimenty pomocí digitálních prostředků (např. tabulkový kalkulátor, grafický software),
- dbát na bezpečné a zodpovědné užívání technologií při fyzikálních činnostech.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal souvislosti mezi přírodními jevy a lidskými činnostmi (např. výroba elektrické energie a její dopad na životní prostředí, provoz spalovacích motorů a vznik výfukových plynů, poškozování ozonové vrstvy apod.),
- dokázal posoudit vliv prostředí na lidské zdraví a znal způsoby ochrany (např. účinky hluku, karcinogenních látek ve spalínách, ionizujícího záření, orientoval se v zásadách bezpečnosti při práci s elektrickým napětím),
- aktivně přistupoval k ochraně životního prostředí na základě přírodovědných poznatků.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- v hodinách fyziky prokazoval schopnost obhájit svůj postup při řešení úloh a diskutoval o něm s ostatními,
- dokázal přijmout kritiku a vyrovnat se s tím, že jeho řešení může být nesprávné,
- vnímal problémy spojené se zajišťováním rozvoje společnosti (např. rostoucí spotřebu energie a potřebu jejího šetření),
- byl hrdý na přínos českých vědců a vynálezců k rozvoji vědy a techniky.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- v rámci vyučovacího předmětu získal dovednosti vyhledávat a kriticky vyhodnocovat informace a dokázal je využít při hledání profesních příležitostí.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- zdokonaloval své schopnosti vyhledávat informace pomocí digitálních technologií a kriticky je vyhodnocoval,
- chápal digitální technologie jako důležitý zdroj přírodovědných informací z celého světa, který vhodně doplňuje učebnici, zejména v oblasti moderních technologií,
- modeloval fyzikální jevy a procesy pomocí počítačových simulací a vytvářel digitální prezentace výsledků experimentů,
- používal digitální měřicí přístroje při experimentech a analyzoval získaná data s využitím specializovaného softwaru.

Mezipředmětové vztahy

- Matematika
- Chemie
- Biologie
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Fyzika – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozliší fyzikální veličiny od ostatních pojmů, - dokáže odvodit hlavní jednotku, - ovládá jednoduché převody.	1. Úvod do fyziky - obsah a význam fyziky - fyzikální veličiny - soustava SI a převody jednotek	4
Žák - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti, - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami.	2. Kinematika - základní pojmy - pohyb rovnoměrný přímočarý - pohyb přímočarý rovnoměrně zrychlený - pohyb rovnoměrný po kružnici - skládání pohybů	8
Žák - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa, - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech.	3. Dynamika - vzájemná silová působení těles - Newtonovy pohybové zákony - dostředivá síla - inerciální a neinerciální soustava	8
Žák - vypočítá mechanickou práci a energii, - určí výkon a účinnost při konání práce, - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie.	4. Mechanická práce a energie - mechanická práce stálé síly - výkon a účinnost - energie kinetická a potenciální - zákon zachování mechanické energie a meze jeho platnosti	5
Žák - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli, - řeší úlohy na volný pád.	5. Gravitační pole - Newtonův gravitační zákon - gravitační pole - gravitační a tíhová síla - pohyby v gravitačním poli	5
Žák - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty, - změří síly působící na těleso a analyzuje získaná data, - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru.	6. Mechanika tuhého tělesa - posuvný a otáčivý pohyb tělesa - moment síly, momentová věta - skládání sil - těžiště tělesa	6

Žák - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh, - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině.	7. Mechanika tekutin - vlastnosti tekutin, tlak - tlak v kapalinách, Pascalův zákon - atmosférický tlak - Archimédův zákon, plování těles - rovnice kontinuity a Bernoulliho	8
Žák - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek, - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby, - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynam. teplotu, - využívá termokameru k měření teplot a analyzuje získaná data.	8. Molekulová fyzika a termika - částicová stavba látek - modely skupenství, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky) - teplota a její měření	3
Žák - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny, - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice.	9. Tepelné jevy - vnitřní energie - přeměny vnitřní energie (teplo a práce) - tepelná kapacita, měření tepla	4
Žák - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn.	10. Termodynamika plynů - ideální plyn, stavové změny - práce plynu - tepelné motory	5
Žák - vysvětlí mechanické vlastnosti těles, - popíše příklady deformací pevných těles jedn. tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon, - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles.	11. Vlastnosti látek - struktura pevných látek - teplotní délková roztažnost látek - deformace pevných látek - Hookův zákon - struktura a vlastnosti kapalin - teplotní objemová roztažnost - kapilární jevy	8
Žák - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.	12. Přeměna skupenství a tepelné jevy - přeměny skupenství látek, skupen. teplo - tání, tuhnutí - vypařování, var - vlhkost vzduchu	4

Fyzika – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání, - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance, - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí, - charakterizuje základní vlastnosti zvuk. vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku, - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu.	1. Mechanické kmitání a vlnění - kmitavý pohyb mechanického oscilátoru - dynamika kmitavého pohybu - nucené kmitání a rezonance - mechanické vlnění (druhy) - šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění - zvukové vlnění, ultrazvuk - šíření zvuku v látkovém prostředí	8
Žák - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje, - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru.	2. Elektrické pole - elektrický náboj - elektrická síla, Coulombův zákon - elektrické pole, intenzita - tělesa v elektrickém poli - kapacita vodiče, kondenzátor	5
Žák - popíše vznik elektrického proudu v látkách, - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, - vytvoří podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud, - měří multimetrem a vyhodnocuje naměřená data, - řeší úlohy užitím vztahu $R = \rho \cdot l / S$, - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu, - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů, - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN, - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí, - zná typy výbojů v plynech a jejich využití.	3. Elektrický proud - elektrický proud, jev a veličina - elektrický proud v kovech - jednoduchý elektrický obvod, měření napětí a proudu - zákony elektrického proudu - elektrický odpor - spojování rezistorů, rozvětvený elektrický obvod - práce a výkon elektrického proudu - elektrický proud v polovodičích - PN přechod, dioda - využití polovodičů - elektrický proud v kapalinách - chemické zdroje napětí - výboje v plynech	13

Žák - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami, - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice.	4. Magnetické pole - magnetické pole trvalých magnetů - magnetické pole elektrického proudu - magnetická síla - magnetické vlastnosti látek - elektromagnet - elektromagnetická indukce - vlastní indukce, indukčnost	8
Žák - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice, - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu, - vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu.	5. Střídavý proud - vznik střídavého proudu - obvody střídavého proudu - trojfázová soustava střídavého proudu - transformátor - výroba elektrické energie	5
Žák - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu, - popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách.	6. Elektromagnetické vlnění - elektromagnetické kmitání - vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění - přenos informací elektromagnetickým vlněním	4
Žák - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi, - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, - řeší úlohy na odraz a lom světla, - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace, - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami, - popíše oko jako opt. přístroj, - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů.	7. Optika - spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření - světlo a jeho šíření - odraz a lom světla - vlnové vlastnosti světla (interference, ohyb a polarizace) - zobrazování zrcadly - zobrazování čočkami - oko – optický přístroj člověka - optické přístroje	11
Žák - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití, - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta,	8. Fyzika mikrosvěta - základní pojmy kvantové fyziky (fotoelektrický jev, částicové vlnový dualismus) - model atomu - spektrum atomu vodíku, laser	10

- charakterizuje základní modely atomu, - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu, - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením, - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice, - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie.	- jádro atomu (nukleony) - radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice - jaderná energie (zdroje jaderné energie, jaderný reaktor) - jaderná energetika – bezpečnostní a ekologická hlediska	
Žák - popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času, - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí.	9. Speciální teorie relativity - principy speciální teorie relativity (relativnost současnosti, důsledky speciální teorie relativity) - základy relativistické dynamiky	2
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu, - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií, - modeluje oběžné dráhy vesmírných těles, - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru, - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír.	10. Astrofyzika - sluneční soustava - Slunce a hvězdy (charakteristiky hvězd a jejich vývoj) - galaxie a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru	2

Název vyučovacího předmětu:	CHEMIE
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136 (4)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka chemie na ekonomickém lyceu směřuje k pochopení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich všeobecného vzdělání a jsou předpokladem k dalšímu studiu na vysoké škole technického zaměření. Výuka také přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i běžném životě. Vedle podílu výuky chemie na formování logického myšlení rozvíjí výuka chemie schopnosti a dovednosti žáků k experimentální práci.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků po 2 hodinách týdně. Do 1. ročníku jsou zařazeny tematické celky z obecné a anorganické chemie, do 2. ročníku tematické celky z organické chemie a biochemie. Obsah chemie v ekonomickém lyceu navazuje na výuku chemie na ZŠ. Žáci získávají nejdříve nezbytné úvodní obecně chemické poznatky. Následují základy anorganické a organické chemie. Do učební osnovy je zařazena stručná kapitola základních poznatků z biochemie. Žáci umí chemické látky posuzovat i z hlediska účinků na životní prostředí a na lidské zdraví. Celým učivem tedy prochází průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka chemie směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k chemii jako nástroji pro poznávání látek, jejich vlastností, změn a využití v každodenním i profesním životě,
- chápal význam chemie pro rozvoj logického, kritického a systémového myšlení a pro orientaci v přírodních jevech i technické praxi,
- projevoval vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematickosti při řešení chemických úloh, provádění pokusů a interpretaci výsledků,
- oceňoval přesnost, jasnost a objektivitu chemického vyjadřování, symboliky a práce s daty,
- respektoval různé přístupy a řešení ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce, komunikace a diskuse při společném hledání poznatků a řešení problémů,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě vlastního pokroku a výsledků v chemickém vzdělávání, včetně schopnosti využívat získané poznatky v odborné oblasti,
- vnímal chemii jako prostředek k podpoře tvořivosti, samostatnosti a schopnosti přizpůsobit se novým situacím a výzvám v praxi,
- chápal význam poctivosti, přesnosti a intelektuální čestnosti při samostatné i týmové práci, zejména při provádění a vyhodnocování experimentů,
- formoval své hodnoty v oblasti racionality, zodpovědnosti, bezpečnosti a respektu k přírodním zákonitostem, které chemické vzdělávání přirozeně podporuje.

Pojetí výuky

Výklad je doplňován demonstračními pokusy. Uplatňuje se také skupinové vyučování. Pro doplnění učiva se videa a počítačové programy. Další informace získávají žáci pomocí digitálních technologií. Žáci vypracovávají také referáty a sledují odborné časopisy a denní tisk.

Teorie je doplněna prováděním jednoduchých laboratorních cvičení, která vyplývají z probíraného učiva. V zájmu bezpečné práce žáků a ochrany jejich zdraví při práci v laboratoři je nutno respektovat všechna zákonná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci zkoušení individuálního i frontálního a při interpretaci úloh z laboratorních cvičení. Další složkou hodnocení je písemný projev, a to jak v písemných pracích, tak i v protokolech z laboratorních cvičení. V hodnocení se přihlíží ke hloubce porozumění poznatků a ke schopnosti aplikovat chemické učivo při řešení konkrétních chemických problémů. Přihlíží se i k dovednostem při laboratorních cvičeních.

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické a duševní zdraví,
- být připraven se dále vzdělávat.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu, získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, vyhodnocovat a ověřovat správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literatura, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií v písemném i mluveném projevu,
- formulovat své myšlenky přesně, srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí,
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- naslouchat názorům ostatních a objektivně je posuzovat,
- přispívat k řešení společných úkolů vlastními návrhy,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- využívat a vytvářet různé formy grafických znázornění (tabulky, grafy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky při chemických výpočtech,
- provádět reálný odhad výsledků při řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a lépe mu rozuměl,
- vytvářel úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi,
- respektoval život jako nejvyšší hodnotu,
- prosazoval trvale udržitelný rozvoj svou pracovní činností.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal digitální technologie k provádění a dokumentaci chemických experimentů, včetně zánamu a zpracování dat,
- využíval digitální nástroje k vytváření a analýze chemických modelů a simulací,
- využíval digitální zdroje pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi,
- efektivně pracoval s informacemi, uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

- Fyzika
- Matematika
- Biologie
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Chemie – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - formuluje pojmy chemická látka a těleso, uvede příklady fyzikálních a chemických vlastností látek, - popíše stavbu atomu, objasní pojmy ion, izotop, nuklid, získá představu o stavbě molekul, umí využívat relativní atomovou a molekulovou hmotnost, - formuluje pojmy prvek a sloučenina, rozlišuje molekulu prvku a molekulu sloučeniny, - uvede názvy a značky vybraných chemických prvků a umí aplikovat oxidační číslo atomu při odvozování vzorců a názvů anorganických sloučenin, - rozumí zákonitostem ve stavbě elektronového obalu, aplikuje je na vznik chemické vazby a charakterizuje typy chemických vazeb, - odvodí na základě stavby elektronového obalu zákonitosti v periodické soustavě prvku, zná názvy některých skupin prvků a dokáže do nich zařadit jednotlivé prvky, - definuje pojmy homogenní a heterogenní směsi, zařazuje jednotlivé příklady z praxe, popíše metody oddělování složek ze směsi a uvede využívání těchto metod v praxi, - rozumí složení roztoků, vypočítá složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku a látkové koncentrace, připraví roztok o určitém složení, - definuje základní veličiny a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, normální molární objem), umí je aplikovat v jednoduchých výpočtech, - uvede základní typy chemických reakcí (protolytické, redoxní, srážecí, komplexotvorné) a dokáže vysvětlit jejich	1. Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek - chemické prvky a sloučeniny - chemické značky a názvy prvků, oxidační číslo, názvosloví anorganických sloučenin - stavba elektronového obalu a chemická vazba - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní - roztoky - látkové množství - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic	44

mechanismy, zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí, vyčíslí chemické rovnice, vysvětlí účinky faktorů, které ovlivňují průběh chemických reakcí, - aplikuje dosud získané poznatky a provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů.		
Žák - odlišuje anorganické a organické sloučeniny, - vysvětlí typické vlastnosti anorganických sloučenin, - charakterizuje vybrané prvky a jejich anorganických sloučenin, - určuje jejich význačné fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt v přírodě, výrobu a použití v odborné praxi a v běžném životě, - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	2. Anorganická chemie - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny - vodík a jeho sloučeniny, voda - p-prvky - s-prvky - d-prvky - f-prvky	24

Chemie – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - zhodnotí postavení atomu uhlíku na základě poznatků z obecné a anorganické chemie, - osvojí si názvoslovné principy a pomocí nich tvoří chemické vzorce a názvy uhlovodíků a jejich derivátů, - zná základní typy chemických reakcí organických sloučenin, dovede zapsat chemickou rovnici jednotlivé druhy chemických reakcí, - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	1. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - klasifikace názvosloví organických sloučenin - typy reakcí v organické chemii - organické sloučeniny v běžném životě	42
Žák - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - využívá digitální zdroje pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi, - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory), - vysvětlí podstatu biochemických dějů, popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy.	2. Biochemie - chemické složení živých organismů, přírodních látek - biochemické děje	26

Název vyučovacího předmětu:	BIOLOGIE
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	136 (4)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Biologie jako věda o životě poskytuje ve svém předmětu vedle vzdělávacích i neobyčejné možnosti výchovného působení na žáka. Tuto skutečnost je nutno v rámci výuky respektovat a využívat všech harmonizujících prvků, jež se nabízejí, a to počínaje zdravotní výchovou a ekologickou výchovou konče.

Pro rozumový vývoj žáků poskytuje soustavu základních informací, navazujících na poznatky osvojené žáky zejména v rámci přírodopisu na ZŠ. Žákům je zpřístupňována nejen soustava biologických pojmů v jejich přirozených, především vývojových souvislostech, ale zejména zákonitostí mezi jevy.

Osvojení biologických poznatků a zákonitostí má žáka vést k logickému, tvořivému myšlení a k získání dovednosti a návyků zacházet s rozmanitostí logicko-myšlenkových postupů, jejichž východiska jsou v mnohostranných vztazích, pro biologii zvláště typických. Pro praktický život má velký význam ekologické učivo, které kultivuje ekologické vědomí žáků, ovlivňuje postoje a odpovědný vztah k životnímu prostředí, k dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje v osobním i profesním životě.

Učivo je součástí širšího přírodovědného základu technického a ekonomického vzdělávání. Tematické celky tvoří základ pro pochopení biologické podstaty přírodních jevů a dotvářejí profil absolventa lycea.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do 1. a 2. ročníku po 2 hodinách týdně. V 1. ročníku jsou probírány dva tematické celky týkající se ekologického vzdělávání, a to Ekologie a Člověk a životní prostředí. Na ně navazuje třetí tematický celek. Základy biologie, z něhož je vybráno učivo o vzniku a vývoji života na Zemi, geologické éry, vlastnosti živých soustav, stavba a životní projevy buňky bakteriální, rostlinné a živočišné, rozmanitost organismů a jejich charakteristika.

Do 2. ročníku je zařazena další část z celku Základy biologie, a to biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav a genetika. Celým učivem biologie se prolíná téma Zdraví a nemoc.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka biologie směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel kladný vztah k biologii jako vědnímu základu pro porozumění živé přírodě, zdraví člověka a přírodním procesům v souvislosti s jejich profesním zaměřením,
- chápal význam biologie pro rozvoj kritického a logického myšlení, orientaci v odborných i běžných situacích a pro rozhodování založené na ověřených informacích,
- prokazoval pečlivost, vytrvalost a odpovědnost při řešení biologických úloh, praktických úkonů a laboratorních činností,
- správně používal odborné biologické pojmy a oceňoval přesnost, jasnost a srozumitelnost vědeckého vyjadřování,

- respektoval různé přístupy a řešení spolužáků a byl schopen spolupracovat při skupinové práci, sdílení výsledků a hledání společných postupů,
- dokázal hodnotit svůj pokrok, stavět na dosažených výsledcích a využívat biologické poznatky ve své odborné i osobní praxi,
- vnímal biologii jako nástroj tvořivého přístupu k práci, schopnosti přizpůsobit se novým informacím a situacím ve světě práce i v životě,
- rozuměl významu poctivého a zodpovědného přístupu při práci s informacemi, v týmové spolupráci i při samostatném řešení úkolů,
- rozvíjel hodnoty jako jsou úcta k životu, zodpovědnost za zdraví, přírodu a udržitelný rozvoj, které jsou s biologickým vzděláváním úzce propojeny.

Pojetí výuky

Výklad je doplňován podle možností školy praktickými cvičeními. Jejich náměty, interpretaci a organizační zajištění volí učitel podle podmínek a studijního zaměření školy.

Rozšiřující informace získávají žáci z internetu, videa a z odborných časopisů. Informace zpracovávají do referátů. Do oblasti ekologické výchovy lze zařadit projektové a skupinové vyučování. Výuka je doplněna exkurzemi.

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci individuálního i frontálního zkoušení a při interpretaci úloh z praktických cvičení. Další složkou hodnocení je písemný projev, a to jak v písemných pracích, tak i v protokolech z praktických cvičení. U projektů se bude hodnotit jejich prezentace a písemné zpracování.

V hodnocení se přihlíží ke hloubce porozumění poznatků, k aplikaci vědomostí při řešení problémové situace a k dovednostem při praktických cvičeních.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno i sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí a učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické a duševní zdraví,
- být připraven se dále vzdělávat.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje,
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, vyhodnocovat a ověřovat správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií v písemném i mluveném projevu,
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a přesně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- interpretovat přírodovědné informace,
- aktivně se účastnit diskusí k přírodovědné tematice,
- obhajovat své názory a postoje,
- respektovat názory druhých,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů a nezaújatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů a nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- používat digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů,
- využívat geografické informační systémy (GIS) a další digitální nástroje pro studium ekologických problémů,
- kriticky hodnotit a interpretovat biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívat je při řešení environmentálních otázek.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal ochranu životního prostředí jako jednu z klíčových podmínek zachování kontinuity lidské společnosti a její kultury,
- usiloval o ochranu životního prostředí v duchu udržitelného rozvoje společnosti,
- vytvářel citlivý a ohleduplný vztah k přírodě,
- získával schopnosti a motivaci k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí a k odstraňování chudoby v celosvětovém měřítku.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie při vyhledávání, zpracování, vyhodnocování a prezentaci biologických informací a dat,
- pracoval s digitálními nástroji při záznamu pozorování, analýze výsledků laboratorních měření a vizualizaci biologických procesů,
- efektivně používal digitální prostředí k modelování biologických jevů a systémů a k porovnávání získaných výsledků s reálnými poznatky,
- rozvíjel schopnost kriticky posuzovat věrohodnost a vědeckou správnost biologických informací získaných z digitálních zdrojů,
- prezentoval vlastní závěry a výstupy z biologických šetření a projektů s využitím digitálních prezentačních a komunikačních nástrojů.

Mezipředmětové vztahy

- Chemie
- Občanská nauka
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Biologie – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vysvětlí základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím, - rozliší a charakterizuje abiotické a biotické podmínky života, - vysvětlí potravní vztahy v přírodě, - popíše stavbu a funkci ekosystému, charakterizuje jednotlivé typy ekosystémů, - popíše podstatu oběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického, - charakterizuje okolí a její využívání člověkem.	1. Ekologie - základní ekologické pojmy, organismus a prostředí - podmínky života (sluneční záření, ovzduší, voda, půda, populace, společenstva) - potravní řetězce - stavba, funkce a typy ekosystému - oběh látek v přírodě - typy krajiny	10
Žák - má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí, - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, dokáže posoudit vliv člověka na prostředí jejich využíváním, - orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce, - uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení ve vztahu k problémům regionálním a lokálním, - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě, - získává informace o aktuální situaci z různých zdrojů, uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu, - má přehled o ekonomických, právních a informačních nástrojích společnosti na ochranu přírody a prostředí a o indikátorech životního prostředí,	2. Člověk a životní prostředí - člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy životního prostředí - ochrana přírody a krajiny chráněná území - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje, odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	12

- vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů, - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí, na konkrétním příkladu z ob- časného života a odborné praxe, - navrhne řešení vybraného environmen- tálního problému.		
Žák - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, - porovná délku vývoje života a člověka, - vyjádří vlastními slovy základní vlast- nosti živých soustav, - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, porovná různé typy buněk a vysvětlí rozdíl mezi autotrofní a heterotrofní buňkou, - uvede příklady základních skupin orga- nismů a porovná je.	3. Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi, ge- ologické éry - vlastnosti živých soustav (systé- mové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adap- tace, růst a vývoj) - buňka bakteriální, rostlinná a ži- vočišná - rozmanitost organismů a jejich charakteristika	46

Biologie – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše základní anatomickou stavbu jednotlivých soustav v lidském těle, - popíše fyziologické procesy jako je pohyb, dýchání, činnost srdce, imunitní reakce, trávení, tvorba moči, - vysvětlí reflexní oblouk, jak funguje synapse, rozdíly mezi sympatikem a parasympatikem, - popíše jednotlivé smyslové orgány a jejich funkci, - uvede základní rozdíly v pohlavní soustavě muže a ženy, - zná zásady správné výživy a zdravého životního stylu, - uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění zná způsoby ochrany před nimi.	1. Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav, zdraví a nemoc - kosterní a svalová soustava - tělní tekutiny, imunita oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí a vylučovací soustava - nervová soustava a smysly - rozmnožovací soustava	44
Žák - orientuje se v základních genetických pojmech, uvede příklady využití genetiky, - charakterizuje Mendelovy zákony a na příkladech ukáže kombinační čtverec, - uvede příklady mutací v genetickém kódu, - ukáže na příkladu výstavbu rodokmenu - orientuje se v metodách genového inženýrství a uvede příklady využití genetiky člověka i populací v praxi, - vyhledá informace o využívání geneticky modifikovaných organismů a v diskusi obhájí svůj názor na danou problematiku.	2. Dědičnost a proměnlivost organismů, vliv prostředí - Mendelovy zákony - proměnlivost gen. kódu - genetika člověka - genetika populací - genové inženýrství	24

Název vyučovacího předmětu:	TĚLESNÁ VÝCHOVA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	256 (8)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit,
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života,
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách,
- aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám,
- orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví,
- zvládat zjišťování základních parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu ve shodě se zjištěnými údaji,
- osvojit si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně),
- zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech i v neznámém prostředí,
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život,
- kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence,
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných interpersonálních vztahů,
- využití internetu a digitálních zdrojů k vyhledávání informací o zdravém životním stylu, tréninkových plánech, sportovní výživě nebo prevenci zranění,
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústít do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova je na škole vyučována s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Obsah předmětu navazuje na výuku tělesné výchovy na základní škole a je rozčleněn do deseti tematických okruhů. Učivo není pevně přiřazeno ke konkrétním ročníkům, ale učitel jej volí podle podmínek školy (prostorových, materiálních), úrovně žáků a jejich pohybových zájmů. Důraz je kladen na osvojení základního učiva, vycházejícího ze vzdělávacích standardů, přičemž konkrétní míra osvojení závisí na individuálních předpokladech žáků. Pro

talentované a zájemce o pohybové aktivity je připraveno rozšiřující učivo, které není závazné. V 1. a 2. ročníku je součástí výuky také plavání, jež tvoří polovinu hodinové dotace. Plavání je vhodné pro široké spektrum žáků a přispívá k posilování zdraví a správnému držení těla. Součástí učiva jsou dle možností i lyžařské a vodácké kurzy.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka tělesné výchovy směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k pohybu a sportu jako přirozené součásti zdravého životního stylu,
- uvědomoval si význam pravidelné pohybové aktivity pro své zdraví a duševní pohodu,
- přebíral odpovědnost za vlastní tělesnou kondici a zdravotní stav,
- rozvíjel vůli, vytrvalost, sebekázeň a motivaci k překonávání překážek,
- získával zdravé sebevědomí a realistické vnímání vlastních schopností,
- osvojil si zásady fair play, uměl přijímat vítězství i prohru s respektem,
- spolupracoval v týmu, respektoval pravidla a projevoval ohleduplnost k ostatním,
- chápal sport a pohyb jako prostředek k rozvoji osobnosti a mezilidských vztahů,
- vnímal pohybové aktivity jako hodnotnou a smysluplnou součást volného času.

Pojetí výuky

Předmět Tělesná výchova je koncipován jako prostředek k podpoře zdravého životního stylu, rozvoji pohybových dovedností, posilování tělesné zdatnosti a osvojení kladného vztahu k pravidelné pohybové aktivitě. Důležitou roli hraje také socializační funkce předmětu – spolupráce, respekt k pravidlům i týmový duch. Výuka je přizpůsobena individuálním možnostem žáků, zohledňuje jejich fyzickou zdatnost, pohybové nadání i zdravotní stav. Učitel má volnost v zařazování a úpravě obsahu dle aktuálních podmínek a potřeb žáků. Tělesná výchova zároveň nabízí prostor pro kompenzaci jednostranného zatížení, které vzniká především sedavým způsobem života, a podporuje zdravý psychomotorický vývoj mladých lidí.

Hodnocení výsledků žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání v oblasti pohybových aktivit,
- být schopen rozlišit kdy lze v pohybové aktivitě využít komplexní metodu nebo analyticko-syntetickou,
- s propojením digitální technologií vybrat vhodnou aplikaci (záznam tréninku, analýza spánku atd.),
- k nábídku nové pohybové dovednosti využít nejen své zkušenosti, ale i zkušenosti ostatních (spolužáků, učitele, rodičů atd.),
- využívat odbornou literaturu především ke zdravotní tělesné výchově (aby žák z neznalosti nepoškodil sebe, či jiné cvičence),

- dokázat ohodnotit výkony své i spolužáků,
- vyhodnocení své aktuální fyzické kondice k dalšímu rozvoji např. studium na VŠ případně povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání pohybového úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení,
- uplatňovat tzv. hráčský intelekt při sportovních hrách,
- při tvorbě tréninkového plánu volit vhodné prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky),
- při výuce prokázat schopnost spolupráce v týmu.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií v oblasti tělesné výchovy, sportu a zdravého životního stylu (např. pojmy z oblasti tréninku, anatomie, fyziologie, techniky pohybu),
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě sledování vlastního i týmového výkonu, sportovních her či pohybových aktivit,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu, chování ve sportovním prostředí (např. respekt k soupeři, rozhodčím, fair play).

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit novým pohybovým dovednostem, hodnotit vlastní tělesný rozvoj. Pokrok v oblasti fyzické kondice a zdraví,
- přijímat hodnocení svého výkonu, chování v rámci sportovních aktivit od učitelů i spolužáků, adekvátně na něj reagovat a využít zpětnou vazbu pro zlepšení,
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví prostřednictvím pravidelného pohybu, aktivního odpočinku a osvojení zásad zdravého životního stylu.
- přijímat, odpovědně plnit svěřené úkoly při organizaci a realizaci sportovních nebo pohybových aktivit (např. rozhodčí, kapitán týmu, organizátor),
- aktivně se zapojovat do týmové práce v rámci sportovních her, kolektivních cvičení, podporovat spolupráci a pozitivní atmosféru,
- adaptovat se na měnící se podmínky při sportu, pohybových činnostech (např. změny pravidel, počasí, prostředí), hledat vhodná řešení a uplatňovat flexibilitu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák

- dbal na dodržování pravidel chování, respektoval fair play,
- ve výuce respektoval zdravotní handicapy jedinců a o to více jim pomáhal nejen ve výuce,
- aktivně se zajímal o sportovní vyžití a pohybové aktivity,
- uměl myslet kriticky, tj. vyhodnocení svého aktuálního fyzického i psychického stavu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně využívat digitální technologie při sledování, vyhodnocování pohybových aktivit, chápat jejich význam pro rozvoj tělesné zdatnosti, uplatňovat je při plánování tréninku i při řešení zdravotních a kondičních problémů z reálného života,
- samostatně volit a vhodně používat digitální nástroje (např. aplikace pro měření výkonu, záznam pohybu či plánování tréninku) při školní tělesné výchově i v každodenním životě s ohledem na účel či efektivitu dané pohybové aktivity,
- rozpoznat různé typy dat souvisejících s tělesnou aktivitou (např. srdeční tep, počet kroků, spálené kalorie), zvolit k nim odpovídající analytické, prezentační postupy případně interpretovat jejich výsledky s ohledem na vlastní tělesný vývoj a zdraví,
- reagovat na změny v digitálních technologiích, aplikacích pro sledování a podporu pohybu. Porozumět jejich vývoji, posuzovat možná rizika (např. zranění při špatném použití) i přínosy jejich využívání při sportu a pohybových aktivitách,
- kriticky přistupovat k informacím z digitálního prostředí týkajícím se sportu, výživy a pohybových trendů, ověřovat jejich věrohodnost a důvěryhodnost, zejména při tvorbě vlastního pohybového režimu,
- chovat se zodpovědně, bezpečně a eticky při využívání digitálních technologií v rámci tělesné výchovy, včetně respektu k soukromí ostatních (např. při pořizování záznamů). Prevence rizik spojených s online výzvami nebo neodbornými tréninkovými plány.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval ve sportovních médiích a online obsahu týkajícím se pohybových aktivit, uměl je využívat a kriticky hodnotit jejich dopad na životní styl,
- spolupracoval v týmu, jednal s ostatními ohleduplně při sportovních a pohybových činnostech,
- diskutoval o citlivých tématech (např. fair play, rovné příležitosti) a hledal společná řešení,
- ochotně se zapojoval do sportovních i volnočasových aktivit nejen ve prospěch vlastního rozvoje, ale také ve prospěch komunity, školy nebo globálních iniciativ (např. charitativní běhy, ekologické výzvy),
- projevoval úctu k tělesné kultuře a zdravému životnímu stylu a usiloval o ochranu fyzického i psychického zdraví jednotlivce i společnosti s ohledem na budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel schopnost poznávat vztahy mezi pohybem, zdravím a životním prostředím,
- získal dovednost pracovat s informacemi o zdravém životním stylu, klimatických podmínkách a vlivu prostředí na pohybovou aktivitu.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel dovednost využívat digitální nástroje ke sledování, plánování a vyhodnocování tělesné aktivity.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Informační technologie
- Ekonomika
- Biologie
- Fyzika
- Matematika

Realizace odborných kompetencí

Tělesná výchova – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	1. Teoretické poznatky - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení - zátěž a odpočinek	1
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	2. Pořadová cvičení - nástupové tvary - pochodové tvary - otáčení na místě a za pochodu - povelová technika	1
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - zvládá správnou techniku běhu a startů – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - umí spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky, - rozlišuje hody a vrhy, - umí provést vrh koulí libovolnou technikou, - dodržuje bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	3. Atletika - nízké a středně vysoké starty - běhy – rychlý, vytrvalý - skok do dálky - vrh koulí	10
Žák - rozliší správné a vadné držení těla,	4. Gymnastika	6

- dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu, - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti z nabídky pohybových aktivit, - umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí – s odrazovým můstkem i bez něho, - umí dávat pomoc jiným žákům při přeskoku, - na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, - umí seskočit v zákmihu a dát pomoc při seskoku jiných žáků.	- všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou (dívky), váha předklonmo - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích	
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích – škrčení zepředu, škrčení zezadu, útočný úchop za část těla, napadení nožem, pokus o znásilnění, - je schopen analyzovat možnou konfliktní situaci	5. Úpoly - pády - základní sebeobrana - videorozbor reálných situací	2
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem,	6. Sportovní hry - odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce - kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – herní činnosti jednotlivce - hra košíková – herní činnosti jednotlivce	12

- (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblink, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtaktu, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry.	- základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee atd.	
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji, - dokáže pracovat s odborným softwarem pro vyhodnocení fyzické kondice.	7. Testování tělesné zdatnosti - vstupní motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	2
Žák - umí splývat na místě i v pohybu v obou polohách (znak, prsa), - dýchá do vody v klidu i pohybu, - umí splývat a pohybovat se ve vodě s potopenou hlavou a otevřenýma očima, - spolupracuje se skupinou, kolektivní chování, kooperace, - zvládá skok do vody po nohou, - zvládá v základním provedení startovací skoky, - umí správně provést základní plavecké styly (prsa, znak, kraul).	8. Plavání - splývání - skok do vody po nohou - startovací skoky do vody - vodní hry - plavání (znak, prsa, kraul)	34

Tělesná výchova – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozumí a umí používat základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů, - chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé, - rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách, - dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc při drobných i závažnějších poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti.	1. Teoretické poznatky - terminologie pohybových činností - základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - pojem aktivní zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc	2
Žák - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží), - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, vrh koulí), - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, - aplikuje znalost pravidel štafetového běhu v praxi, - zvládá správnou techniku hodů, zejména dokáže spojit rozběh s odhodem, - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména hod granátem a vrh koulí).	2. Atletika - zdokonalování techniky běhu - běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu - štafetový běh - skok do dálky - hod granátem - vrh koulí - práce s atletickou kanceláří na webových stránkách ČAS	11
Žák - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti,	3. Gymnastika - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací - akrobatické prvky, akrobatické řady	9

- zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky), - zvládá správnou techniku výmyku, přešvih únožmo a seskoku odskokem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, - uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené náradí, umí bezpečně překonat překážku roznožným i skrčným způsobem, - koriguje podmínky pro přeskok (výška náradí, vzdálenost odrazového můstku od náradí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci).	- cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih únožmo, seskok) - přeskok přes zvýšené náradí - cvičení na kruzích - šplh (tyč, lano)	
Žák - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč spodem i vrchem, podat míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykrýt prostor, rozumí obrannému a útočnému systému hry, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný, - prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „přihraj a běž“, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč, dokáže použít dvojtakt při hře, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se bez míče i s míčem a nalézt si vhodný prostor pro hru, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „hod’ a běž“,	4. Sportovní hry - odbíjená (zejména dívky) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - kopaná a sálová kopaná (chlapci) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - netradiční sportovní hry – softball, - ringo, frisbee, badminton, líný tenis	10

- (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti a znalosti ohledně herních systémů v herních situacích, - rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry, - (netradiční hry) dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly.		
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.	5. Testování tělesné zdatnosti - průběžné motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	2
Žák - zvládá výkonové plavání na čas (včetně obrátek a startovacích skoků), - umí se orientovat ve vodě, - dokáže poskytnout první pomoc tonoucímu a sám ví, jak se zachovat v případě, že se topí.	6. Plavání - zdokonalování jednotlivých technik plavání (znak, prsa, kraul) - zdokonalování startovacích typů skoků - seznámení s prvky sebezáchrany a první pomoci tonoucímu	34

Tělesná výchova – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - chápe význam výrazu fair play, dokáže ho uplatňovat jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví, umí potlačit projevy negativních emocí spojených se sportem, - rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů a podat pomocnou ruku slabším, - vysvětlí pojem doping a uvede příklady z praxe, zná možné následky používání podpůrných látek, - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost.	1. Teoretické poznatky - fair play jednání, sportovní diváctví - rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem - negativní jevy ve sportu	2
Žák - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy), - dokáže vhodně sestavit družstvo pro štafetový běh, včetně dodržování závodních pravidel dané disciplíny, - zvládá správnou techniku skoku vysokého (spojení odrazu s rozběhem, způsob nůžky, flop), zná zásady bezpečnosti při skoku vysokém, - dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách.	2. Atletika - běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu - štafetový běh - skok do dálky - skok do výšky - vrh koulí - vytrvalostní běh v terénu	22
Žák - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, - neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti,	3. Gymnastika - protahovací, posilovací a relaxační cvičení - akrobatické prvky, akrobatické řady - cvičení na hrazdě (opakování, nácvik toče jízdo vpřed – dívky, toče vzad – chlapci)	16

- zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky), - zvládá správnou techniku cviků na hrazdě a přeskoků přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících, - využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku), - zná správnou techniku toče jízdy vpřed (dívky) a toče vzad (chlapci), - využívá cvičení s obručemi (dívky) pro rozvoj estetického citění a pro vlastní relaxaci, - zvládá rovnovážná cvičení a chůzi (včetně obrátů) po kladině, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přirazu (chlapci), - zná a poskytuje pomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu.	- přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích - šplh (tyč, lano) - rytmická cvičení s obručemi – dívky - cvičení na kladině – dívky	
Žák - (odbíjená, kopaná, košíková, netradiční sporty) využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play, - komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, - ovládá pravidla hry, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	4. Sportovní hry - odbíjená (zejména dívky) – hra, rozhodování, organizace turnaje - kopaná (chlapci) – hra, rozhodování, organizace turnaje - košíková – hra, rozhodování - netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, badminton, líný tenis, rozhodování	26
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií,	5. Testování tělesné zdatnosti - průběžné motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	2

- porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.		
--	--	--

Tělesná výchova – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit, - rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví, - umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotit jej, - ovládá kompenzační cvičení k vlastní regeneraci, a to zejména vzhledem k požadavkům budoucího povolání, - uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	1. Teoretické poznatky - oblast zdraví a pohybu - význam pohybu pro zdraví - prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci	2
Žák - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy).	2. Atletika - běhy - skoky - hody, vrhy	20
Žák - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti, - využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže, - vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu (akrobacie, cvičení na hrazdě a na kruzích, přeskok, šplh).	3. Gymnastika - protahovací, posilovací, relaxační, kondiční, koordinační a kompenzační cvičení - akrobatické prvky - cvičení na hrazdě - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích - šplh (tyč, lano)	10
Žák - dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry,	4. Sportovní hry - odbíjená, kopaná, košíková – hra, rozhodování - netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, badminton, líný tenis, rozhodování	26

- uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, participuje na týmových herních činnostech družstva, - vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka.		
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti a porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a se svými výsledky z předchozích let.	5. Testování tělesné zdatnosti - výstupní motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	2

Název vyučovacího předmětu:	INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	196 (6)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích,
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost,
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali a předávali data a informace,
- rozkládali systémy a procesy na části a odhalovali jejich vztahy a strukturu,
- uplatňovali algoritmický způsob myšlení při řešení problémů a vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji,
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů,
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení,
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby je byl schopen efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové,
- využívali digitální technologie při řešení problémů, které jsou pro člověka příliš složité nebo rozsáhlé,
- navrhovali systémy či jejich části a procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků,
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému,
- dorozumívali se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle,
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné,
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a chápali svou odpovědnost při jejich používání.

Charakteristika učiva

Výuka informatiky rozvíjí u žáků porozumění principům zpracování dat a informací, algoritmizace a tvorby softwaru, včetně využití programovacích a skriptovacích jazyků. Žáci se seznamují s informačními systémy, jejich strukturou a fungováním, učí se pracovat s databázemi, modelovat a vizualizovat data. Důraz je kladen na bezpečné, efektivní a etické využívání digitálních technologií včetně nástrojů umělé

intelligence, na porozumění fungování hardwaru, sítí i cloudových služeb. Učivo podporuje kritické myšlení, řešení problémů, týmovou spolupráci i praktické dovednosti využitelné v profesním i osobním životě.

Učivo je v 1. a 2. ročníku rozvrženo do dvou týdenních vyučovacích hodin, ve 3. a 4. ročníku do jedné týdenní vyučovací hodiny. Do 1. ročníku je zařazen tematický celek digitální technologie, do 2. ročníku zpracování textu, modelování a hromadné zpracování dat s využitím tabulkového procesoru, do 3. ročníku tvorba, testování a provoz softwaru a do 4. ročníku informační systémy. Závěr 4. ročníku je pak věnován opakování k praktické maturitní zkoušce.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka informatiky směřuje k tomu, aby žák získal:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání, motivaci k celoživotnímu učení,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka,
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému,
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Pojetí výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáků

Ve výuce informatiky se hodnocení zaměřuje nejen na znalosti, ale především na schopnost žáků samostatně a tvořivě aplikovat digitální dovednosti při řešení praktických úkolů. Hodnotí se kvalita zpracování projektů, práce s daty, algoritmické myšlení a schopnost efektivně využívat digitální nástroje. Součástí hodnocení může být také aktivita v hodinách a spolupráce v týmu. Vedle tradičního známkování se využívají také formy sebehodnocení, vrstevnického hodnocení a slovního komentáře k vybraným výstupům. Důležitou roli hraje i sledování pokroku žáka v čase.

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Znalosti teoretického učiva mohou být též ověřovány ústním přezkoušením s důrazem na souvislost a plynulost projevu včetně jeho obsahové správnosti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládal různé techniky učení, uměl si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňoval různé způsoby práce s textem (zejména studijní a analytické čtení), efektivně vyhledával a zpracovával informace, byl čtenářsky gramotný,

- s porozuměním poslouchal mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov) a pořizoval si poznámky,
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně vlastních i cizích zkušeností,
- sledoval a hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímal hodnocení výsledků svého učení od ostatních,
- znal možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, v projevech mluvených i psaných se vhodně prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- umět myslet kriticky – tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Matematická kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života, nastavovat a měnit digitální technologie a způsob jejich použití podle vývoje dostupných možností a vlastních potřeb či pracovního prostředí,
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, volit efektivní postupy, strategie a způsoby odpovídající konkrétní situaci a účelu,
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která zlepšují postupy či technologie nebo jejich části, pomáhat ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzovat, jak technologický vývoj ovlivňuje společnost, osobní i pracovní život a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy jejich využívání,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, tělesné i duševní zdraví své i ostatních, jednat eticky, s ohleduplností a respektem při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dodržoval pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí a respektoval autorská práva,
- rozpoznával manipulativní techniky v online obsahu a vyhodnocoval důvěryhodnost informací,
- rozuměl roli informačních systémů ve veřejné správě (např. digitální identita),
- aktivně a odpovědně komunikoval v digitálním prostoru (např. sociální sítě, diskusní fóra),
- chápal význam ochrany osobních údajů a soukromí v demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie ke sledování a vizualizaci dat o životním prostředí (např. emise, spotřeba energie),
- chápal ekologické souvislosti výroby, používání a likvidace digitálních zařízení (např. e-odpad),
- zohledňoval environmentální dopady při využívání cloudových služeb, datových center a spotřeby energie IT zařízení,

- volil šetrné postupy při práci s technikou (např. zbytečný tisk, úsporný režim zařízení).

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- získával digitální dovednosti potřebné pro současný i budoucí trh práce (např. práce s databází, tabulkový procesor, tvorba prezentací),
- využíval digitální nástroje pro plánování, správu a prezentaci práce (např. sdílené dokumenty, plánovače),
- rozuměl základům kybernetické bezpečnosti v pracovním prostředí,
- uměl vyhledávat pracovní příležitosti a vytvářet profesní prezentaci v online prostředí (např. životopis, profil na LinkedIn),
- rozvíjel schopnosti spolupráce v online týmu (např. Microsoft Teams).

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- ovládal digitální technologie pro tvorbu, úpravu a sdílení informací v různých formátech (text, obraz, zvuk, video),
- rozuměl principům fungování informačních systémů, internetu, sítí a digitálních zařízení,
- kriticky pracoval s informacemi a digitálním obsahem a uvědomoval si dopady algoritmů a personalizace obsahu,
- chápal roli umělé inteligence a digitálních nástrojů v každodenním životě a profesní praxi,
- dokázal se chránit v digitálním prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorové ověření, bezpečné nastavení účtů),
- vnímal vliv digitálního světa na mezilidské vztahy, zdraví i kvalitu života.

Mezipředmětové vztahy

- Statistika
- Písemná a elektronická komunikace
- Praxe
- Ekonomika
- Ekonomická cvičení
- Účetnictví
- Matematika
- Právo

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Informační technologie – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - používá školní počítačovou síť, pracuje se síťovými disky J:\ a U:\ a se systémem Microsoft Teams, - pracuje se školní e-mailovou schránkou (čte nové zprávy, posílá a přeposílá zprávy, nastavuje filtr zpráv pro přeposílání, připojuje přílohy, řeší problematiku spamu).	1. Školní síť a elektronická pošta - struktura školní počítačové sítě, Microsoft Teams - elektronická pošta	2
Žák - rozliší pojmy data a informace, - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, - odhaluje chyby v datech, - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití, vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí, - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu.	2. Data a informace - data a informace, interpretace dat - informace a množství informace v datech - chyby v datech a kontrola dat - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka	8
Žák - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události, ukáže, které koncepty se nemění a které ano, - rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové, - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly, - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat, - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí,	3. Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory - souborový systém a paměťová úložiště - operační systémy - zařízení s vestavěnými systémy	20

- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.		
Žák - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet, vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna, - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat, - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními, poradí druhým při řešení typických závad.	4. Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména	10
Žák - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím, reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost, - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit, - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně, - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	5. Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy	10
Žák - definuje základní pojem umělé inteligence a popíše její klíčové vlastnosti, - vysvětlí základní principy fungování vybraných metod umělé inteligence, - uvede a popíše konkrétní příklady vybraných aplikací umělé inteligence v různých oblastech,	6. Umělá inteligence - základní vlastnosti AI - základní principy fungování AI (strojové učení, neuronové sítě) - vybrané aplikace AI - přínosy a rizika umělé inteligence	4

- zhodnotí a porovná přínosy a rizika spojená s rozvojem a využíváním umělé inteligence, - diskutuje o etických a společenských dopadech umělé inteligence.		
Žák - vytvoří přehlednou, funkční a vizuálně přiměřenou prezentaci v běžně používaném prezentačním softwaru (např. PowerPoint, Google Slides, Canva apod.), - zohlední cílovou skupinu a účel prezentace, - dodrží zásady efektivního návrhu snímků (hierarchie, čitelnost, vizuální rovnováha), - vhodně používá multimediální prvky (obrázky, grafy, videa, zvuky) a odkazy, - samostatně prezentuje vytvořený obsah před publikem s důrazem na srozumitelnost, strukturu projevu a neverbální komunikaci, - používá digitální nástroje pro spolupráci a sdílení prezentací, - vyhodnotí silné a slabé stránky vlastní prezentace i prezentací ostatních, - respektuje pravidla etiky a autorského práva při využívání cizího obsahu, - správně cituje použité zdroje a rozlišuje mezi volně dostupným a chráněným obsahem.	7. Efektivní prezentace a práce s obsahem - účel a typy prezentací - prezentační software – základní nástroje a funkce - zásady tvorby efektivní prezentace - zásady správného prezentování - využití prezentačních nástrojů pro online spolupráci a prezentaci (např. sdílení, komentáře) - etika a autorská práva při použití cizího obsahu (obrázky, videa, citace)	10
	8. Rezerva (opakování, samostatné práce)	4

Informační technologie – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - upraví vzhled textu změnou písma, velikosti, barvy a stylu, - formátuje odstavce pomocí zarovnání, odsazení, řádkování, odrážek a číslování, - využívá a modifikuje styly pro jednotné a efektivní formátování dokumentu, - vloží do dokumentu obrázek, tabulku, graf nebo tvar a vhodně je naformátuje, - používá záhlaví a zápatí, včetně číslování stran a dalších prvků opakujících se na stránkách, - vytvoří a naformátuje titulní stranu dokumentu podle pravidel odborné a úřední korespondence, - používá nadpisy různých úrovní a správnou hierarchii pro přehlednost dokumentu, - automaticky generuje obsah dokumentu pomocí stylů, - rozdělí dokument na oddíly a nastaví rozdílné formátování (např. záhlaví) pro jednotlivé části, - exportuje dokument do různých formátů (zejména PDF) a nastaví parametry tisku, - vytvoří jednoduchou šablonu dokumentu a provede sloučení s daty ze seznamu (např. dopis, pozvánka, vizitka).	1. Profesionální zpracování textu - práce v prostředí textového editoru - formátování textu a odstavců - vkládání a úprava objektů v dokumentu - strukturování dokumentu a tvorba obsahu - export a příprava dokumentu k tisku - hromadná korespondence a šablony	27
Žák - formuluje problém a požadavky na jeho řešení, získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému, používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model, - převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely	2. Modelování - model jako zjednodušení reality - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat	6

s ohledem na kvalitu řešení daného problému, - uvědomuje si omezení použitých modelů.		
Žák - rozpozná tabulku jako strukturovanou sadu dat, chápe její strukturu, základní prvky a využití v praxi, - vytváří přehledné tabulky s využitím podmíněného formátování pro zvýraznění klíčových údajů, - formátuje tabulky podle zásad normy ČSN 01 6910 pro úpravu dokumentů zpracovaných textovými a tabulkovými editory, - formátuje buňky podle datového typu a účelu (měna, datum, procenta), - sestavuje vzorce s využitím relativních i absolutních odkazů, - používá základní výpočtové, textové, matematické, statistické a logické funkce, - kombinuje více funkcí do jednoho výpočtu, - třídí data podle různých kritérií a využívá rozšířené filtry, - připraví seznam dat a provede výběry podle zadaných podmínek, - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat, - interpretuje informace z grafu a ověří jejich správnost vůči datům, - zvolí vhodný typ grafu pro daný typ dat (sloupcový, spojnicový, výsečový, kombinovaný), - přizpůsobí graf z hlediska estetiky i informační hodnoty (popisky, legenda, barvy, osy), - vloží trendovou čáru do grafu.	3. Hromadné zpracování dat prostřednictvím tabulkového procesoru - tabulka jako příklad strukturované sady dat, její vlastnosti a struktura - formátování dat a tabulek - vzorce a funkce - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi - třídění a filtrování dat - vizualizace dat - analýza dat (trendy, vývoj apod.)	27
	4. Rezerva (opakování, samostatné práce)	8

Informační technologie – 3. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - chápe pojem algoritmus jako posloupnost kroků vedoucích k řešení úkolu, - rozloží problém na menší části, identifikuje vstupy, výstupy a další prvky (např. funkce, proměnné, třídy) a rozhodne, které části jsou vhodné pro algoritmické řešení, své rozhodnutí zdůvodní, - vytvoří jednoduchý algoritmus, zapíše jej pomocí vývojového diagramu a použije ho při řešení konkrétní situace, - posoudí algoritmus z hlediska vhodnosti, efektivity a složitosti vzhledem k charakteru a rozsahu vstupních dat, porovná různé varianty řešení a navrhne jejich vylepšení podle zvolených kritérií (např. časová nebo paměťová náročnost).	1. Algoritmizace - algoritmus a pravidla pro jeho tvorbu - zápis situace pomocí algoritmu - vývojový diagram	6
Žák - vysvětlí základní princip programování jako proces tvorby algoritmických instrukcí pro počítač, - chápe, že program je soubor instrukcí zapsaných ve srozumitelném (formálním) jazyce, - specifikuje, co má program dělat, jaké vstupy a výstupy se očekávají, - vytvoří jednoduchý spustitelný program s využitím základní syntaxe zvoleného programovacího jazyka, - používá proměnné a datové typy k uchování a zpracování dat v programu, - využívá podmínky a cykly ke změně toku programu, včetně vnořených konstrukcí, - testuje program na různé vstupy, analyzuje výsledky a odhaluje chyby (např. syntaktické a logické), - používá ladicí nástroje a testovací prostředky k ověření funkčnosti programu,	2. Základy programování - programování a jeho základní princip - programovací jazyky - základní syntaxe (zápis, první program, výstup programu) - můj první program - proměnné - datové typy - cykly - podmínky - vnořené cykly, podmínky v podmínce, složitější konstrukce - testování a ladění programu - prezentace a sdílení programu	24

- spolupracuje při tvorbě programu s další osobou a popisuje strukturu programu tak, aby ji druhá osoba pochopila, - prezentuje a sdílí svůj program, objasní jeho funkci a způsob použití.		
	3. Rezerva (opakování, samostatné práce)	4

Informační technologie – 4. ročník: celkem 26 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek, - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání, - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování, používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory, - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení, provede hromadný import nebo export dat, - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů, - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat, navrhuje číselníky a identifikátory dat, - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	1. Informační systémy a databáze - účel a charakteristika informačního systému nebo služby - veřejné nebo oborové informační systémy a služby - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému, - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) - export a import dat	16
Žák: - vytvoří tabulku s výpočtem podle zadání, - ověří správnost výpočtů a kontroluje souvislosti mezi jednotlivými částmi tabulky, - naformátuje tabulku podle zásad normy ČSN 01 6910 pro úpravu dokumentů zpracovaných textovými a tabulkovými editor, - vytvoří výstupní dokument určený k prezentaci nebo tisku (úprava vzhledu, grafy, poznámky).	2. Opakování k praktické maturitní zkoušce - případové úlohy a praktické použití tabulkového procesoru	10

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMIKA
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384 (12)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Ekonomika

- vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet,
- s ostatními ekonomickými předměty (účetnictví, právo) je základem odborného vzdělání,
- učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při podnikových činnostech, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání,
- předává žákům vědomosti o podnikání, podnikových činnostech, marketingu, prodejní činnosti, financování podniku, finančním trhu, hospodářské politice a místě národního hospodářství ve světové ekonomice,
- učí žáky základním ekonomickým dovednostem, které pak využívají v praxi,
- učí žáky využívat různé zdroje informací k doplnění svých znalostí a k vypracování jednoduchých samostatných úkolů.

Charakteristika učiva

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

1. ročník: třítydenní vyučovací hodiny

- Učivo 1. ročníku je zaměřeno na vysvětlení základních ekonomických pojmů, jako jsou podstata fungování tržní ekonomiky, vysvětlení a odlišení jednotlivých forem podnikání, charakteristika majetku a znalosti v oblasti lidských zdrojů.

2. ročník: třítydenní vyučovací hodiny

- Učivo je zaměřeno na prohloubení kapitoly lidských zdrojů – odměňování, dále se učivo zaměřuje na hlavní činnosti podnikatelských subjektů – výroba, prodej, služby a na další činnosti, a to marketing a management.

3. ročník: třítydenní vyučovací hodiny

- Třetí ročník je zaměřen na probírání učiva, které se týká daní a zákonného pojištění a finančního trhu.

4. ročník: třítydenní vyučovací hodiny

- Učivo je zaměřeno na finanční řízení podniku, dále prohlubuje znalosti v oblasti prodejní činnosti zaměřené na mezinárodní obchod. Učivo pokračuje v oblasti národního hospodářství, hospodářské politiky státu, světové ekonomiky a globálních aspektů světové ekonomiky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka ekonomiky směřuje k tomu, aby žák:

- měl důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti,
- volil efektivní a profesně správné způsoby uvažování, logicky přemýšlel a tvořil si vlastní úsudek,
- zkoumal a řešil praktické problémy a o výsledcích a řešení vedl diskuse,
- pracoval houževnatě, profesně dobře a pečlivě,
- osvojil si vhodné zásady pro vedení verbální i neverbální komunikace,
- formuloval své názory věcně, pojmově a formálně správně a náležitě je podkládal argumenty,
- využíval své ekonomické znalosti v praktickém životě, a to při řešení problémů v osobním i pracovním životě.

Pojetí výuky

V hodinách ekonomiky budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad navazující na texty učebnice a platné právní normy (např. daňové zákony, živnostenský zákon, občanský zákoník apod.) a doplňovaný problémovým vyučováním,
- jako základní výkladová učebnice slouží ve všech ročnících Ekonomika 1-4 od autorů Klínský, Münch, Barborová, Maxa dle aktuálního vydání, k dispozici je i elektronická verze těchto učebnic,
- referáty, při jejich zpracovávání využívají žáci odbornou literaturu, popřípadě internet,
- ve vhodných tematických celcích konkrétní příklady z reálné praxe,
- využití prostředků výpočetní techniky,
- vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím internetu a jejich aplikace při řešení úkolů, při zpracování informací se využívá vhodný software (EXCEL, WORD, ekonomický software),
- práce s aktuálními formuláři (žáci je získávají samostatně prostřednictvím internetu nebo příslušných institucí),
- diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí žáků z běžného života,
- samostatná, popř. skupinová práce,
- dle možností exkurze a přednášky odborníků z praxe (např. pracovníků bank, VZP, OSSZ, ČNB apod.), s nimiž jsou žáci schopni diskutovat na daná témata,
- uplatňování a využívání mezipředmětových vztahů (účetnictví, právo, praxe, integrovaný ekonomický předmět, informační technologie atd.),
- účast na školních i meziškolských ekonomických soutěžích, akcích pořádaných různými institucemi.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je prováděno systematicky po celý školní rok dle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Učitelé rozlišují hodnocení průběžné (v průběhu roku) a souhrnné (na konci pololetí). Hodnocení se provádí formou známky (klasifikace) a slovního vyjádření, které se žákům sděluje ústně. Nedílnou součástí hodnocení je sebehodnocení žáků. Způsob hodnocení sdělují žákům učitelé vždy na začátku školního roku ve vazbě na výukové předměty. K hodnocení žáka učitel přistupuje komplexně. Hodnocení žáka se nezaměřuje pouze na hodnocení jeho vědomostí, ale i na jeho schopnosti prezentovat své dovednosti a znalosti získané ve všeobecných i odborných předmětech, schopnosti komunikovat a spolupracovat v týmu, využívat informační a komunikační technologie v rámci výuky a vyhledávat informace, schopnosti využívat svých vědomostí v rámci mezipředmětových vztahů, získat a upevňovat klíčové a odborné kompetence v průběhu vzdělávání.

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky,
- schopnost navázat na ostatní odborné předměty.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného,
- jazyková stránka,
- samostatnost.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- výběr důležitých a aktuálních informací,
- vypracování a prezentace referátů na dané téma,
- zpracování samostatných projektů,
- práce s internetovými zdroji.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zejména studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných osob,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- nacházet souvislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- pracovat s elektronickou verzí učebnice Ekonomika 1-4,
- učit se používat nové aplikace,
- využívat AI dle stanovených pravidel,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný,
- ovládat funkce různých digitálních zařízení, softwaru a sítí a orientovat se v možnostech jejich využití, uvědomovat si jejich příležitosti, omezení, účinky a rizika,

- k práci s digitálními technologiemi přistupovat s rozmyslem, kriticky, ale i se zvědavostí, pracovat s nimi eticky, bezpečně, zodpovědně a podle daných pravidel,
- využívat digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji,
- bezpečně, efektivně a účelně pracovat s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě i komunikovat pomocí digitálních technologií,
- používat digitální technologie k podpoře svého aktivního občanství a zapojení do společnosti, na podporu spolupráce s ostatními i podporu kreativity k dosažení osobních, společenských, pracovních i podnikatelských cílů.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- byl připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení,
- hledal kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byl kriticky tolerantní,
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- dovedl se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- samostatně a aktivně poznával okolní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- nesl osobní odpovědnosti za vlastní život,
- naučil se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností,
- uvědomil si potřebu celoživotního učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj,
- získal přehled o globalizovaném světě práce a rozvoji pracovních příležitostí,
- naučil se vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání,
- naučil se efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli,

- seznámil se se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů,
- získal přehled o službách kariérového poradenství (individuální příprava na pracovní trh, svět vzdělání, svět práce, podpora státu ve sféře zaměstnanosti) a služby zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- se naučil používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,
- se naučil pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- Právo
- Účetnictví
- Ekonomická cvičení
- Matematika
- Informační technologie
- Praxe
- Písemná a elektronická komunikace
- Český jazyk a literatura
- Společenskovední seminář

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Ekonomika – 1. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - na příkladech z běžného života aplikuje základní pojmy, např. obětovaná příležitost, rovnovážná cena, - vysvětlí vznik tržní rovnováhy, důsledky působení trhu a úlohu zisku, - využívá digitální nástroje, např. Excel k tvorbě grafů nabídky a poptávky, znázorňuje tržní rovnováhu nebo modeluje ekonomický koloběh.	1. Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby a jejich uspokojování, vzácnost, obětovaná příležitost - racionální chování – výrobní faktory, ekonomický koloběh - podstata tržní ekonomiky (nabídka, poptávka, tržní rovnováha)	11
Žák - zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr, - pracuje s právními předpisy a rejstříky nebo výňatky z nich (např. občanským zákoníkem, živnostenským rejstříkem, obchodním rejstříkem), - na příkladu ukáže postup založení živnosti (a obchodní korporace), včetně odlišností druhů živností a obchodních společností, - odlišuje možnosti zrušení korporace, - odlišuje ziskové a neziskové organizace, - orientuje se v online podáních souvisejících se založením živnosti a registrací firem prostřednictvím datové schránky nebo Portálu občana, - vytváří a prezentuje podnikatelský záměr v digitální podobě.	2. Právní forma podnikání - podnikatelský záměr - živnost - právní formy obchodních korporací - založení/zahájení podnikání - ukončení podnikání - neziskové subjekty	18
Žák - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného majetku, - vysvětlí na příkladu postup pořízení materiálu včetně výběru vhodného dodavatele, - provádí základní propočty spotřeby materiálu a optimalizace zásob a nákupu, komentuje výsledky,	3. Oběžný majetek - členění, pořízení, skladování, spotřeba materiálu, optimalizace zásob a nákupu - oceňování zásob - obrát zásob	24

- vyhotoví základní doklady spojené se zásobami a vede karty zásob, - chápe význam digitálního řízení skladových zásob, - využívá jednoduché digitální kalkula-tory.		
Žák - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a jejich základní druhy, - provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití, efektivnosti investic a komentuje výsledky, - vede evidenci dlouhodobého majetku, - využívá tabulkové procesory k výpočtu odpisů dlouhodobého majetku, - hodnotí efektivitu investic pomocí dostupných kalkula-torů, např. ROI, doba návratnosti.	4. Dlouhodobý majetek - členění, opotřebení, odpisy, kapacity - pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku - oceňování - efektivnost investic	23
Žák - popíše, jak hledat vhodné zaměstnání a jak se o něj ucházet, - popíše, jak zaměstnavatel vybírá zaměstnance, - připraví se na přijímací pohovor v českém i v cizím jazyce, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, aplikuje je na typové příklady, - uvede povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při zajišťování bezpečnosti práce a požární prevenci, - aplikuje znalosti bezpečnostních předpisů a bezpečnostních rizik na konkrétní situace (např. ve své škole), - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce, - popíše na příkladech možnosti ukončení pracovního poměru, navrhne řešení typové situace při ukončení pracovního poměru, - umí efektivně využívat online pracovní portály, - zná základní pravidla online komunikace mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, včetně etiky a zabezpečení informací (e-mail, MS Teams).	5. Lidské zdroje - hledání zaměstnání - zdroje nových zaměstnanců, výběr zaměstnanců - vznik, změny a ukončení pracovního poměru - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce - práce konané mimo pracovní poměr - práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, kolektivní vyjednávání	26

Ekonomika – 2. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vysvětlí strukturu mzdy, - provádí výpočty všech složek mzdy včetně zdanění s využitím znalostí o zákonné úpravě mezd, - vyhledává na oficiálních portálech např. ČSSZ, MPSV, Finanční správa aktuální informace k mzdovým předpisům, sazbám pojistného, - využívá online mzdové kalkulačky (Peníze.cz, Finance.cz).	1. Mzdy a mzdové výpočty - mzdové předpisy, formy + složky mzdy - náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění - hrubá a čistá mzda - sociální a zdravotní pojištění - daň z příjmů ze závislé činnosti	17
Žák - srovná sdílenou ekonomiku s tradičními formami podnikání, - popíše, jak je zajištěna péče o jakost, - provede jednoduché vyhodnocení efektivity, - popíše ekologické souvislosti výrobní činnosti, - charakterizuje typy výroby a organizaci výrobního procesu, - stanoví cenu výrobce jako součet nákladů, zisku a daní, - charakterizuje spektrum služeb, - zná platformy, které umožňují sdílení zdrojů (Uber, Airbnb), - základní porozumění otázkám kybernetické bezpečnosti.	2. Hlavní činnost - oblasti hlavní činnosti, sdílená ekonomika - koncept společenské odpovědnosti (CSR) - péče o jakost - výrobní činnost a služby	20
Žák - na příkladu popíše průběh obchodního případu, uvede používané doklady, - provede kalkulaci prodejní ceny maloobchodu, - kriticky posoudí nabídku výrobku či služby (na základě vlastních či vyhledaných informací), - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení, - v příkladu ukáže postup reklamace a správný postup jejího řešení,	3. Prodejní činnost - velkoobchod a maloobchod - kupní smlouva, (včetně dodacích a platebních podmínek, všeobecné podmínky), smlouva o dílo - průběh prodejní činnosti v tuzemsku - ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky - realizace dodávky – expedice, doprava, pojištění - závady plnění, odpovědnost za vady	25

- schopnost vyhledávat a analyzovat data o zákaznících a trhu.		
Žák - vysvětlí cílený a individualizovaný marketing, - na příkladech aplikuje poznatky o nástrojích marketingu, např. úrovně produktu, stanovení ceny (včetně nastavení a cenových triků), volba prodejní cesty a vhodné propagace (komunikace), - schopnost spravovat kampaně na platformách jako Facebook, Instagram nebo LinkedIn, - tvorba efektivních e-mailových kampaní pro oslovení zákazníků, - na příkladech ukáže využití současných marketingových technik (např. guerilla, viral) a digitálních komunikačních technik.	4. Marketing - podstata marketingu, průzkum trhu - cílený marketing (segmentace, targeting, positioning) - individualizovaný marketing (zejména CRM) - marketingové analýzy - produkt, cena, distribuce, propagace - digitální komunikační techniky	20
Žák - provede propočty související se sestavováním a kontrolou plánu, - graficky vyjádří a zhodnotí organizační strukturu, - zhodnotí využití motivačních nástrojů, - využije základní rozhodovací metody, - zná pravidla ochrany soukromí, autorských práv a bezpečného používání digitálních technologií, - vytváří prezentační a strategické dokumenty, - zná základní informace online komunikace a vedení týmu v digitálním prostředí, - dokáže analyzovat současné trendy managementu pomocí digitálních zdrojů, - analyzuje příklady firemní kultury jejich prezentaci v digitálním prostředí.	5. Management - plánování, organizování - motivace a vedení lidí - kontrola - rozhodování - současné trendy managementu - firemní kultura	20

Ekonomika – 3. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozlišuje daně přímé a nepřímé, - vypočte daňovou povinnost k DPH s využitím samovyměření daně, - pracuje se zákonem o dani z příjmu, - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob a dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně, - propočítá sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele a zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, - na příkladu popíše stanovení daňové povinnosti k dani silniční, z nemovitých věcí a spotřebním daním, či je vypočte, - používá digitální kalkulačky a nástroje pro výpočet daní a pojištění, - ovládá základní práce s interaktivními formuláři a elektronickým podáním, - rozumí významu ochrany osobních a daňových dat.	1. Soustava daní a zákonného pojištění - soustava daní, přímé a nepřímé daně - daňová správa ČR - DPH - spotřební a ekologické daně - daně z příjmů - srážková daň - majetkové daně (silniční daň, daň z nemovitých věcí) - zdravotní a sociální pojištění	52
Žák - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů a obchodování s nimi, - vysvětlí používání platebních nástrojů či finančních technologií, ukáže využití v modelovém příkladu, - provádí výpočty s kursovním lístkem, - provádí výpočty jednoduchého, složeného a anuitního úročení (např. s pomocí webové aplikace), - posoudí na vybraném finančním produktu, zda splňuje požadavky ochrany spotřebitele, - při výpočtech zahrnuje i poplatky za finanční služby, - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby, - chápe principy elektronického bankovníctví, QR plateb, mobilních plateb, virtuálních peněženek,	2. Finanční trh - pojem, členění, subjekty finančního trhu, ochrana spotřebitele, finanční technologie - peníze, virtuální peníze, cenné papíry, burza - cena finančních produktů (poplatky, úroky) - platební styk - vklady a spoření (včetně stavebního a penzijního) - úvěry - pojištění a pojistná smlouva	50

- učí se rozpoznat rizikové nabídky online, zná základní práva spotřebitele, umí vyhodnotit bezpečnost online produktů.		
---	--	--

Ekonomika – 4. ročník: celkem 78 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Počet hodin
Žák - provádí jednoduché výpočty spojené se snižováním nákladů, zvyšováním tržeb, - vysvětlí vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje, komentuje výsledky, - sestavuje kalkulace úplných nákladů, neúplných nákladů a interpretuje výsledky, - zpracuje jednoduchý rozpočet, - odliší vlastní a cizí zdroje krátkodobé a dlouhodobé, - vypočítá rentabilitu a výsledek interpretuje, - na příkladu vysvětlí podstatu cash-flow, - na příkladu vysvětlí protikladnost výnosu a rizika, - vyhledávání a porovnávání finančních zdrojů online, - používá interaktivní schémata nebo simulační hry, které ukazují vztahy mezi časem, rizikem a výnosem ve finančním rozhodování.	1. Financování podniku - náklady, výnosy – dva pohledy finančního řízení (zisk, platební schopnost) - náklady – členění, možnosti snižování - výnosy – členění, možnosti zvyšování - kalkulace úplných a neúplných nákladů - rozpočty - zdroje financování – vlastní kapitál, cizí zdroje - krátkodobé financování – zdroje, pracovní kapitál, řízení likvidity a solvence - dlouhodobé financování, cash flow - čas, výnos, riziko a likvidita ve finančním řízení	22
Žák - charakterizuje sektory a odvětví národního hospodářství, - uvede řídicí orgány národního hospodářství, - komentuje aktuální stav ukazatelů NH a veřejného dluhu, - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky a na příkladu ukáže, jak se jim bránit, - vysvětlí příčiny nezaměstnanosti, - na příkladech ukáže, jak se projevuje stínová ekonomika, veřejné statky, externality, monopol, - odliší cíle expanzivní a restriktivní politiky, - vypočte nárok na vybranou sociální dávku (například za pomoci kalkulaček na internetu),	2. Národní hospodářství a hospodářská politika - uspořádání národního hospodářství - ukazatele úrovně NH (HDP, inflace, platební bilance a nezaměstnanost) - funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu - soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh - hospodářská politika, politika expanzivní a restriktivní, vnitřní měnová politika, fiskální politika - sociální politika	22

- využívá oficiální weby např. ČSÚ, ČNB, Ministerstvo financí, Eurostat k získání aktuálních údajů o HDP, inflaci, nezaměstnanosti, veřejném dluhu a umí je porovnat v čase i mezi státy.		
Žák - uvede důvody exportu a importu, - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení, - provede kalkulaci prodejní ceny do zahraničí, - orientuje se v používaných dokladech a průběhu obchodního případu uvnitř EU a vůči třetím zemím, - vysvětlí dodací podmínky, platební podmínky a postup celního řízení, - srovná liberalismus a protekcionismus, - posoudí dopad cel, společného trhu a změn měnového kurzu na ekonomiku, - na příkladu ukáže, jak se globalizace projevuje v každodenním životě, - popíše vliv geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky, - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich, - umí vyhledávat informace o mezinárodním obchodě a světové ekonomie z důvěryhodných zdrojů, umí pracovat s weby institucí jako např. Světová banka, WTO, Evropská komise.	3. Mezinárodní obchod a světová ekonomika - důvody mezinárodního obchodu - průběh prodejní činnosti mimo ČR - kupní smlouva do zahraničí – dodací a platební podmínky, všeobecné podmínky - protekcionismus a liberalismus - vnější obchodní a měnová politika - ekonomická integrace, strukturální fondy - globální aspekty světové ekonomiky	20
Žák - samostatně zpracuje maturitní témata (možno využít formy prezentace v programu PowerPoint), - průběžně zpracovává zadané příklady z jednotlivých oblastí, které využije jako přípravu pro maturitní zkoušku.	4. Příprava na maturitní zkoušku - trh a jeho zákony - právní formy podnikání - oběžný a dlouhodobý majetek - lidské zdroje a odměňování - hlavní činnosti - marketing a management - soustava daní a zákonného pojištění - finanční trh - financování podniku - národní a světové hospodářství - hospodářská politika	14

Název vyučovacího předmětu:	ÚČETNICTVÍ
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	196 (6)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Smyslem předmětu Účetnictví je rozvíjet základní ekonomické myšlení žáků. Významným úkolem předmětu je naučit žáky efektivně ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě. Předmět účetnictví vede žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních ekonomických informací. Nedílnou součástí předmětu je využívání základních znalostí právních norem týkajících se účetnictví a uvědomování si následků z jejich nedodržování. Cílem předmětu je vypěstovat v žácích schopnosti hodnotit číselné údaje získané účetnictvím pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce.

Předmět Účetnictví spolu s ekonomikou a právní naukou jsou považovány za stěžejní ekonomické předměty a tvoří osu odborného vzdělávání na ekonomickém lyceum.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno především na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z něho mohli absolventi vycházet při své činnosti a správně se orientovat v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

2. ročník: 2 hodiny týdně

- Učivo objasňuje podstatu a význam účetnictví, práci s účetními doklady, majetek podniku a zdroje financování podniku, základy podvojného účetnictví a účtování na syntetických účtech.

3. ročník: 3 hodiny týdně

- Učivo objasňuje účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých finančních zdrojů, zúčtovacích vztahů

4. ročník – 4 hodiny týdně

- Učivo objasňuje účtování kapitálových účtů a dlouhodobých závazků, sestavení účetní uzávěrky a závěrky, daňovou evidenci.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka účetnictví směřuje k tomu, aby žák:

- budoval sebedůvěru ve vlastní odborné znalosti i dovednosti a přijímal odpovědnost za svá rozhodnutí,
- rozvíjel profesní skepticismus – ověřoval údaje, kladl otázky a formoval si kritický úsudek nad účetními informacemi,
- oceňoval a uplatňoval etické principy účetní profese – přesnost, objektivnost, důvěrnost a transparentnost,
- chápal širší dopad účetních rozhodnutí na podnik, zaměstnance, veřejnost i životní prostředí a přijímal jej jako kritérium své práce,

- pěstoval pečlivost, systematickosti a houževnatost při vedení účetních záznamů a plnění termínů,
- aktivně využíval poznatky z psychologie a sociální komunikace v jednání s klienty, kolegy, auditory a dalšími partnery,
- vedl kultivovanou verbální i neverbální komunikaci, srozumitelně prezentoval účetní údaje a obhajoval své závěry argumentačně správným způsobem,
- řešil reálné účetní problémy, diskutoval o možných postupech a vyhodnocoval jejich rizika a přínosy,
- přijímal digitální inovace v účetnictví, hodnotil jejich užitečnost i potenciální hrozby a upřednostňoval bezpečné zacházení s daty,
- rozvíjel týmovou spolupráci, respektoval různé profesní role a konstruktivně řešil konfliktní situace,
- projevoval ochotu k celoživotnímu učení a sledování legislativních změn, aby udržoval své znalosti aktuální,
- upřednostňoval férovost a právní soulad při zpracování účetních operací a přispíval k pozitivnímu obrazu profese v očích veřejnosti.

Pojetí výuky

Základní metody výuky jsou vysvětlování a výklad. Rozhovorem se žáky se odvozují postupy účtování a následuje praktické procvičování. Žáci při práci využívají účtový rozvrh, provádějí účetní zápisy do účetních knih, vyhledávají aktuální informace na internetu nebo v odborných časopisech. Zjištěné informace žáci posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů a jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce.

K výuce jsou ve všech ročnících využívány odborné publikace – učebnice, pracovní sešit a sbírka příkladů od autora Ing. Pavla Štohl, společně s e-learningovými kurzy na webových stránkách www.e-learning.stohl-znojmo.cz. Žáci 4. ročníků mají navíc možnost využívat publikaci Maturitní okruhy z účetnictví.

V průběhu studia zpracovávají žáci souvislé příklady, jejichž zadání vychází z účetní praxe, zjištěné výsledky interpretují, kriticky posuzují, hledají klady a zápory a navrhují varianty řešení pro ekonomické rozhodování. Učitel by měl u žáků vytvořit přesvědčení, že účetnictví má nezastupitelné místo při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení podniku. V rámci mezipředmětových vztahů žáci tyto skutečnosti prakticky realizují a ověřují si tak kompetence získané v předmětu účetnictví.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- odborná správnost použitých účetních pojmů a postupů,
- logická struktura výkladu, návaznost a srozumitelnost myšlenek,
- schopnost reagovat na doplňující otázky a obhájit vlastní závěry v souladu s legislativou a etickými normami.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- správnost a úplnost účetních zápisů, výpočtů a dokladů,
- struktura a přehlednost řešení,
- analýza zadání a schopnost převést informace z dokladů do účetních záznamů.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- aktivní zapojení do odborných diskusí a týmových úkolů (případové studie),
- samostatnost, pečlivost a spolehlivost při řešení praktických úloh a projektů,
- sebereflexi a otevřenost k přijímání zpětné vazby.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje (např. při řešení sporných účetních postupů),
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata (faktury, interní účetní doklady, zápisy z inventur),
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii (správné účetní názvosloví a zkratky),
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání,
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyhledávat, třídit a kriticky posuzovat finanční a legislativní informace z online zdrojů, převádět je do elektronických dokumentů a správně citovat jejich původ,
- respektovat zásady ochrany osobních údajů, nastavovat silná hesla a vědět, jak bezpečně sdílet citlivé finanční informace,

- sledovat trendy (cloud, AI) a posuzovat jejich přínosy i rizika pro transparentnost účetnictví, zaměstnanost a udržitelnost,
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života,
- využívat digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy,
- ovládat funkce různých digitálních zařízení, softwaru a sítí a orientovat se v možnostech jejich využití, uvědomovat si jejich příležitosti, omezení, účinky a rizika.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- přistupoval aktivně a tvořivě k budování své profesní kariéry,
- přijímal osobní odpovědnost při rozhodování,
- rozvíjel své komunikační dovednosti a schopnosti sebeprezentace,
- projevoval otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- získával data a informace z různých online zdrojů, ověřoval jejich spolehlivost a úplnost a správně je interpretoval,
- přizpůsoboval organizaci a uchovávání dat a dokumentů účelu práce, systematicky je třídil a zálohoval,
- znal a uplatňoval právní normy v digitálním prostředí, zejména předpisy k ochraně osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti,
- komunikoval a spolupracoval prostřednictvím vhodných digitálních nástrojů, sdílel data a informace a přizpůsoboval způsob komunikace danému odbornému kontextu.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Písemná a elektronická komunikace
- Informační technologie
- Právo
- Ekonomická cvičení
- Ekonomický seminář

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Účetnictví – 2. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - chápe funkci zpracovávaných informací.	1. Úvod - podstata a význam účetnictví - právní úprava účetnictví - účetní soustavy - finanční a manažerské účetnictví	4
Žák - ověří náležitosti dokladů, - provede likvidaci účetních dokladů, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	2. Účetní doklady - význam, druhy - náležitosti - praktické vyhotovování - oběh úč. dokladů a postup při jejich zpracování	6
Žák - chápe podstatu zpracovávaných informací, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	3. Majetek podniku a zdroje financování majetku - majetek a jeho formy - zdroje financování majetku - inventura majetku a závazků	5
Žák - sestaví jednoduchou rozvahu, - chápe vztahy mezi aktivy a pasívy, - zachytí změny na účtech, - pochopí podstatu podvojného zápisu, - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti, - chápe postup účtování během účetního období, - řeší jednoduchý příklad, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	4. Základy podvojného účetnictví - rozvaha - změny rozvahových položek - rozvahové a výsledkové účty - podvojný účetní zápis, obraty a zůstatky na účtech - účty syntetické a analytické evidence - procvičování účtování na rozvahových a výsledkových účtech	16
Žák - orientuje se v právních normách o účetnictví, - pracuje s účetní osnovou, - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly, - provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví.	5. Soustava účtů, účetní zápisy, účetní knihy - organizace účetnictví - účetní zápisy, kontrola správnosti a opravy účetních zápisů - účetní knihy	5

Žák - chápe účetní doklad jako zdroj informací, - umí vyhotovit odpovídající účetní doklady, - účtuje základní operace v syntetické evidenci, - rozumí základní analytické evidenci, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy, e-sbírka a e-pracovní sešit ZÚ (e-learning.stohl-znojmo.cz).	6. Základy účtování na syntetických účtech - peněžních prostředků - materiálu - dlouhodobý majetek - mezd - výrobků - zboží - nákladů a výnosů	32
--	--	-----------

Účetnictví – 3. ročník: celkem 102 hod. (3 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - zopakuje učivo z druhého ročníku.	1. Opakovací příklad - pokladna - pohledávky a závazky, bankovní výpisy - dlouhodobý majetek - zásoby - mzdy a zaměstnanci	10
Žák - účtuje způsobem A i B podle dokladů, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - posoudí vhodnost volby způsobu účtování a oceňování zásob, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy, e-sbírka a e-pracovní sešit FÚ (e-learning.stohl-znojmo.cz).	2. Zásoby - druhy, oceňování - reklamace, prodej, inventarizační rozdíly - metoda A a B - materiál na cestě a nevyfakturované dodávky - účtování zboží - zásoby vlastní výroby	25
Žák - účtuje podle dokladů – pořízení, vyřazení, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - posoudí vhodnost volby způsobu odepisování, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy, e-sbírka a e-pracovní sešit FÚ (e-learning.stohl-znojmo.cz).	3. Dlouhodobý majetek - členění a oceňování - odepisování - pořizování a vyřazování DM - AE	25
Žák - vyhotoví pokladní doklady, - účtuje podle výpisů z bankovních účtů a pokladních dokladů, - vypočte a zaúčtuje kurzové rozdíly.	4. Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje - pokladna - ceniny - bankovní účty a úvěry	8
Žák - zpracuje faktury, vede knihy faktur a účtuje nákup a prodej v cizí měně, - účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi,	5. Zúčtovací vztahy - charakteristika účtů 3. účtovací třídy - poskytnuté a přijaté provozní zálohy - pohledávky a závazky v cizí měně - směňky	34

- účtuje další závazky a pohledávky z obchodního styku, - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, - účtuje mzdy, zákonné pojištění a daň z příjmů ze závislé činnosti, - chápe vazby na státní rozpočet, - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, - rozliší zaměstnance a společníka, - podle obsahu je schopen určit pohledávku či závazek, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy, e-sbírka a e-pracovní sešit FÚ (e-learning.stohl-znojmo.cz).	- zúčtování se zaměstnanci, společníky	
--	--	--

Účetnictví – 4. ročník: celkem 104 hod. (4 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, - chápe vazby na státní rozpočet, - chápe smysl a účtování dotací.	1. Zúčtovací vztahy - zúčtování daní a dotací - neuhrazené pohledávky v účetnictví	6
Žák - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování, - účtuje zvýšení základního kapitálu, - aplikuje ustanovení příslušné právní normy, - vypočte výši vlastního kapitálu.	2. Kapitálové účty a dlouhodobé závazky - charakteristika účtů - právní formy podnikání - základní kapitál a ostatní složky - účtování individ. podnikatele - dlouhodobé cizí zdroje	22
Žák - aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů, - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví, - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového, vyhledá v zákoně o daních z příjmů, - pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění výsledku hospodaření, - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů, - účtuje finanční leasing.	3. Náklady a výnosy, časové rozlišování, finanční leasing - charakteristika - účtování nákladů a výnosů - časové rozlišování nákladů a výnosů - finanční leasing	20
Žák - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví, - při určování uzávěrkových operací respektuje obecné účetní zásady, - provádí účetní uzávěrku, - vypočte hrubý účetní výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, - transformuje účetní výsledek na daňový základ a dále upravuje základ daně, - uzavře rozvahové a výsledkové účty, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	4. Účetní uzávěrka - inventarizace - uzávěrkové operace - zjištění HV - výpočet DzP - uzávěrka účtů	26

Žák - orientuje se v účetních výkazech, - sestaví účetní výkazy, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	5. Účetní závěrka - význam a charakteristika účetní závěrky - rozvaha, výkaz zisků a ztrát - příloha k účetním výkazům	16
Žák - určí osoby oprávněné vést daňovou evidenci, - vede daňovou evidenci, - vypočte daň z příjmů fyzických osob, - využívá moderní výuku skrze e-learningové kurzy (e-learning.stohl-znojmo.cz).	6. Daňová evidence - charakteristika - deník příjmů a výdajů - evidence majetku a závazků	6
Žák - se připravuje na praktickou odbornou zkoušku a ústní maturitní zkoušku, - opakuje učivo probírané v rámci celého studia.	7. Opakování maturitních témat - učivo 2.-4. ročníku	8

Název vyučovacího předmětu:	PRÁVO
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	94 (3)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Právo tvoří spolu s předměty ekonomika a účetnictví povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání. Jde o stěžejní předmět, který rozvíjí a doplňuje znalosti získané ve společenskovedních a odborných ekonomických předmětech.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí, aby žáci zejména:

- chápali nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry,
- uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů,
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a využívali,
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces,
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu,
- chápali význam médií pro práci v právní problematice.

Charakteristika učiva

Předmět poskytuje přehled o systému práva a právním řádu ČR, utváří právní vědomí na potřebné úrovni a vede žáky k dodržování právních norem. Žáci se učí orientovat v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného, správního a v mediálních informacích o právní problematice.

Obsahem učiva jsou základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému České republiky a pro aplikaci na typické situace.

Předmět taktéž přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví v dotaci 2 hodiny týdně ve 3. ročníku a 1 hodina týdně ve 4. ročníku.

Směřování výuky práva v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Výuka Práva směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel úctu k právnímu řádu a spravedlnosti jako základním hodnotám demokratické společnosti,
- chápal význam odpovědnosti za vlastní jednání a byl veden k dodržování právních a etických norem,
- formoval si právní vědomí a respektoval práva druhých i princip rovnosti před zákonem,
- dokázal rozlišovat mezi právním a morálním jednáním a reflektoval etické rozměry právních rozhodnutí,

- projevoval tolerantní a aktivní přístup k občanskému životu, byl schopen se rozhodovat informovaně a zodpovědně,
- vnímal právní pravidla jako prostředek ochrany důstojnosti člověka a fungování společnosti.

Pojetí výuky

Základní metoda výkladu je doplněna o práci s médií a o individuální práci se softwarem. Žáci pracují s textem právního předpisu a vyhledávají konkrétní ustanovení. Žáci využívají digitální technologie. Pomocí internetu žáci (individuálně nebo ve skupinách) získávají další informace, jedná se především o činnost státních orgánů, informace z obchodního a živnostenského rejstříku, obchodního věstníku aj.

Žáci pracují s autentickými právními písemnostmi vypracovanými v předmětu PEK. V oblasti pracovního práva, např. pracovní smlouvu, výpověď, dohodu o ukončení pracovního poměru dále využívají písemnosti z oblasti obchodních závazkových vztahů.

Žáci pracují s denním a odborným tiskem a internetem, ze kterého zpracovávají prezentaci tématu. Při prezentaci je kladen důraz na počítačové zpracování a využití projekce při podání tématu z oblasti práva.

Motivaci a zájem žáků o předmět podporuje možnost zúčastnit se školní, meziškolní a celostátní soutěže v ekonomických znalostech a dovednostech Ekonomický tým.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva.

Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány testy. Při nich je kladen důraz na věcnou správnost a pohotovost výběru odpovědi.

Součástí hodnocení je i individuální práce žáků. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáků v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- dále se vzdělávat,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- kriticky ověřovat věrohodnost zdrojů a orientovat se v digitálních službách státu a územní samosprávě,
- utvářet si a rozvíjet etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí,
- rozvíjet a uplatňovat odpovědné chování a jednání v digitálním světě,
- zapojovat se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- posuzovat přínosy a rizika digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel znalosti a dovednosti potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání,
- dokázal využívat nabyté právní znalosti a dovednosti k argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života,
- pěstoval sebeodpovědnost, hledal kompromisy mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností,
- budoval odpovědný vztah k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- si průběžně uvědomoval význam učiva (např. učiva o právních aspektech pracovního poměru, soukromého podnikání atd.) pro své úspěšné rozhodování o dalším vzdělávání a kariéře.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- si uvědomoval důležitost péče o zdraví a bezpečnost při výkonu práce.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- kriticky pracoval s informačními zdroji a přistupoval odpovědně k jejich vytváření,
- se aktivně zapojoval do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- se seznamoval s digitálními službami státu, veřejné správy, územní samosprávy, komerčního i neziskového sektoru a využíval je v reálných nebo modelových situacích,
- si utvářel a rozvíjel etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí,
- rozvíjel a uplatňoval odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Mezipředmětové vztahy

- Informační technologie
- Ekonomika
- Občanská nauka
- Písemná a elektronická komunikace

Realizace odborných kompetencí

Právo – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - odůvodní význam práv ve společnosti, - uvede příklad historických právních norem.	1. Úvod do předmětu - seznámení s učebním plánem, podklady a hodnocení studia, bezpečnost práce - zamyšlení nad smyslem předmětu, historický úvod	2
Žák - vysvětlí základní pojmy, - uvede příklady právní ochrany, - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy právních předpisů a vztahy mezi nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně, základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, seznámí se s digitálními službami veřejné správy (státní správy) a je veden k jejich využívání, - vede příklady právních vztahů a jejich prvků.	2. Základy práva - právo a stát - právní řád - zákonnost a právní vědomí, právní normy - druhy právních norem, publikace a forma právních předpisů - platnost, účinnost a působnost právních předpisů - právní vztahy a skutečnosti - realizace a aplikace práva, systém práva - právo veřejné a soukromé, právo a spravedlnost, základní právní oblasti	10

Žák - na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, - vyhledá v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod příslušné ustanovení, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci, - seznámí se s digitálními službami veřejné správy (státní správy) a komor a je veden k jejich využívání, - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost soudů, advokacie a notářství.	3. Ústavní právo - ústavní právo a ústava obecně - prameny ústavního práva – ústava, charakteristika základních mocí - nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka a územní samospráva - listina základních práv a svobod - veřejný ochránce práv, notáři a advokáti	10
Žák - na konkrétním případě demonstruje konkrétní správní vztah, - uvede orgány obce a kraje, popíše jejich funkci, - na příkladu ukáže postup při správním řízení, projednávání přestupků, - seznámí se s digitálními službami veřejné správy (územní samosprávy) a je veden k jejich využívání.	4. Správní právo - prameny správního práva - obce a kraje - správní řád	4
Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v trestním zákoně, - odliší trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - rozvíjí právní vědomí pro situace v digitálním prostředí, - popíše činnost policie, orientuje se v průběhu trestního řízení, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství, - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání apod.).	5. Trestní právo - pojem, prameny a účel trestního práva - trestní právo hmotné – trestné činy a jejich pachatelé, podmínky trestní odpovědnosti, tresty a ochranná opatření - trestní odpovědnost mladistvých, skutkové podstaty trestných činů - trestní odpovědnost právnických osob - trestní právo procesní – orgány činné v trestním řízení, průběh trestního řízení	12

Žák - diskutuje nad zásadami občanského práva, - orientuje se v občanském zákoníku, - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - rozvíjí právní vědomí pro situace v digitálním prostředí, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - vyhledá příslušná ustanovení v zákoně o rodině, - zná práva a povinnosti mezi dětmi, rodiči a manželi, ví, kde má o této oblasti hledat informace nebo pomoc ve svých problémech.	6. Občanské právo I - pojem, zásady a prameny občanského práva - osoby – členění, charakteristika fyzické osoby - rodinné právo – pojem, zásady a prameny - manželství, rodina a příbuzenstvo – bydlení, majetkové právo manželů a zánik manželství - vztahy mezi rodiči a dětmi – náhradní rodinná péče, sociálně-právní ochrana dětí a vyživovací povinnost	8
Žák - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, orientuje se ve členění práva v občanském zákoníku, - charakterizuje právnickou osobu, - popíše a odliší založení a vznik, zrušení a zánik obchodních korporací, popíše obsah společenské smlouvy, - orientuje se ve výpisu z obchodního rejstříku, seznámí se s digitálními službami veřejné správy (státní správy), komerčního i neziskového sektoru a je veden k jejich využívání, - charakterizuje jednotlivé typy právnických osob upravené v zákoně o obchodních korporacích (zákon o obchodních společnostech a družstvech), - posoudí případy nekalé soutěže, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a z vlastnického práva, - uvede předpoklady dědictví a druhy dědění a vyhledá v občanském zákoníku právní úpravu dědění, - na příkladech rozliší podstatné a nepodstatné části smluv, vysvětlí práva a povinnosti smluvních stran, - posoudí možnost odstoupení od smlouvy nebo důsledky změn závazků,	7. Občanské právo II - právnická osoba – ustanovení, rozlišení, působení, jednání a zrušení - typy podle občanského zákoníku – korporace, fundace a ústavy - typy podle zákona o obchodních korporacích – obchodní společnosti a družstva - obchodní korporace – založení, vznik, orgány, zrušení a zánik - obchodní rejstřík - společenství, která nejsou obchodními korporacemi – konsorcium a holding - typy společností upravené v zákoně o obchodních korporacích – veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručním omezeným a akciová společnost - družstva - podnikání – základní pojmy, konkurence a nekalá soutěž - majetkové právo – rozlišení, právní pojetí věci a majetku, hmotné a nehmotné věci - absolutní majetková práva – věcná práva k věcem vlastním	22

- orientuje se v kupní smlouvě a smlouvě o dílo, - dovede posoudit oprávnění požadavku na náhradu škody, - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace.	(vlastnictví, spoluvlastnictví a právo duševního vlastnictví) - absolutní majetková práva – věcná práva k věcem cizím (právo stavby, věcná břemena – služebnosti, zástavní právo) a dědické právo - relativní majetková práva – obecná ustanovení o závazcích (obsah závazku, vznik závazku – smlouva, jiné právní jednání či jiné právní skutečnosti, změny závazku, zajištění, zánik a odpovědnost za vadu) - relativní majetková práva – závazky z právních jednání (daroování, koupě, směna, nájem, pacht, dílo, licence, výprosa, výpůjčka, zápůjčka a úvěr) a závazky z protiprávních jednání (odpovědnost za škodu a za nemajetkovou újmu, bezdůvodné obohacení a nekalá soutěž)	
--	--	--

Právo – 4. ročník: celkem 26 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vyhledá příslušná ustanovení v živnostenském zákoně, seznámí se s digitálními službami veřejné správy (státní správy) a je veden k jejich využívání, - vysvětlí, co je a co není živnost, - uvede podmínky provozování živnosti, - vymezí překážky provozu živnosti, - vyhledá příslušná ustanovení v živnostenském zákoně, - charakterizuje jednotlivé druhy živností, - rozliší ohlašovací a koncesovanou živnost, - na příkladu ukáže postup získání živnostenského oprávnění.	1. Živnostenské právo - pojem a prameny živnostenského práva - živnosti – rozlišení z hlediska předmětu podnikání a formy živnostenského oprávnění - provozování živností – podmínky, zánik a zrušení - živnostenský rejstřík - živnostenská správa – orgány a jejich činnost	6
Žák - popíše průběh občanského soudního řízení, - orientuje se v opravných prostředcích, - vysvětlí podmínky exekuce, - umí se pracovat s insolvenčním rejstříkem, seznámí se s digitálními službami veřejné správy (státní správy) a komor a je veden k jejich využívání.	2. Občanské soudní řízení - pojem a prameny občanského soudního řízení - průběh občanského soudního řízení – první stupeň řízení, opravné prostředky a výkon rozhodnutí - úpadek a insolvenční řízení - správní soudnictví a postavení soudců	7
Žák - vysvětlím hlavní význam sdružení evropských zemí, - zná organizační strukturu unie, - chápe rozdíl mezi primárním a sekundárním právem EU.	3. Právo Evropské unie - charakteristika Evropské unie - organizační struktura - právní řád - formy sekundární práva - právní ochrana v Evropské unii	5
Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele a uvede, jak se bránit proti tomu, co je v rozporu s právní úpravou, - popíše povinné i další náležitosti pracovní smlouvy,	4. Pracovní právo - pojem a prameny pracovního práva - právo na zaměstnání, účastníci pracovněprávních vztahů - pracovní poměr – vymezení, vznik, smlouva, změny a skončení - pracovní posudky, potvrzení a odstupné	8

- vyhotoví žádost o uzavření pracovního poměru, životopis a pracovní smlouvu, - uvede způsoby skončení pracovněprávního vztahu, - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele i zaměstnance, - vyhotoví písemnosti při ukončení pracovního poměru, - posoudí nárok zaměstnance na dovolenou, posoudí odlišnost pracovních podmínek pro ženy a mladistvé.	- práce konané mimo pracovní poměr - pracovní řád, povinnosti zaměstnanců, pracovní doba - dovolená, odměňování práce a náhrady mzdy při překážkách práce - bezpečnost a ochrana zdraví při práci - pracovní podmínky žen a mladistvých - odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu	
--	--	--

Název vyučovacího předmětu:

PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

102 (3)

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Dosažení kvality práce na počítači a zvýšení produktivity práce žáků v hodinách písemné a elektronické komunikace, je cílem tohoto předmětu. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné, a především gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s doporučenou normou pro úpravu písemností.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do ročníků s následující týdenní hodinovou dotací:

- 1. ročník: 2 hodiny,
- 2. ročník: 1 hodina.

Do prvního ročníku je zařazen tematický celek Základy psaní na klávesnici. Žáci se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou s pomocí učebnice a výukového programu ATF. Žáci se naučí pořizovat záznam podle přímého diktátu a opisovat cizojazyčné texty. Žáci se naučí zpracovávat text v textovém editoru s využitím korekturních znamének. Dále se žáci naučí základní normalizovanou úpravu písemností podle ČSN 01 6910.

Ve druhém ročníku navazují tematické celky Obchodní dopisy a Komunikace v obchodním styku, Žádosti, Personální písemnosti, Písemnosti při organizování a řízení podniku, Písemnosti osobního charakteru, Právní písemnosti. Žáci se naučí psát adresy na dopisní papíry i na obálky. Naučí se vyhotovovat písemnosti v obchodně hospodářském styku. Žáci vypracovávají dopisy typu žádosti a stížnosti občanů organizací. Žáci stylizují a vypracovávají písemnosti vznikající při poradách, pracovních cestách, osobní dopisy vedoucích pracovníků, vyhotovují písemnosti před nástupem pracovníka do zaměstnání, písemnosti po odchodu pracovníka ze zaměstnání. Žáci se naučí vyhotovit i jednoduché právní písemnosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka písemné a elektronické komunikace směřuje k tomu, aby žák:

- důvěřoval ve vlastní schopnosti a dovednosti,
- volil efektivní a správné způsoby uvažování, logicky přemýšlel a tvořil si vlastní úsudek,
- aplikoval znalosti z oblasti elektronické komunikace v odborné složce vzdělávání,
- zkoumal a řešil praktické problémy a o výsledcích a řešeních vedl diskuse,
- pracoval houževnatě, profesně dobře a pečlivě,
- osvojil si vhodné zásady při elektronické komunikaci,

- formuloval své názory věcně, pojmově a formálně správně, náležitě je podkládal argumenty a debatoval o nich s partnery,
- využíval znalosti z oblasti písemné komunikace v praktickém životě – ve styku s jinými lidmi a institucemi a při řešení problémů v osobním i pracovním životě.

Pojetí výuky

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci ovládají vyhotovení základních druhů písemností v normalizované úpravě. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s internetem. Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači, žáci se seznámí také s faxem, skartovacím zařízením. Vzhledem k technickým možnostem lze využívat výukový program typu ATF.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. Dále se klasifikuje úroveň vypracování tabulek. Při klasifikaci se přihlíží i k výkonu dosaženému v programu ATF. Přínos k rozvoji klíčových kompetencí Žáci ovládají klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou a využívají editační funkce textového editoru. Na základě znalostí normalizované úpravy a organizace písemného styku samostatně stylizují základní standardní písemnosti. Poznávají a osvojují si poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce. Učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě. Žáci si vytvářejí odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektují stanovená pravidla. Rozvíjejí své volní vlastnosti a přijímají odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické a myšlenkové operace,

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání,

- si uvědomoval význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- cílevědomě a zodpovědně rozhodoval o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- měl reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a dokázal je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- uměl získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech a využíval poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli a dokázal prezentovat svůj odborný potenciál a profesní cíle,
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozuměl podstatě a principům podnikání, měl představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání a dokázal vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně využívat digitální technologie při práci s prostorovými daty, chápat jejich význam a uplatňovat je v praktických úlohách i při řešení problémů z reálného světa,
- samostatně volit a vhodně používat digitální nástroje při školní práci i v každodenním životě s ohledem na účel a efektivitu,
- rozpoznat různé typy prostorových digitálních dat a informací, zvolit k nim odpovídající analytické a prezentační postupy a interpretovat jejich výsledky,
- reagovat na změny v digitálních technologiích a aplikacích, porozumět jejich vývoji a posuzovat možná rizika i přínosy jejich využívání,
- kriticky přistupovat k informacím z digitálního prostředí, ověřovat jejich věrohodnost a důvěryhodnost, zejména při práci s geografickými daty,
- chovat se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi, včetně respektu k druhým a prevence nebezpečných situací.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- byl připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení,
- hledal kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byl kriticky tolerantní,

- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- dovedl se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- samostatně a aktivně poznával okolní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- nesl osobní odpovědnosti za vlastní život,
- naučil se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností,
- uvědomil si potřebu celoživotního učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj,
- získal přehled o globalizovaném světě práce a rozvoji pracovních příležitostí,
- naučil se vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání,
- naučil se efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli,
- seznámil se se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů,
- získal přehled o službách kariérového poradenství (individuální příprava na pracovní trh, svět vzdělání, svět práce, podpora státu ve sféře zaměstnanosti) a služby zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- se naučil používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,
- se naučil pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- Informační technologie
- Právo
- Účetnictví

- Ekonomika
- Cizí jazyk
- Český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - píše na klávesnici všemi deseti a na slepo, - umí opsat text i v cizím jazyce, - zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování, - je seznámen s úpravou seminárních a ročníkových prací, - píše podle diktátu.	1. Základy psaní na klávesnici - nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek - opisy cizojazyčných textů - nácvik úpravy textu - psaní podle diktátu - nácvik zvláštní úpravy textu, kopie textů, zakládání dokumentů, skartování	44
Žák - pracuje s výukovým programem, individuální přístup.	2. Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ATF	20
Žák - zná normalizované velikosti dopisních papírů a obálek, - dokáže správně napsat adresy na dopisní papíry i na obálky, - ovládá pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN.	3. Normalizovaná úprava písemností - velikosti papírů a obálek podle normy - pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN	4

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - se umí pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence, - zná základní pravidla pro stylizaci obchodních dopisů.	1. Obchodní dopisy - části obchodního dopisu (záhlaví, odvolací údaje, oslovení, text dopisu, podpisy, přílohy) - stylizace jednoduchých obchodních dopisů	4
Žák - zpracuje na počítači poptávku, nabídku, úpravu nabídky, objednávku, potvrzení objednávky, kupní smlouvu, odvolávku, přepravní dispozici, návěští zásilky (avízo), - vyplní na počítači formulář dodacího listu a daňového dokladu, - umí napsat reklamaci, urgenci, upomínky úhrady faktury a odpovědi na ně.	2. Komunikace v obchodním styku - písemnosti při uzavírání obchodních smluv - písemnosti při plnění obchodních smluv - písemnosti při porušování obchodních smluv	10
Žák - umí napsat žádost, stížnost občana či jinou písemnost, která se píše na čistý papír bez předtisku.	3. Žádosti - žádosti občanů - stížnosti apod.	4
Žák - umí napsat žádost o místo včetně životopisu, - zná náležitosti pracovní smlouvy, dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti a umí je vyplnit do příslušných tiskopisů na počítači, - umí napsat písemnosti, které se používají při ukončování pracovního poměru jak ze strany.	4. Personální písemnosti - písemnosti při nástupu do zaměstnání - písemnosti při ukončení pracovního poměru - ostatní personální písemnosti	6
Žák - zpracuje na počítači příkazy ředitele, směrnice, oběžníky, pokyny, zprávy a hlášení, - vyplní formulář cestovního příkazu a vyúčtování pracovní cesty, - ví, jak má vypadat zpráva z pracovní cesty,	5. Písemnosti při organizaci a řízení podniku - písemnosti komunikačního charakteru - písemné doklady o pracovních cestách - písemný styk mezi vnitropodnikovými útvary - příprava porad a záznam jednání	4

- napíše vnitřní sdělení, - umí nastylizovat a vhodně upravit pozvánku na poradu, - vytvoří v příslušném programu prezentční listinu, - vyhotoví zápisy z porad.		
Žák - je schopen udělit plnou moc, prokuru, - umí napsat dlužní úpis a potvrzenku.	6. Jednoduché právní písemnosti - plná moc, prokura - dlužní úpis - potvrzenka	3
Žák - zná úpravu a základní pravidla pro stylizaci osobních dopisů.	7. Osobní dopisy - blahopřejné - děkovné - soustrastné - zvací - omluvné	3

Název vyučovacího předmětu:	PROFESNÍ ÚSTNÍ KOMUNIKACE
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	34 (1)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Profesní ústní komunikace rozvíjí poznatky získané z odborné i společenskovední oblasti. Motivuje žáky k pochopení nutnosti osobnostního rozvoje i profesní připravenosti tak, aby byli úspěšní na trhu práce. Žáci si osvojí zásady jednání s lidmi a profesionální vystupování. Učí se prosazovat své myšlenky a názory při plném respektování svého okolí. Jsou vedeni k flexibilitě, kreativitě, kooperaci a rozhodnosti při řešení problémů. Analyzují své chování v zátěžových situacích. Uvědomují si nutnost dodržování zásad psychohygieny. Žáci si osvojí základní prezentační dovednosti a umí je využít v praxi.

Cílem předmětu je, aby žáci dovedli:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- pochopit význam slova komunikace jako základ mezilidského styku,
- znát zásady verbální i neverbální komunikace a chovat se podle nich,
- uvědomit si, že sociální komunikace neprobíhá nikdy jenom jedním směrem, ale vždy oboustranně nebo vícestranně, podle toho, kolik lidí se právě nachází ve společném prostoru,
- získat informace vztahující se k problematice z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu a zpracovávat je.

Charakteristika učiva

Výuka navazuje na poznatky, které žáci získali v předchozím vzdělávání, a dále je rozvíjí a prohlubuje. Učivo je zařazeno do jedné vyučovací hodiny týdně ve 3. ročníku. Zvláštní důraz je kladen na oblast komunikace, neboť správná a profesionální komunikace umožňuje cíleně a vědomě budovat kvalitní a fungující mezilidské vztahy. Tyto vztahy přispívají k větší spokojenosti jednotlivců, lepší spolupráci na pracovišti, vyšší spokojenosti zákazníků i efektivnějšímu fungování firmy. Žáci by měli pochopit základní terminologii z oblasti psychologie, sociologie a sociální komunikace, osvojit si zásady verbální i neverbální komunikace v obchodním jednání, umět získávat informace nejen z výukových materiálů, ale také z denního tisku, internetu či odborné literatury, a efektivně využívat audiovizuální techniku a školní technické prostředky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka profesní ústní komunikace směřuje k tomu, aby žák:

- měl důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti,
- volil efektivní a profesně správné způsoby uvažování, logicky přemýšlel a tvořil si vlastní úsudek,
- aplikoval znalosti z oblasti psychologie a sociální komunikace v odborné složce vzdělávání,
- zkoumal a řešil praktické problémy, o výsledcích a řešení vedl diskuse,
- pracoval houževnatě, profesně dobře a pečlivě,
- osvojil si vhodné zásady pro vedení verbální i neverbální komunikace,

- formuloval věcně, pojmově a formálně správně své názory, náležitě je podložil argumenty a debatoval o nich s partnery,
- využíval své znalosti z oblasti sociální komunikace v praktickém životě – ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení svých problémů v osobním i pracovním životě.

Pojetí výuky

V hodinách profesní ústní komunikace budou využívány různé vyučovací metody a formy práce. Slovní výklad je kombinován především s praktickými ukázkami, cvičeními a sledováním audio pomůcek. Do výuky jsou zařazovány simulace běžných situací v komunikaci, kdy učitel formuluje problém a žáci jsou vedeni k tomu, aby na základě svých teoretických i praktických vědomostí rozhodli o způsobu řešení. V hodinách jsou žáci pravidelně krátce přezkušováni z probrané látky, a to jak písemně, tak i ústně. V samostatné výuce se vyrovnávají disproporce mezi žáky, a to zejména prací ve skupině. Tato metoda učí žáky nejenom sledovat výklad učitele, ale i vzájemně komunikovat. Pozitivní soutěživost, která musí být základem výuky, podněcuje spolupráci mezi žáky a slouží k vyšším výkonům žáků v daném předmětu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky,
- schopnost navázat i na ostatní odborné předměty.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného,
- jazyková správnost.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- výběr důležitých a zajímavých informací,
- zpracování samostatných projektů,
- způsob prezentace – využití výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost,
- práce s internetovými zdroji.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zejména studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných osob,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nové aplikace,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný,
- k práci s digitálními technologiemi přistupovat s rozmyslem, kriticky, ale i se zvědavostí, pracovat s nimi eticky, bezpečně, zodpovědně a podle daných pravidel,
- využívat digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji,
- bezpečně, efektivně a účelně pracovat s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě i komunikovat pomocí digitálních technologií,
- používat digitální technologie k podpoře svého aktivního občanství a zapojení do společnosti, na podporu spolupráce s ostatními i podporu kreativity k dosažení osobních, společenských, pracovních i podnikatelských cílů.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- byl připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení,
- hledal kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byl kriticky tolerantní,
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- dovedl se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- nesl osobní odpovědnosti za vlastní život,
- naučil se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností,
- uvědomil si potřebu celoživotního učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj,
- získal přehled o globalizovaném světě práce a rozvoji pracovních příležitostí,
- naučil se vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání,
- naučil se efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli,
- seznámil se se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů,
- získal přehled o službách kariérového poradenství (individuální příprava na pracovní trh, svět vzdělání, svět práce, podpora státu ve sféře zaměstnanosti) a služby zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- se naučil používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,

- se naučil pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- Informační technologie
- Právo
- Ekonomika
- Písemná a elektronická komunikace
- Český jazyk a literatura
- Společenskovědní seminář

Realizace odborných kompetencí

Profesní ústní komunikace – 3. ročník: celkem 34 hod. (1 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - ovládá základní terminologii z oblasti psychologie osobnosti, - sděluje a konstruktivně přijímá kritiku, - dodržuje základní pravidla asertivity, - používá racionální argumentaci.	1. Úvod do psychologie - psychologie – vymezení pojmu osobnost, struktura osobnosti – schopnosti, dovednosti, temperament, psychologický výklad osobnosti, motivace	4
Žák - analyzuje vztahy ve společnosti, - analyzuje vztahy uvnitř skupiny a směrem k zákazníkům a obchodním partnerům, - jedná podle zásad společenského chování a profesního vystupování, - na příkladu použije strategie řešení konfliktů při obchodním jednání.	2. Sociologie - sociologie, sociální psychologie, vztahy ve společnosti, v pracovní skupině a role v týmu, týmová práce – kooperace a spolupráce - konflikty a jejich vznik, průběh a možnosti řešení	3
Žák - uplatňuje prostředky verbální a nonverbální komunikace, - dodržuje zásady verbální i nonverbální komunikace v prostředí trhu práce.	3. Komunikace - verbální a neverbální komunikace, nácvik konkrétních situací, praktická příprava na jednání s potencionálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor aj.	12
Žák - efektivně spolupracuje v týmu, - vybere adekvátní strategie obchodního jednání, - komunikuje s obchodními partnery věcně i jazykově správně, - samostatně připraví prezentaci a využívá multimediální prezentační techniku.	4. Zásady profesní komunikace - strategie obchodního jednání, komunikace, etiketa v obchodním styku, řešení konfliktů při obchodním jednání	10
Žák - aplikuje psychologii práce při sestavení pracovní skupiny, případně sestavování organizačních struktury podniku, - definuje psychologie prodeje zboží s návazností na nabídku a poptávku, - sestaví strategii komunikace na trhu,	5. Psychologie práce, psychologie trhu - psychologie práce, sociální psychologie práce, organizace a řízení - psychologie zboží, nabídky a poptávky	5

- využívá nástroje marketingu s návazností na psychologická východiska.	- komunikace na trhu, psychologie spotřebního chování, psychologie prodeje a koupě	
---	--	--

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMICKÁ CVIČENÍ
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	68 (2)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Ekonomická cvičení představuje praktické završení poznatků z ostatních ekonomických předmětů, zejména účetnictví. Předmět umožňuje vytvořit si ucelenou představu o vedení účetnictví firmy, od výběru účetního software až po osvojení si práce v účetním programu. Po úvodním zaškolení vyučujícím je kladen důraz na samostatnou aktivitu ze strany žáka.

Ekonomická cvičení rozvíjejí zejména následující odborné kompetence:

- schopnost komplexně využívat poznatky z ekonomických předmětů,
- dovednost aplikace již osvojených poznatků při řešení souvislého příkladu,
- návyk účelně a účinně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií,
- správně a efektivně obsluhovat a využívat účetní software,
- dovednost nastavení správných parametrů účetního software,
- návyk ověření správného fungování ekonomických programů i s ohledem na platnou právní úpravu,
- návyk soustavného sledování, vyhledávání a využití aktuálních informací,
- schopnost ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- dovednost vyhotovovat, používat a zpracovávat účetní a platební doklady, např. pokladní doklady, faktury, výpisy z bankovních účtů – pomocí software,
- dovednost aplikovat poznatky z prvotní evidence zaměstnanců a mezd,
- dovednost zpracovávat agendy související s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy,
- schopnost provést logickou kontrolu obsahu zpracovaných, popř. vtištěných sestav,
- schopnost vybrat z nabídky takové tiskové sestavy, které mají co největší vypovídací schopnost vzhledem k požadovanému účelu,
- dovednost provést účetní uzávěrkové operace,
- schopnost orientace v účetních výkazech, které tvoří účetní závěrku.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 3. ročníku, v celkové hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny. Do předmětu je zařazeno učivo: firma, účetní software, pokladna, bankovní operace, fakturace, dlouhodobý majetek, mzdy, úvěry, uzávěrkové operace, účetní závěrka, evidence nepřímých daní – DPH, výpočet daně z příjmů fyzických osob, daňová přiznání, komunikace s úřady.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Ekonomická cvičení směřuje k tomu, aby žák:

- dodržoval legislativu v účetní a daňové oblasti,
- dokázal pečlivě a přesně pracovat a výsledky své práce důsledně ověřovat,

- uměl při zpracování úkolů využívat vhodné počítačové programy a informace z internetu.

Pojetí výuky

Klíčovou metodou využívanou v předmětu Ekonomická cvičení je využití teoretického základu všech ekonomických předmětů při založení firmy a zpracování účetní a daňové problematiky firmy. Všechny účetní zápisy jsou prováděny i pomocí účetního softwaru. Související písemnosti žáci zpracovávají zejména pomocí výpočetní techniky, ve vybraných případech s využitím internetu. Žáci hledají aktuální předpisy pomocí příslušného softwaru, využívají internet, zejména webové stránky Ministerstva financí ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ČNB i ostatních bank, a používají dostupné kalkulátory pro výpočet mezd, daní, úroků, dávek státní sociální podpory.

Cílem je:

- využívat účetní software,
- umět vyhotovit účetní doklady a zaúčtovat jednotlivé účetní případy,
- znát způsob zjištění stavu majetku a závazků, nákladů a výnosů, výsledku hospodaření,
- vypěstovat u žáka schopnost zjištěné informace posoudit a využít při řízení podniku,
- vyhledávat aktuální informace, aplikovat je při řešení úkolů – internet, daňové zákony,
- vypěstovat u žáka schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce,
- zpracovat souvislý příklad, jehož zadání vychází z účetní praxe (forma dokladů, reálné ceny, aktuální právní normy a předpisy) – údaje z výsledných účetních sestav komentovat, kriticky posoudit, najít klady a zápory, navrhnout varianty a kritéria pro ekonomické rozhodování,
- vypěstovat návyk soustavné kontroly.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.

Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- schopnost žáka vyhodnotit informace z výstupních sestav.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- správnost, přesnost, pečlivost při zpracování účetních dokladů a provádění účetních zápisů,
- schopnost samostatné práce žáka.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- praktické dovednosti žáků především činnostního charakteru,
- zpracování úkolů, které jsou řešeny v běžné praxi,
- diagnostiku pozorováním práce a chování žáků při hodinách a kontrolou tištěných výstupních sestav.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a soustavně se vzdělávat,
- reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- vyhodnocovat dosažené výsledky, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému,
- navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- navržená řešení zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické),
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- respektovat názory druhých,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně jednat,
- dodržovat zákony a pravidla chování, respektovat práva a osobnosti jiných lidí,
- jednat v souladu s morálními principy, uplatňovat demokratický přístup,
- umět myslet kriticky, tvořit si vlastní úsudek, diskutovat s jinými lidmi.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby měl žák možnost získat:

- schopnost optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení,
- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, včetně pochopení významu celoživotního učení a připravenosti přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- schopnost vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znalosti z obecného práva a povinností zaměstnavatelů a pracovníků,
- znalosti o podstatě podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (schémata) reálných situací a používat je pro řešení,
- nacházet souvislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- pracovat s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a využívat adekvátní zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi,
- učit se používat nové aplikace,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný,
- se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života,
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života, digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,

- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají situaci a účelu,
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formách,
- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části,
- poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společenský, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvážit rizika a přínosy,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost logického úsudku,
- se dovedl orientovat v médiích, využívat informace a kriticky hodnotit,
- dokázal aplikovat získané poznatky,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat a hledat kompromisy,
- přijímal odpovědnost za vlastní rozhodnutí,
- jednal hospodárně a efektivně.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a lépe mu porozuměl,
- efektivně pracoval s informacemi, tj. uměl informace získávat a kriticky je vyhodnocovat,
- rozvíjel dovednost aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a prosazoval trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti,
- jednal hospodárně, adekvátně uplatňoval nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- aby si uvědomil význam vzdělání pro život a byl tak motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře,
- se uměl písemně i verbálně prezentovat (např. při jednání s potencionálními zaměstnavateli),
- se dokázal orientovat v profesních příležitostech,
- se orientoval ve službách zaměstnanosti a účelně využíval jejich informačního zázemí,
- dokázal porovnat a vyhodnotit základní aspekty soukromého podnikání a pracovního poměru.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,
- získal schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- využíval komunikační prostředky,
- využíval dostupné portály při zpracování dat,
- pracoval v textovém a tabulkovém procesoru,
- uměl zpracovat prezentace,
- využíval účetní software.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Účetnictví
- Písemná a elektronická komunikace
- Informační technologie
- Právo

Realizace odborných kompetencí

Ekonomická cvičení – 3. ročník: celkem 68 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - porovná zpracování účetnictví ručně a pomocí softwaru odvodí výhody a nevýhody různých způsobů zpracování účetnictví, - dokáže vyhledat a porovnat účetní software na trhu, - dokáže vybrat a nainstalovat program, - uvědomuje si důsledky porušení autorských práv.	1. Úvod – účetní software - výhody a nevýhody využívání - kritéria výběru - účetní software na trhu - nákup, registrace, instalace - autorská práva	6
Žák - popíše rozdíly mezi podnikáním fyzické a právnické osoby, - objasní možnosti vedení daňové evidence a účetnictví, - ujasní si postup při založení firmy a také veškeré povinnosti podnikatelského subjektu v oblasti daní, zdravotního a sociálního pojištění, - dokáže na základě inventárních karet dlouhodobého majetku a ostatních podkladů sestavit soupis majetku a závazků, - dokáže posoudit význam jednotlivých položek soupisu při řízení firmy.	2. Údaje o podnikatelském subjektu - založení firmy (FO x PO) - vedení daňové evidence x účetnictví - osobní údaje a předmět podnikání - daň z přidané hodnoty - daň z příjmů fyzických osob - zdravotní a sociální pojištění podnikatele - soupis majetku a zdrojů financování	6
Žák - založí a ochrání heslem vlastní firmu, ve které kompletně zpracuje účetnictví celého účetního období, - získá dovednosti nastavení a základní obsluhy programu, - dokáže upravit parametry, - získá základní povědomí o fungování programu a provázanosti jednotlivých modulů, - chápe funkci zpracovávaných informací.	3. Účetní software - založení vlastní firmy v programu - nastavení hesla - nastavení identifikačních údajů - základní nastavení programu - číselné řady dokladů - základní obsluha programu	6
Žák - zpracuje příjmové a výdajové pokladní doklady, přijaté a vydané faktury,	4. Souvislý účetní příklad s účetními doklady /Ing. Pavel Štohl/	50

bankovní výpisy, interní doklady, mzdové doklady, - při zadávání vstupních dat kontroluje jejich správnost, úplnost a návaznost na související agendy, - kontroluje správnost zadávaných údajů vzhledem k evidenci DPH, - orientuje se ve výstupních sestavách, - soustavně provádí logickou a obsahovou kontrolu dílčích i souhrnných sestav a interpretuje zjištěné výsledky, - dokáže vyhledat a opravit chyby, - umí vyhodnotit informace získané zpracováním a naznačit jejich využití při řízení firmy, - zvládne sestavit, zkontrolovat a interpretovat daňová přiznání.	- průběžná příprava a zpracování dokladů, popř. účetních knih v papírové podobě - průběžné ekonomické výpočty při zpracování interních dokladů - průběžné zpracování dokladů v účetním softwaru - průběžné vyhledávání a opravy chyb - průběžné zobrazování, popř. tisk dokladů a výstupních sestav pomocných a účetních knih - průběžná interpretace a vyhodnocení výstupů - účetní uzávěrka - účetní závěrka - záznamní evidence DPH a přiznání k DPH - přiznání k silniční dani - přiznání k dani z příjmu FO	
--	--	--

Název vyučovacího předmětu:

**SEMINÁŘ SPOLEČENSKOVĚDNÍ
(OBN + DEJ)**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

52 (2)

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu společenskovední seminář je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu.

Charakteristika učiva

Učivo společenskovedního semináře je strukturováno do tematických celků, které směřují k hlubšímu porozumění člověka v kontextu společnosti, státu i historie. První oblast se zaměřuje na člověka jako jedince a jeho začlenění do lidského společenství, včetně sociálních rolí, norem a mezilidských vztahů. Další tematický okruh se věnuje postavení člověka jako občana v demokratickém právním státě, kde se rozvíjejí znalosti o právech, povinnostech a fungování veřejného života. Významnou součástí je také téma Česká republika, Evropa a světové společenství, které posiluje povědomí o globálních souvislostech, evropské integraci a postavení ČR ve světě. Poslední okruh je věnován člověku v moderních dějinách, kde se žák učí chápat historické souvislosti, hodnotit významné události a interpretovat dějiny z hlediska svobody, demokracie a lidských práv.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka společenskovedního semináře směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl právům a povinnostem a respektoval právní stát (výchova k občanství),
- diskutoval a reflektoval hodnoty jako svoboda, spravedlnost, solidarita a odpovědnost,
- formoval své postoje například k problematice lidských práv, migrace a genderových otázek,
- nacvičoval rozhodování v etických dilematech a konfliktních situacích,
- projevoval empatii k historickým aktérům a chápal motivace a životní situace lidí v minulosti,
- interpretoval dějiny z hodnotového hlediska, zejména v souvislosti se svobodou a útlakem, demokracií a totalitou,
- kriticky analyzoval propagandu, stereotypy a mýty a rozvíjel odolnost vůči ideologickému zkreslování historie,
- reflektoval současnost optikou historie a zvažoval, co nám minulost říká o dnešním světě.

Pojetí výuky

V hodinách Společenskovedního semináře budou využívány následující vyučovací metody a formy práce:

- výklad, řízený rozhovor,
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce stiskem, internet,
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou),
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací,
- kooperativní učení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků ve společenskovedním semináři se zaměřuje nejen na výsledky jejich práce, ale i na způsob, jakým k nim dospívají. Důležitou součástí je rozvoj schopnosti sebehodnocení, tedy kritického zhodnocení vlastního výkonu a hledání prostoru pro zlepšení. Hodnotí se samostatné, správné a logické vyjadřování, schopnost jasně formulovat svůj názor a kultivovanost verbálního projevu. Zvláštní důraz je kladen na schopnost žáka samostatně pracovat s jednoduchým textem, porozumět jeho obsahu a smysluplně s ním dále pracovat v rámci diskuse či písemného vyjádření.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení),
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- aktivně se účastnit diskusí,

- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápal význam životního prostředí pro člověka, jednal v duchu udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- kriticky pracovat s informačními zdroji a odpovědně přistupovat k jejich vytváření,
- aktivně využívat digitální technologie k zapojení do společnosti a občanského života,
- orientovat se v digitálních službách státu, veřejné správy, územní samosprávy, komerčního i neziskového sektoru a využívat je v reálných nebo modelových situacích,
- posuzovat přínosy a rizika digitalizace pro jednotlivce, společnost, kvalitu života a životní prostředí,
- rozpoznávat etické a právní aspekty digitálního prostředí a jednat v souladu s nimi,
- chovat se odpovědně a uvědoměle v digitálním světě.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- upevňoval postoje a hodnotovou orientaci potřebnou pro fungování demokracie,
- budoval občanskou gramotnost, tj. směřoval k odpovědnému a aktivnímu občanství,
- diskutoval o kontroverzních otázkách současnosti,
- projevoval úctu k materiálním a duchovním hodnotám,

- toleroval názory druhých,
- hledal kompromis mezi osobní svobodou a odpovědností,
- projevoval ochotu angažovat se i ve prospěch veřejnosti.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- získával potřebné informace a uměl s nimi pracovat.

Mezipředmětové vztahy

- Občanská nauka
- Dějepis
- Zeměpis
- Ekonomika
- Právo
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Společenskovědní seminář (OBN+DEJ) – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše hlavní charakteristiky sociologie, - vysvětlí vztah mezi společností, přírodou, kulturou, - posoudí na konkrétních příkladech klady a zápory činnosti masmédií v současné společnosti, - vysvětlí pojem sociální struktura, - ukáže na příkladu, jak mohou sociální skupiny ovlivňovat chování člověka, - vymezí předpoklady zdravého duševního vývoje, - charakterizuje náročné životní situace člověka (stres, frustrace, konflikty), jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím.	1. Člověk v lidském společenství - charakteristika sociologie a její souvislost s ostatními vědami - vztah životního prostředí a společnosti a kultury - socializace osobnosti - sociální útvary - sociální struktura a stratifikace - psychohygiena - zdraví a jeho ochrana, životní styl - náročné životní situace	10
Žák - vysvětlí rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi, - objasní cíle válčících stran v 1. sv. válce, - popíše důsledky 1. světové války, - vysvětlí situaci mezi světovým i válkami, - se orientuje ve vývoji 2. světové války, - popíše poválečné uspořádání světa, - popíše situaci v Československu po r. 1945, - charakterizuje situaci v SSSR po r. 1945, - popíše vývoj států sovětského bloku a jeho zánik, - vysvětlí vývoj ve vyspělých demokraciích.	2. Člověk v moderních dějinách - mezinárodní vztahy na přel. 19/20. stol. - 1. světová válka, vznik ČSR - svět mezi dvěma světovými válkami - 2. světová válka - poválečné uspořádání světa - Československo 1945-1989 - sovětská společnost po r. 1945 - země sovětského bloku po r. 1945 - západní společnost a USA po r. 1945	13
Žák - popíše a objasnit historické události vymezené maturitními okruhy, - vymezí a vysvětlit problematiku společenských věd: psychologie, sociologie, politologie, práva, etiky, filozofie.	3. Opakování a systematizace učiva dle maturitních okruhů	25

Žák - formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internet. vyhledávače na ně najít odpovědi, - kriticky vyhodnocuje věrohodnost nalezených informací dle informačního zdroje, - využívá online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu, ke komunikaci a sdílení informací dodržovat pravidla etikety.	4. Shrnutí a systematizace učiva	4
---	--	----------

Název vyučovacího předmětu:

**SEMINÁŘ SPOLEČENSKOVĚDNÍ
(ZEM)**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

52 (2)

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry v prostoru a čase. Zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světového hospodářství.

Žák:

- je schopen pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně,
- provádí srovnání makroregionů, států, popř. oblastí podle daných kritérií, včetně srovnání se svou zemí,
- získává informace vztahující se k problematice z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo internetu a zpracovává je do požadované podoby,
- orientuje se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí.

Charakteristika učiva

Učivo zeměpisu ve společenskovědním semináři je koncipováno tak, aby systematicky rozvíjelo geografické znalosti a dovednosti žáků v oblasti fyzikogeografické, socioekonomické a regionální geografie se zaměřením na porozumění prostorovým souvislostem a procesům v globálním, regionálním i lokálním měřítku. Výuka je zaměřena na analýzu geografických jevů, práci s mapami, grafy a dalšími vizualizačními nástroji a zároveň podporuje schopnosti kritického myšlení, práce s informacemi a interpretace dat. Učivo vychází z tematických celků každodenní reality, globálních výzev a regionálních rozdílů, které mají význam pro pochopení současného světa a jeho ekonomických, sociálních a environmentálních souvislostí. Zvláštní důraz je kladen na propojení zeměpisu s ekonomickým zaměřením studijního oboru, včetně témat, jako jsou globalizace, regionální politika či udržitelný rozvoj. Výuka využívá aktuální statistická data, odborné texty, mapové podklady i digitální zdroje a směřuje k rozvoji prostorové představivosti, orientace v krajině i v globálním dění. Nedílnou součástí učiva je rovněž příprava k profilové části maturitní zkoušky ze zeměpisu (v případě její volby žákem).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka zeměpisu ve společenskovědním semináři směřuje k tomu, aby žák:

- chápal význam odpovědného vztahu k přírodnímu a společenskému prostředí, uvědomoval si dopady lidské činnosti na krajinu a planetu a byl veden k ochraně životního prostředí,
- rozvíjel postoj globální solidarity a respektu k různorodosti kultur, náboženství a způsobů života v jednotlivých regionech světa,

- formoval hodnoty udržitelného rozvoje, zejména v souvislosti s přírodními zdroji, klimatem, urbanizací a hospodářskými aktivitami,
- vnímal význam geografických souvislostí pro porozumění současným globálním problémům (klimatická změna, migrace, chudoba, konflikty) a dokázal na ně reagovat s respektem k právům člověka a hodnotám demokracie,
- vytvářel vlastní postoje a preference na základě ověřených informací, analýz a kritického myšlení, a to i při hodnocení hospodářských, ekologických či politických procesů,
- projevoval aktivní zájem o dění v místním, národním i mezinárodním prostoru a reflektoval svůj vlastní podíl na globálních i lokálních změnách,
- vážil si kulturního a přírodního dědictví a byl motivován k jeho zachování pro budoucí generace.

Pojetí výuky

Ve společenskovědním semináři je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s tablety). Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žáci budou orientováni na autodidaktické metody (osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajících jejich schopnostem). Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace – projeví se zejména při shrnutí a opakování učiva). Učitel bude dbát na aktualizaci učiva. Důraz je kladen i na motivační činitele (zařazení her, veřejné prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku a projekci.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení ústního projevu je kladen důraz především na:

- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky,
- schopnost navázat i na poznatky z ostatních odborných předmětů.

Při hodnocení písemného projevu se sleduje zejména:

- odborná správnost, přesnost a pečlivost,
- jazyková správnost.

Při hodnocení prezentací se hodnotí:

- výběr důležitých a zajímavých informací,
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost a jazyková správnost.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dbal na dodržování zákonů a pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí a vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímal o politické a společenské dění u nás i ve světě a o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápal význam životního prostředí pro člověka, jednal v duchu udržitelného rozvoje, byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,

- uměl myslet kriticky, tj. dokázal zkoumat věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měl k nim vytvořen pozitivní vztah.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit,
- popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- efektivně využívat digitální technologie při práci s prostorovými daty, chápat jejich význam a uplatňovat je v praktických úlohách i při řešení problémů z reálného světa,
- samostatně volit a vhodně používat digitální nástroje při školní práci i v každodenním životě s ohledem na účel a efektivitu,
- rozpoznat různé typy prostorových digitálních dat a informací, zvolit k nim odpovídající analytické a prezentační postupy a interpretovat jejich výsledky,
- reagovat na změny v digitálních technologiích a aplikacích, porozumět jejich vývoji a posuzovat možná rizika i přínosy jejich využívání,
- kriticky přistupovat k informacím z digitálního prostředí, ověřovat jejich věrohodnost a důvěryhodnost, zejména při práci s geografickými daty,
- chovat se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi, včetně respektu k druhým a prevence nebezpečných situací.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, uměl je využívat a kriticky hodnotit jejich obsah,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- projevoval úctu k materiálním a duchovním hodnotám i k dobrému životnímu prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a lépe mu rozuměl,
- efektivně pracoval s informacemi, tj. uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- uměl pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Informační technologie
- Ekonomika
- Biologie
- Fyzika
- Matematika
- Český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí

Společenskovědní seminář (ZEM) – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - vymezí Austrálii a ostrovy v Oceánii, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství Austrálie a Oceánie, - porovná strukturu obyvatelstva Austrálie, Nového Zélandu a dalších ostrovů v Oceánii, - srovná hospodářství Austrálie a Nového Zélandu a Oceánie.	1. Austrálie a Oceánie - vymezení regionu - přírodní podmínky - obyvatelstvo - ekonomická situace regionu	3
Žák - charakterizuje politický a ekonom. vývoj Asie, - vymezí jednotlivé regiony Asie, - charakterizuje přírodní podmínky Asie, - srovná ekonomickou a politickou situaci jednotlivých regionů, - charakterizuje náboženské rozdíly regionů.	2. Asie - přírodní podmínky - politický a ekonomický vývoj Asie - vymezení jednotlivých regionů - obyvatelstvo, náboženské rozdíly	7
Žák - prezentuje přírodní podmínky amerického kontinentu, - vymezí jednotlivé regiony, - uvede důležité historické mezníky pro vývoj a složení obyvatelstva amerického kontinentu, - vyhledá potřebné informace v atlase, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství Ameriky, - provede srovnání hospodářství USA a Kanady, - srovná úroveň hospodářství ostrovních států střední Ameriky, - charakterizuje Střední a Jižní Ameriky.	3. Americký kontinent - přírodní podmínky - obyvatelstvo - Angloamerika a Latinská Amerika - Severní Amerika (Angloamerika) - USA – hospodářství - Kanada – hospodářství - Střední Amerika - ostrovní státy střední Ameriky - Jižní Amerika	7
Žák - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství afrického kontinentu, - charakterizuje strukturu obyvatelstva,	4. Africký kontinent - Subsaharská Afrika - historický vývoj regionu - ekonomika severní a saharské Afriky	4

- vymezí subsaharskou a černošskou Afriku, - srovná hospodářství států ležících při Středozemním moři a saharských států, - diskutuje o příčinách a důsledcích nepříznivé sociální situace v afrických státech, - charakterizuje hospod. států v černošské Africe, - objasní výjimečné ekonomické postavení JAR v Africe.	- Černošská Afrika - vývoj regionu - ekonomická a sociální situace	
Žák - posoudí vliv přírod. poměrů na hospodářství ČR, - vysvětlí přirozený a územní pohyb obyvatelstva, - uvede průmyslové oblasti s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví průmyslu, - posoudí vliv přírodních faktorů na zemědělství, - vymezí jednotlivé regiony České republiky včetně jejich charakteristik a zvláštností, - prezentuje místní region z hlediska přírodních podmínek, hospodářství, cestovního ruchu, - charakterizuje jednotlivé dopravy ČR, - vyhodnotí situaci ČR z hlediska zásob nerostných surovin.	5. Česká republika - přírodní podmínky - obyvatelstvo a sídla - česká ekonomika ve 20. století - regiony České republiky - zemědělství, průmysl ČR - nerostné suroviny ČR - doprava ČR - energetika ČR	3
Žák - charakterizuje přírodní podmínky Evropy, - vyhledá informace o struktuře obyvatelstva a náboženství Evropy v atlase, v odborné literatuře, - vymezí geografickou polohu jednotlivých regionů Evropy, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství jednotlivých regionů Evropy, - srovná hospodářství Spojeného království a Francie, zemí Beneluxu, - diskutuje o současných problémech v západní Evropě, - prezentuje místa cestovního ruchu Spojeného království a Francie,	6. Evropský kontinent - přírodní podmínky - obyvatelstvo - vymezení regionů Západní Evropa - hospodářství států západní Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace Severní Evropa - hospodářství států severní Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států	5

- srovná ekonomickou situaci vyspělých států severní Evropy a pobaltských států, - diskutuje o současných problémech v Evropě, - charakterizuje nejmenší evropské státy a prezentuje jejich turistické zajímavosti, - charakterizuje ekonomickou situaci SRN, alpských států, - charakterizuje hospodářství východních zemí střední Evropy, - charakterizuje ekonomickou situaci Ruské federace, - objasní poválečný politický a hospodářský vývoj Evropy vedoucí ke vzniku Evropské unie, - vysvětlí význam Evropské unie, - vyhledá potřebné informace o Evropské unii na internetu, v odborné literatuře, - objasní vznik dalších evropských integrací.	- obyvatelstvo - politická situace Jižní Evropa - hospodářství států jižní Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace - problémy (migrace, italská mafie) - cestovní ruch Evropské ministáty - ekonomika ministátů Evropy (Andorra, Monako, San Marino, Vatikán, Malta, Lichtenštejnsko, autonomní oblast Gibraltar) - cestovní ruch Střední Evropa - hospodářství států střední Evropy - vliv přírodních podmínek na ekonomiku států - obyvatelstvo - politická situace - cestovní ruch	
Žák - prezentuje jednotlivé demografické ukazatele a statistiky, - umí jmenovat nástroje propopulační a protipopulační politiky státu, - dokáže spočítat přirozený přírůstek a úbytek obyvatelstva, - charakterizuje věkovou pyramidu obyvatelstva, - dokáže jmenovat důvody migrace lidstva v současnosti i minulosti, - dokáže popsat důvody nerovnoměrného místního i časového přírůstku obyvatelstva, - ověřuje informace z digitálních zdrojů, porovnává data z různých atlasů, webů (např. World Bank, Our World in Data, CIA, atlas.mapy.cz).	7. Obyvatelstvo - přirozený přírůstek - počet obyvatel – problémy růstu - ukazatele sledující obyvatelstvo - věková struktura obyvatelstva - sociální problémy lidstva (migrace, rozložení) - rasy, jazyky, náboženství - globální problémy lidstva - pohyby obyvatelstva – cestovní ruch	4
Žák - jmenuje typy sídel,	8. Lidská sídla - rozdělení sídelních jednotek podle různých kritérií	3

- jmenuje příklady sídelních aglomerací, konurbací a megalopoli ve světě, - jmenuje příklady sídelních aglomerací v ČR, - diskutuje o problémech života obyvatel venkovských a městských sídel.	- charakteristika venkovských a městských sídel - výhody a nevýhody venkovských a městských sídel - funkce sídel	
Žák - vysvětlí rozdíl mezi HNP a HDP, - charakterizuje jednotlivé sektory, - dokáže rozeznat sektorovou strukturu, hospodářství vyspělého a rozvojového státu, - uvede jednotlivou charakteristiku odvětví průmyslu, - charakterizuje územní a odvětvovou strukturu světového průmyslu, - dokáže charakterizovat zemědělskou výrobu a její složky, - dokáže jmenovat služby obyvatelstvu, - charakterizuje surovinové zdroje, - diskutuje o využití alternativních zdrojů energie.	9. Sektorová struktura hospodářství - podrobná charakteristika jednotlivých sektorů - primární sektor - sekundární sektor - terciární sektor - kvartérní sektor - HNP, HDP	3
Žák - uvede základní charakteristiku jednotlivých doprav a posoudí jejich výhody či nevýhody v zadané situaci.	10. Doprava - Charakteristika doprav (vzdušná, pevninská, námořní)	3
Žák - charakterizuje vybrané mezinárodní organizace, jejich orgány, funkce, sídla a úkoly.	11. Mezinárodní politické a hospodářské organizace - EU - NATO - G7 - OSN - UNESCO	2
Žák - uvede složení vzduchu, - objasní princip všeobecné zásob vody v hydrosféře, - uvede základní charakteristiky povrchových toků, - uvede příklady řek podle jejich režimu odtoku, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu, - porovnává salinitu moří a uvede příčiny její rozdílnosti, - vysvětlí vznik půd,	12. Fyzicko-geografické sféry Atmosféra - atmosféra - části atmosféry - meteorologické prvky - všeobecná cirkulace atmosféry Hydrosféra - koloběh vody v přírodě - rozdělení objemu vody na Zemi - vody pevnin - vody oceánů	4

- uvede příklady půdních typů ve světě v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, - posuzuje, jak se mění klima, přírodní krajina a půdní druhy v jednotlivých přírodních oblastech světa.	Pedosféra - vznik půdy - půdní typy a půdní druhy Biosféra - složky živého prostředí - členění - výškové stupně - biosféra a člověk	
Žák - vysvětlí vznik Země a její postavení ve vesmíru, - popíše složení vesmíru, - najde informace o velikosti Země a Měsíce a dalších komponentech Sluneční soustavy v atlasech nebo odborné literatuře, - objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu, určí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu, - popíše jednotlivé části mapového pole, - načrtne průřez zemským tělesem s vyznačením geosféry Země, - vysvětlí působení, vznik a následky endogenních, exogenních a antropogenních činitelů na reliéf Země, - využívá digitální mapové nástroje a kartografické aplikace (např. Mapy.cz, Google Earth), - vysvětlí fungování GPS systému.	13. Obecná a fyzická geografie - Země jako vesmírné těleso - Země jako součást vesmíru a Sluneční soustavy - pohyby Země a jejich důsledky - složky vesmíru - historie mapování - měřítko mapy - části mapového pole - zeměpisné souřadnice - výřez Země, litosférické desky - endogenní, exogenní a antropogenní činitelé utvářejí reliéf Země - tvary zemského povrchu	4

Název vyučovacího předmětu:	SEMINÁŘ MATEMATICKÝ
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	52 (2)
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák dokázal:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodné a optimální z nich,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulátoru,
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek,
- rozvíjet prostorovou představivost,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně,
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky,
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu dvou týdenních vyučovacích hodin za studium.

Z hlediska klíčových dovedností se klade důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),

- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory,
- rozvoj představivosti,
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka matematického semináře směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k matematice jako nástroji pro poznávání světa a řešení praktických problémů,
- chápal význam matematiky pro rozvoj logického a kritického myšlení i pro každodenní život,
- projevoval vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematickosti při řešení matematických úloh,
- oceňoval přesnost, jasnost a objektivitu matematického vyjadřování,
- respektoval různá řešení a strategie ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce a diskuse při společném hledání postupů a řešení,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků a osobního pokroku v matematickém vzdělávání,
- vnímal matematiku jako prostředek k podpoře tvořivosti a k rozvoji schopnosti přizpůsobit se novým situacím,
- chápal význam poctivosti a intelektuální čestnosti při samostatné i týmové práci,
- formoval své hodnoty v oblasti racionality, systematickosti a hledání pravdy, které matematika přirozeně podporuje.

Pojetí výuky

V matematickém semináři je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody:

- výklad,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh),
- tvorba projektů (např. finanční matematika – návrh na zhodnocení finanční částky),
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky bankovních ústavů),
- práce s PC (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů),
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – Matematická olympiáda, Klokán, matematická soutěž odborných škol),
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),

- projekce a modelace (využít projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využít modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. funkce, planimetrie, stereometrie),
- podporovat aktivity mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat kalkulačtor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků,
- účelně využívat digitální technologie při analýze dat,
- samostatně pracovat s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat,
- využívat geometrický software k řešení praktických úloh a rozvíjet tím svou prostorovou představivost.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledků řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Mezipředmětové vztahy

- Matematika
- Ekonomika
- Účetnictví

- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Seminář matematický – 4. ročník: celkem 52 hod. (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozliší druhy kuželoseček z obecné rovnice kuželoseček, - převede obecnou rovnici kuželosečky do středového tvaru, - vypočte S, a, b, e, ε, vrcholy a ohniska nebo S, r, - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky na základě řešení soustavy lineární a kvadratické rovnice, - zapíše průsečíky přímky a kuželosečky, jako uspořádanou dvojici reálných čísel, - umí vypočítat souřadnice průsečíku kuželosečky s osami souřadnic, - zapíše rovnici tečny ke kuželosečce, - pracuje v Geogebře.	1. Kuželosečky - ve středové i nestředové poloze - kružnice, určení S, r - elipsa, určení S, a, b, e, ε, vrcholy a ohniska - hyperbola, určení S, a, b, e, ε, vrcholy, ohniska a rovnice asymptot - parabola s osami rovnoběžnými s osami souřadnými, určení parametru řídící přímky, V, F - vzájemná poloha přímky a kuželosečky (sečna, tečna, nesečna) - průsečíky kuželosečky se souřadnými osami - tečny ke kuželosečkám v bodě	15
Žák - objasní proces rozšiřování číselných oborů jako důsledek požadavků praktického života a odborné praxe, - definuje imaginární jednotku, opačné číslo a komplexně sdružené komplexní číslo, - přiřadí komplexnímu číslu bod v Gaussově rovině a naopak, - používá početní operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru (rovnost, součet, rozdíl, součin, podíl, umocňování), - vysvětlí i graficky absolutní hodnotu komplexního čísla, - řeší kvadratické rovnice, je-li diskriminant záporný, - rozlišuje algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla a vzájemně je převádí, - využívá Moivreovu i binomickou větu při umocňování komplexního čísla,	2. Komplexní čísla - množina komplexních čísel - algebraický tvar komplexního čísla - grafické zobrazení v Gaussově rovině komplexních čísel - základní početní operace s komplexními čísly - absolutní hodnota komplexního čísla - goniometrický tvar komplexního čísla - řešení kvadratických rovnic v oboru komplexních čísel - Moivreova věta (binomická věta – srovnání), umocňování komplexních čísel v goniometrickém tvaru - základní početní operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru (násobení, dělení, umocňování, odmocňování) - kvadratické a binomické rovnice	20

- užívá pravidla vyplívající z Moivreovy věty pro početní operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru, - rozhodne o řešitelnosti kvadratické rovnice v číselných množinách, - řeší kvadratické a binomické rovnice v oboru komplexních čísel, - využívá kalkulátor.		
Žák - rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic, - provede rozbor počtu řešení rovnice, soustavy rovnic, - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - užívá tabulek k zjednodušení postupu výpočtu.	3. Soustavy rovnic - soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - slovní úlohy o části celku, o pohybu, o společné práci, o směsi	5
	4. Opakování k maturitě a přijímacímu řízení na VŠ	12

PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení vzdělávání

Školu řídí ředitelka školy a zástupce ředitele školy pro ekonomické obory. Škola zaměstnává 6 provozních zaměstnanců. Výuka je zajištěna 43 kvalifikovanými učiteli. Jejich aktuální seznam včetně jejich funkcí a vyučovacích předmětů je uveden na webových stránkách školy. Informace o vzdělání a odborných zkušenostech pedagogického sboru jsou k dispozici u ředitelky školy a ve výroční zprávě školy.

Materiální zabezpečení vzdělávání

Výuka probíhá ve dvou vzájemně propojených budovách:

- U Stadionu 486, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – budova zahrnuje 20 učeben, provozní kanceláře, kabinety, technické zázemí, serverovnu, šatny, školní jídelnu a školní občerstvení.
- U Stadionu 956, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – objekt slouží zejména pro tělovýchovu, je zde tělocvična, plavecký bazén, posilovna, šatny, kabinety a další technické zázemí.

Ubytování dívek s obtížným dojížděním je zajištěno v domovech mládeže přímo v areálu školy:

- U Stadionu 777, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – kapacita 68 lůžek.
- U Stadionu 786, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – kapacita 73 lůžek.

Chlapci s obtížným dojížděním jsou ubytováni v domově mládeže při SOU Hlinky Beroun:

- Okružní 1404, Beroun (vlastník: Středočeský kraj).

Škola dále disponuje vlastní tělocvičnou, posilovnou, gymnastickým sálem a plaveckým bazénem. Pro výuku tělesné výchovy jsou rovněž využívány pronajaté prostory TJ Lokomotiva Beroun, z. s.

Na dvoře školy se nachází učební, relaxační a sportovní zóna, kterou tvoří venkovní altán určený pro výuku i odpočinek a workoutové hřiště sloužící k pohybovým aktivitám žáků.

Výuka probíhá ve:

- 4 počítačových učebnách,
- 4 jazykových učebnách,
- 12 kmenových třídách,
- 1 odborné učebně.

Všechny učebny jsou vybaveny:

- dataprojektorem, počítačem a reproduktory,
- sklokeramickou nebo křídovou tabulí.

Jedna učebna je navíc vybavena interaktivním displejem SMART RX s tabulí na pylonovém pojezdu.

Veškerá výpočetní technika školy je sjednocena na platformě Microsoft s operačním systémem Windows 11. Všechny učebny, kanceláře, kabinety i provozní úseky jsou zapojeny do počítačové sítě s přístupem k internetu.

Škola disponuje širokopásmovým bezdrátovým internetovým připojením o rychlosti 200 Mbit/s pro download i upload. Každému žákovi je v průběhu studia zřízen uživatelský účet Microsoft Office 365 včetně školní e-mailové adresy. Správu a servis školní sítě zajišťuje externí firma Kinet s. r. o.

Pro žáky je k dispozici školní knihovna s více než 4200 svazky a čtyři multifunkční tiskové a kopírovací stanice Canon.

Stravování je zajištěno:

- ve školní jídelně s výběrem ze dvou hlavních jídel, přičemž pro ubytované žákyně domova mládeže je denně připravováno pět jídel (snídaně, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina a večeře),
- ve školním občerstvení,
- prostřednictvím dvou nápojových automatů.

CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí života školy a jejího vzdělávacího systému. Zástupci těchto partnerů hrají významnou roli nejen při ověřování ŠVP, ale i při jeho inovaci, a to prostřednictvím pravidelných konzultací a sdílení odborných zkušeností z praxe.

Mezi klíčové sociální partnery školy patří zejména:

- firmy a instituce, ve kterých působí absolventi školy nebo kde žáci vykonávají odbornou praxi,
- místní a regionální instituce,
- orgány místní samosprávy,
- vysoké školy, s nimiž škola spolupracuje při odborném růstu pedagogů i žáků,
- základní školy, především v rámci propagace oborů a navazující spolupráce,
- školská rada.

Tito partneři přispívají k propojení výuky s praxí, umožňují realizaci odborných praxí, exkurzí, poskytují zpětnou vazbu a pomáhají připravit žáky na skutečné pracovní prostředí.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá různorodými formami:

- konzultace mezi rodiči, žáky a učiteli u jednotlivých předmětů,
- třídní schůzky a individuální pohovory,
- pravidelné schůze Rady rodičů a vedení školy,
- pravidelné školní akce, jako např. den otevřených dveří, školní akademie, školní ples.

Díky těmto aktivitám škola posiluje vztah s rodinami žáků a vytváří otevřené a spolupracující prostředí, které napomáhá naplňování cílů školního vzdělávacího programu.

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Zástupce školy pro ekonomické obory: Mgr. Tomáš Soukup

Koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Gabriela Leipertová

Učební osnovy ŠVP zpracovali:

Český jazyk a literatura: Mgr. Veronika Chvojková

Anglický jazyk: Mgr. Markéta Fenzelová

Německý jazyk: Mgr. Simona Baštová

Ruský jazyk: Mgr. Martin Kahoun

Francouzský jazyk: Mgr. Kateřina Pintová

Konverzace a písemná komunikace v anglickém jazyce: Mgr. Markéta Fenzelová

Občanská nauka: PaedDr. Hana Fechtnerová

Společenská kultura: PaedDr. Hana Fechtnerová

Dějepis: Mgr. Veronika Chvojková

Matematika: Mgr. Věra Svobodová

Zeměpis: Mgr. Tomáš Soukup

Fyzika: Mgr. Pavlína Solarová

Chemie: Mgr. Pavlína Solarová

Biologie: Mgr. Pavlína Solarová

Tělesná výchova: Mgr. Michal Stibůrek

Informační technologie: Mgr. Gabriela Leipertová

Ekonomika: Ing. Jana Palečková, Ing. Marta Petrášová

Účetnictví: Ing. Jakub Frýbert, Ing. Alena Uřešová

Právo: Mgr. Tomáš Kasseckert

Písemná a elektronická komunikace: Ing. at Ing. Denisa Chlustinová

Profesní ústní komunikace: Ing. Petra Ježková

Ekonomická cvičení: Ing. Jiřina Paterová

Seminář společenskovední: PaedDr. Hana Fechtnerová, Mgr. Tomáš Soukup

Seminář matematický: Mgr. Věra Svobodová

Ostatní části zpracovali: Mgr. Gabriela Leipertová, Mgr. Tomáš Soukup

Technické zpracování: Mgr. Gabriela Leipertová

Jazyková revize: Mgr. Gabriela Leipertová, Mgr. Tomáš Soukup